

Conselleria d'Indústria, Comerç i Innovació

DECRET 142/2010, de 17 de setembre, del Consell, pel qual es declara paratge natural municipal l'enclavament denominat Barranco la Hoz, al terme municipal d'Enguera. [2010/10108]

Preàmbul

L'àmbit territorial del Paratge Natural Municipal del Barranco la Hoz, ubicat al sector meridional del terme municipal d'Enguera, té valors tant de tipus ecològic com paisatgístics i relatius al patrimoni històric i etnològic que justifiquen la seua declaració com a paratge natural municipal.

L'espai que es protegeix amb aquesta figura està conformat per una xarxa de profunds barrancs, formada per l'acció erosiva sobre els materials calcaris mesozoics de la serra d'Enguera. Aquests relleus corresponen als últims contraforts meridionals del sistema Ibèric. La vall del Cànyoles, del qual és tributari el Barranco la Hoz, marca el límit meridional de la serralada al territori valencià, més enllà del qual trobem ja els primers relleus del prebètic.

Com s'indica, es tracta d'una orografia conformada pels processos erosius sobre materials calcaris mesozoics corresponents a la vora sud de la plataforma tabular del Caroig-serra d'Enguera. Els llits discorren profundament encaixats, entre vertiginoses parets de roca, originant un paisatge de gran espectacularitat i bellesa, en el qual destaquen com a fites rellevants el turó de Sancho i la Ventana de la Hoz.

El Paratge Natural Municipal Barranco la Hoz es troba inclòs en la seua totalitat dins del Lloc d'Importància Comunitària (LIC) Serra d'Enguera, i forma part, per tant, de la Xarxa Natura 2000. Es tracta d'una extensa zona muntanyosa ocupada per matolls i fragments de formacions forestals de gran interès per a la fauna silvestre pel seu caràcter d'encreuament entre diferents territoris. Destaca també en l'espai la presència de la microreserva de flora denominada El Chorrijo.

La vegetació predominant al paratge correspon a una màquia mediterrània (*Quercus cocciferae-lentiscetum*) composta per arbusts i mates semillenyoses, moltes aromàtiques, que han regenerat després dels devastadors incendis que van arrasar l'espai els anys 1994 i 1999. En la composició florística actual hi destaquen les espècies rebrotadores i germinadores adaptades a aquest efecte del foc, com el coscoll (*Quercus coccifera*), el llentiscle (*Pistacia lentiscus*), el ginebre (*Juniperus oxicedrus*), el margalló (*Chamaerops humilis*), la savina (*Juniperus phoenicea*), la noguerola (*Pistacia terebinthus*), l'alborç (*Arbutus unedo*), l'aladern (*Rhamnus alaternus*), el bruc (*Erica multiflora*), l'argilaga (*Ulex parviflorus*), el romer (*Rosmarinus officinalis*), l'estepa blanca (*Cistus albidus*), el timó (*Thymus vulgaris*), la pebrilla (*Thymus piperella*) i l'albada (*Anthyllis cytisoides*). En els enclavaments més profunds i ombrívols dels barrancs, amb un microclima més humit i fresc, trobem espècies com el fleix de flor (*Fraxinus ornus*), el baladre (*Nerium oleander*), la canya (*Arundo donax*), l'esbarzer (*Rubus ulmifolius*), la murta (*Mirtus communis*), el matapoll (*Daphne gnidium*), el polioll blanc (*Micromenia fruticosa*) i els joncs (*Scirpus holoschoenus*).

A zones de penyal apareixen espècies com el *Rhamnus lycioides* subsp. *borgiae*, l'orella de ratolí (*Sarcocapnos saetabensis*) i els barretets (*Umbiliculus rupestris*). Especial menció requereix la viola d'aigua (*Pinguicula sp.*), planta insectívora que habita en parets calcàries i presenta una població molt escassa. Altres espècies vegetals d'interès són el rabet de gat farinós (*Sideritis sericea*), endemisme del massís del Caroig, i els conillets de cova (*Chaenorhinum tenellum*), endemisme de la Comunitat Valenciana que ha patit una important disminució de les seues poblacions els últims anys.

En relació amb la fauna, els escarpats penya-segats constitueixen un mitjà favorable per a l'assentament de rapaces d'alt valor ecològic, com l'àguila de panxa blanca (*Hieraetus fasciatus*), l'àguila reial (*Aquila chrysaetos*) i el falcó pelegrí (*Falco peregrinus*).

Pertanyents al grup dels amfibis i rèptils, trobem al paratge espècies de gran interès com el fardatxo (*Lacerta lepida*), la serp verda (*Mal-*

Conselleria de Industria, Comercio e Innovación

DECRETO 142/2010, de 17 de septiembre, del Consell, por el que se declara paraje natural municipal el enclave denominado Barranco la Hoz, en el término municipal de Enguera. [2010/10108]

Preàmbulo

El ámbito territorial del Paraje Natural Municipal Barranco la Hoz, ubicado en el sector meridional del término municipal de Enguera, posee valores tanto de tipo ecológico como paisajísticos y relativos al patrimonio histórico y etnológico que justifican su declaración como Paraje Natural Municipal.

El espacio que se protege con esta figura está conformado por una red de profundos barrancos, formada por la acción erosiva sobre los materiales calcáreos mesozoicos de la sierra de Enguera. Estos relieves corresponden con las últimas estribaciones meridionales del Sistema Ibérico. El valle del Cànyoles, del que es tributario el Barranco la Hoz, marca el límite meridional de la cordillera en territorio valenciano, más allá del cual encontramos ya los primeros relieves del prebético.

Como se indica, se trata de una orografía conformada por los procesos erosivos sobre materiales calcáreos mesozoicos correspondientes al borde sur de la plataforma tabular del Caroche-sierra de Enguera. Los cauces discurren profundamente encajados, entre vertiginosas paredes de roca, originando un paisaje de gran espectacularidad y belleza, en el que destacan como hitos relevantes el Cerro de Sancho y la Ventana de la Hoz.

El Paraje Natural Municipal Barranco la Hoz se encuentra incluido en su totalidad dentro del Lugar de Importancia Comunitaria (LIC) Sierra de Enguera, formando parte, por tanto, de la Red Natura 2000. Se trata de una extensa zona montañosa ocupada por matorrales y fragmentos de formaciones forestales de gran interès para la fauna silvestre por su carácter de encrucijada entre diferentes territorios. Destaca también en el espacio la presencia de la microreserva de flora denominada El Chorrijo.

La vegetación predominante en el Paraje corresponde a una maquia mediterránea (*Quercus cocciferae-lentiscetum*) compuesta por arbustos y matas semileñosas, muchas de ellas aromáticas, que han regenerado tras los devastadores incendios que arrasaron el espacio en los años 1994 y 1999. En la composición florística actual destacan las especies rebrotadoras y germinadoras adaptadas al efecto del fuego, como la coscoja (*Quercus coccifera*), el lentisco (*Pistacia lentiscus*), el enebro (*Juniperus oxicedrus*), el palmito (*Chamaerops humilis*), la sabina (*Juniperus phoenicea*), la cornicabra (*Pistacia terebinthus*), el madroño (*Arbutus unedo*), el aladierno (*Rhamnus alaternus*), el brezo (*Erica multiflora*), la aliaga (*Ulex parviflorus*), el romero (*Rosmarinus officinalis*), la jara (*Cistus albidus*), el tomillo (*Thymus vulgaris*), la pebrilla (*Thymus piperella*) y la albaida (*Anthyllis cytisoides*). En los enclaves mas profundos y umbríos de los barrancos, con un microclima mas húmedo y fresco, encontramos especies como el Fresno de flor (*Fraxinus ornus*), la adelfa o baladre (*Nerium oleander*), la caña (*Arundo donax*), la zarza (*Rubus ulmifolius*), el mirto (*Mirtus communis*), el matapollos (*Daphne gnidium*), el poleo blanco (*Micromenia fruticosa*) y los juncos (*Scirpus holoschoenus*).

En zonas de roquedo aparecen especies como el *Rhamnus lycioides* subsp. *borgiae*, los zapatitos de la virgen (*Sarcocapnos saetabensis*) y el ombligo de Venus (*Umbiliculus rupestris*). Especial mención requiere la grasilla (*Pinguicula sp.*), planta insectívora que habita en paredes calizas y presenta una población muy escasa. Otras especies vegetales de interés son el rabo de gato lanoso (*Sideritis sericea*), endemismo del Macizo del Caroig, y la pelosilla de cueva (*Chaenorhinum tenellum*), endemismo de la Comunitat Valenciana que ha sufrido una importante disminución de sus poblaciones en los últimos años.

En relación con la fauna, los escarpados acantilados constituyen un medio favorable para el asentamiento de rapaces de alto valor ecológico, como el águila perdicera (*Hieraetus fasciatus*), el águila real (*Aquila chrysaetos*) y el halcón peregrino (*Falco peregrinus*).

Pertencientes al grupo de los anfibios y reptiles, encontramos en el Paraje especies de gran interès como el lagarto ocelado (*Lacer-*

polon monspessulanus), l'escurçó ibèric (*Vipera latasti*), la granota comuna (*Rana perezi*), el gripau (*Bufo bufo*) i l'ofegabous (*Pleurodeles waltii*), i és aquesta última espècie la de major interès conservacionista, en ser l'únic urodel de la Comunitat Valenciana que es troba en regressió a causa de la degradació del seu hàbitat.

Entre els mamífers, un grup que es troba molt ben representat és els dels rosegadors, amb algunes espècies incloses en el Catàleg valencià d'espècies de fauna amenaçades, com la musaranya comuna (*Crocidura russula*), la musaranya nana (*Suncus etruscus*) i l'erició comú (*Erinaceus europaeus*). Finalment, recalcar la important presència de quiròpters, propiciada per l'abundància de coves i buits, com són la rata penada comuna (*Pipistrellus pipistrellus*) i altres espècies com la rata penada de ferradura gran (*Rhinolopus ferrumequinum*) i la rata penada de cova (*Miniopterus schreibersii*). Cal fer especial menció, a més, que l'àmbit del paratge és la zona de campeig de les rates penades de la cova dels Mosseguellos de Vallada, declarada reserva de fauna silvestre de la Comunitat Valenciana, i situada molt pròxima a aquest espai.

El Barranco la Hoz disposa al seu torn de nombrosos elements patrimonials de gran valor, entre els quals destaquen: la cova Santa (santuari de l'època medieval), les pintures rupestres del toll de la Pregunta, diferents jaciments arqueològics del paleolític superior i neolític i el caseriu de Benacancil. Aquests elements testimonien l'existència d'activitat humana a la zona al llarg de la història i posen de manifest la riquesa històrica i cultural que alberga aquest lloc.

A més dels múltiples valors esmentats anteriorment, el Barranco la Hoz constitueix un espai molt apreciat pels habitants d'Enguera com a lloc d'esplai i d'activitat a la natura. Es tracta, per tant, d'un enclavament que, a causa de la seua riquesa natural i els seus valors ecològics i paisatgístics, ofereix distintes alternatives per a l'ús i el gaudi de la població, i algunes de les possibles activitats que s'hi poden realitzar, el passeig, la pràctica esportiva o l'educació ambiental.

Per tot això, i a iniciativa de l'Ajuntament d'Enguera, la Generalitat, per raó del que estableix l'article 49.1.10^a de l'Estatut d'autonomia de la Comunitat Valenciana, en la redacció donada per la Llei Orgànica 1/2006, de 10 d'abril, de reforma de la Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol, que estableix, entre altres matèries, la competència exclusiva de la Generalitat sobre espais naturals protegits, d'acord amb el que disposa l'article 149.1.23 de la Constitució Espanyola, considera necessària la declaració d'un règim especial de protecció dels valors naturals d'aquest espai.

Així, la Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana, estableix la figura de protecció denominada Paratge Natural Municipal, que es regula posteriorment en el Decret 161/2004, de 3 de setembre, del Consell, de regulació dels paratges naturals municipals, figura que s'adapta a les característiques d'aquest enclavament i permet la via jurídica idònia per a la consecució dels objectius previstos.

Per això, vists els valors naturals i la importància del paratge, i l'interès de l'Ajuntament d'Enguera, i havent-se complert en el procediment els tràmits necessaris per a la declaració del paratge natural municipal previstos específicament en la Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat, i en el Decret 161/2004, de 3 de setembre, del Consell, de regulació dels paratges naturals municipals, a proposta del conseller de Medi Ambient, Aigua, Urbanisme i Habitatge, conforme amb el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana, i amb la deliberació prèvia del Consell, en la reunió del dia 17 de setembre de 2010,

DECRETE

Article 1. Objecte

1. Es declara paratge natural municipal l'espai denominat Barranco la Hoz, al terme municipal d'Enguera, i s'hi estableix un règim jurídic de protecció, d'acord amb les normes contingudes en la Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana.

ta lepida), la culebra bastarda (*Malpolon monspessulanus*), la víbora hocicuda (*Vipera latasti*), la rana comú (*Rana perezi*), el sapo comú (*Bufo bufo*) i el gallipato (*Pleurodeles waltii*), siendo esta última especie la de mayor interès conservacionista, al ser el único urodelo de la Comunitat Valenciana que se encuentra en regresión debido a la degradación de su hábitat.

Entre los mamíferos, un grupo que se encuentra muy bien representado, es el de los roedores, con algunas especies incluidas en el Catálogo Valenciano de Especies de Fauna Amenazadas, como la musaraña común (*Crocidura russula*), la musaraña enana (*Suncus etruscus*) y el erizo europeo (*Erinaceus europaeus*). Finalmente, recalcar la importante presencia de quirópteros, propiciada por la abundancia de cuevas y oquedades, como son el murciélago común (*Pipistrellus pipistrellus*) y otras especies como el murciélago grande de herradura (*Rhinolopus ferrumequinum*) y el murciélago de cueva (*Miniopterus schreibersii*). Hay que hacer especial mención, además, a que el ámbito del Paraje es la zona de campeo de los murciélagos de la Cova dels Mosseguellos de Vallada, declarada Reserva de Fauna Silvestre de la Comunitat Valenciana y situada muy pròxima a este espacio.

El Barranco la Hoz dispone a su vez de numerosos elementos patrimoniales de gran valor, entre los que destacan: la Cueva Santa (santuario de la época medieval), las pinturas rupestres del Charco de la Pregunta, diferentes yacimientos arqueológicos del Paleolítico Superior y Neolítico y el Caserío de Benacancil. Estos elementos testimonian la existencia de actividad humana en la zona a lo largo de la historia y pone de manifiesto la riqueza histórica-cultural que alberga este lugar.

Además de los múltiples valores citados anteriormente, el Barranco la Hoz constituye un espacio muy apreciado por los habitantes de Enguera como lugar de esparcimiento y de actividad en la naturaleza. Se trata por tanto de un enclave que, debido a su riqueza natural y sus valores ecológicos y paisajísticos, ofrece distintas alternativas para el uso y disfrute de la población, siendo algunas de las posibles actividades que se pueden realizar, el paseo, la práctica deportiva o la educación ambiental.

Por todo ello y a iniciativa del Ayuntamiento de Enguera, la Generalitat, en virtud de lo establecido en el artículo 49.1.10^a del Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, en su redacción dada por la Ley Orgànica 1/2006, de 10 de abril, de Reforma de la Ley Orgànica 5/1982, de 1 de julio, que establece, entre otras materias, la competencia exclusiva de la Generalitat sobre espacios naturales protegidos, de acuerdo con lo dispuesto en el artículo 149.1.23 de la Constitución Española, considera necesaria la declaración de un régimen especial de protección de los valores naturales de este espacio.

Así, la Ley 11/1994, de 27 de diciembre, de la Generalitat, de Espacios Naturales Protegidos de la Comunitat Valenciana, establece la figura de protección denominada Paraje Natural Municipal, que se regula posteriormente por el Decreto 161/2004, de 3 de septiembre, del Consell, de regulació dels parajes naturales municipales, que se adapta a las características de este enclave y permite la vía jurídica idónea para la consecució de los objetivos previstos.

Por ello, vistos los valores naturales e importancia del paraje, el interés del Ayuntamiento de Enguera, y habiéndose cumplido en el procedimiento los trámites necesarios para la declaración del Paraje Natural Municipal previstos específicamente en la Ley 11/1994, de 27 de diciembre, de la Generalitat, y en el Decreto 161/2004, de 3 de septiembre, del Consell, de regulació dels parajes naturales municipales, a propuesta del conseller de Medio Ambiente, Agua, Urbanismo y Vivienda, conforme con el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana, y previa deliberación del Consell, en la reunión del día 17 de septiembre de 2010,

DECRETO

Artículo 1. Objeto

1. Se declara Paraje Natural Municipal el espacio denominado Barranco la Hoz, en el término municipal de Enguera, estableciéndose para él un régimen jurídico de protección, de acuerdo con las normas contenidas en la Ley 11/1994, de 27 de diciembre, de la Generalitat, de Espacios Naturales Protegidos de la Comunitat Valenciana.

2. En raó de l'interés botànic, ecològic, geomorfològic, paisatgístic i sociocultural del paratge natural municipal, i d'acord amb el que disposen la Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana, i el Decret 161/2004, de 3 de setembre, del Consell, de regulació dels paratges naturals municipals, aquest règim jurídic està orientat a protegir la integritat dels ecosistemes naturals, i no s'hi admet cap ús o activitat que pose en perill la conservació dels valors que en motiven la declaració.

Article 2. Àmbit territorial

1. El Paratge Natural Municipal del Barranco la Hoz, amb una superfície de 1008,998 hectàrees, es localitza al terme municipal d'Enguera, a la província de València; la delimitació descriptiva i gràfica figura en els annexos I i II d'aquest decret, respectivament.

2. En cas d'eventual discrepància entre la delimitació descriptiva i la delimitació gràfica, prevaldrà la primera d'aquestes.

Article 3. Administració, gestió i assessorament

1. L'administració i la gestió del paratge natural municipal correspon a l'Ajuntament d'Enguera.

2. La direcció general competent en la matèria d'espais naturals protegits ha de designar un tècnic dels Serveis Territorials de València de la conselleria que tinga les competències en matèria ambiental, el qual ha de prestar assistència tècnica i assessorament en la gestió del paratge natural municipal.

Article 4. Règim de protecció

Amb caràcter general, en l'àmbit del paratge natural municipal poden continuar desenvolupant les activitats tradicionals compatibles amb les finalitats que motiven aquesta declaració que no impliquen deteriorament o regressió dels hàbitats naturals i els sòls, d'acord amb les seues regulacions específiques i el que estableixen aquest decret i el corresponent Pla especial de protecció del Paratge Natural Municipal del Barranco la Hoz, el document normatiu del qual s'adjunta en l'annex III d'aquest decret.

En l'àmbit del paratge natural municipal les competències de les administracions públiques s'han d'exercir de manera que hi queden preservats tots els valors geomorfològics, botànics, ecològics, paisatgístics i culturals, avaluant amb especial atenció els possibles impactes ambientals produïts com a repercussió d'activitats realitzades fora de l'àmbit protegit.

Article 5. Pla Especial de Protecció

1. Per raó del que disposa l'article 7 del Decret 161/2004, de 3 de setembre, del Consell, de regulació dels paratges naturals municipals, s'aprova el Pla Especial de Protecció del Paratge Natural Municipal Barranco la Hoz, al terme municipal d'Enguera.

2. En l'annex III d'aquest decret s'inclou la part dispositiva del Pla Especial de Protecció del Paratge Natural Municipal Barranco la Hoz.

Article 6. Consell de Participació del paratge natural municipal

1. Es crea el Consell de Participació del Paratge Natural Municipal Barranco la Hoz, com a òrgan col·legiat de caràcter consultiu, amb la finalitat de col·laborar en la gestió i canalitzar la participació dels propietaris i els interessos socials i econòmics afectats.

2. El Consell de Participació està compost per:

a) Quatre representants escollits, mitjançant un acord del Ple, per l'Ajuntament d'Enguera, un dels quals actuarà com a secretari del Consell de Participació.

b) Un representant de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer.

c) Un representant dels serveis territorials de València de la conselleria competent en la matèria d'espais naturals protegits.

d) Un representant dels propietaris de terrenys inclosos en l'àmbit del paratge natural municipal, distints de l'Ajuntament i de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer, amb caràcter rotatori bianual, escollits per aquests mateixos per règim de majoria. Si no n'hi ha o renuncien a participar en aquest òrgan, se sumarà aquest lloc a la representació del grup e).

2. En razón del interés botánico, ecológico, geomorfológico, paisajístico y sociocultural del Paraje Natural Municipal, y de acuerdo con lo dispuesto en la Ley 11/1994, de 27 de diciembre, de la Generalitat, de Espacios Naturales Protegidos de la Comunitat Valenciana, y en el Decreto 161/2004, de 3 de septiembre, del Consell, de regulación de los parajes naturales municipales, dicho régimen jurídico está orientado a proteger la integridad de los ecosistemas naturales, no admitiéndose uso o actividad que ponga en peligro la conservación de los valores que motivan su declaración.

Artículo 2. Ámbito territorial

1. El Paraje Natural Municipal Barranco la Hoz, con una superficie de 1008,998 hectáreas, se localiza en el término municipal de Enguera, en la provincia de Valencia, figurando su delimitación descriptiva y gráfica en los anexos I y II del presente Decreto, respectivamente.

2. En caso de eventual discrepancia entre la delimitación descriptiva y la delimitación gráfica, prevalecerá la primera de ellas.

Artículo 3. Administración, gestión y asesoramiento

1. La administración y gestión del Paraje Natural Municipal corresponde al Ayuntamiento de Enguera.

2. La Dirección General competente en la materia de espacios naturales protegidos designará un técnico de los servicios territoriales de Valencia de la Conselleria que ostente las competencias en materia medioambiental, el cual prestará asistencia técnica y asesoramiento en la gestión del Paraje Natural Municipal.

Artículo 4. Régimen de protección

Con carácter general, en el ámbito del Paraje Natural Municipal podrán continuar desarrollándose las actividades tradicionales compatibles con las finalidades que motivan esta declaración que no impliquen deterioro o regresión de los hábitats naturales y los suelos, de acuerdo con sus regulaciones específicas y lo establecido por el presente decreto y el correspondiente Plan Especial de Protección del Paraje Natural Municipal Barranco la Hoz, cuyo documento normativo se adjunta en el anexo III del presente decreto.

En el ámbito del Paraje Natural Municipal las competencias de las Administraciones Públicas se ejercerán de modo que queden preservados todos los valores geomorfológicos, botánicos, ecológicos, paisajísticos y culturales del mismo, evaluando con especial atención los posibles impactos ambientales producidos como repercusión de actividades realizadas fuera del ámbito protegido.

Artículo 5. Plan Especial de Protección

1. En virtud de lo dispuesto en el artículo 7 del Decreto 161/2004, de 3 de septiembre, del Consell, de regulación de los parajes naturales municipales, se aprueba el Plan Especial de Protección del Paraje Natural Municipal Barranco la Hoz en el término municipal de Enguera.

2. En el anexo III de este decreto se incluye la parte dispositiva del citado Plan Especial de Protección del Paraje Natural Municipal Barranco la Hoz.

Artículo 6. Consejo de Participación del paraje natural municipal

1. Se crea el Consejo de Participación del Paraje Natural Municipal Barranco la Hoz, como órgano colegiado de carácter consultivo, con la finalidad de colaborar en la gestión y canalizar la participación de los propietarios e intereses sociales y económicos afectados.

2. El Consejo de Participación estará compuesto por:

a) Cuatro representantes elegidos, mediante acuerdo del Pleno, por el Ayuntamiento de Enguera, uno de los cuales actuará como Secretario del Consejo de Participación.

b) Un representante de la Confederación Hidrogràfica del Júcar.

c) Un representante de los servicios territoriales de Valencia de la Conselleria competente en la materia de espacios naturales protegidos.

d) Un representante de los propietarios de terrenos incluidos en el ámbito del Paraje Natural Municipal, distintos del Ayuntamiento y de la Confederación Hidrogràfica del Júcar, con carácter rotatorio bianual, elegido por los mismos por régimen de mayoría. En caso de no existir o renunciar a participar en dicho órgano, se sumará este puesto a la representación del grupo e).

e) Un representant dels interessos socials, institucionals o econòmics, afectats o que col·laboren en la conservació dels valors naturals mitjançant l'activitat científica, l'acció social, l'aportació de recursos de qualsevol classe o els objectius dels quals coincidisquen amb la finalitat de l'espai natural protegit, amb caràcter rotatori bianual, escollit per les entitats, associacions o col·lectius entre ells per règim de majoria.

f) Un representant dels serveis territorials de València de la conselleria competent en la matèria forestal.

L'ajuntament pot proposar la modificació de la composició del Consell de Participació per a donar cabuda a altres representants de col·lectius amb interessos en el paratge natural municipal. La modificació de la composició del Consell de Participació ha de ser aprovada per decret del Consell.

3. El Consell de Participació del Paratge Natural Municipal Barranco la Hoz s'ha de constituir en el termini de sis mesos des de la declaració d'aquest. L'Ajuntament d'Enguera ha de notificar a l'òrgan competent en matèria d'espais naturals protegits la constitució de l'òrgan de participació.

4. Són funcions d'aquest òrgan col·legiat de caràcter consultiu les previstes en l'article 50 de la Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana.

5. El president del Consell de Participació ha de ser nomenat per l'Ajuntament d'Enguera, mitjançant un acord del Ple, d'entre els membres del Consell.

6. A fi d'establir un funcionament adequat en l'actuació del Consell de Participació, aquest pot aprovar unes normes internes de funcionament, sense perjudici del que disposa la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú.

Article 7. Mitjans econòmics

1. El finançament del paratge natural municipal corre per compte de l'Ajuntament d'Enguera.

2. L'Ajuntament d'Enguera ha d'habilitar en els seus pressupostos els crèdits necessaris per a la correcta gestió del paratge natural municipal.

3. La conselleria competent en matèria de medi ambient pot participar en el finançament del paratge natural municipal, d'acord amb l'article 10 del Decret 161/2004, de 3 de setembre, del Consell, de regulació dels paratges naturals municipals, sense perjudici dels mitjans econòmics que poden aportar altres entitats públiques o privades que puguen tenir interès a coadjuvar en el manteniment del paratge natural municipal.

Article 8. Règim d'infraccions i sancions

1. La inobservança o infracció de la normativa aplicable al paratge natural municipal serà sancionada de conformitat amb la Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana, i amb la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat, sense perjudici del que siga exigible en via penal, civil o de qualsevol altre ordre en què poga incórrer.

2. Els infractors estan obligats, en tot cas, a reparar els danys causats i restituir els llocs i elements alterats a la situació inicial.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Execució i desenvolupament

S'autoritza al conseller competent en la matèria d'espais naturals protegits perquè, en el marc de les seues competències, dicte el que calga per a l'execució i el desenvolupament d'aquest decret.

Segona. Entrada en vigor i revisió

1. Aquest decret entrarà en vigor l'endemà de la publicació en el Diari Oficial de la Comunitat Valenciana.

2. Qualsevol modificació del que estableix aquest decret ha de ser aprovada al seu torn per decret del Consell, amb audiència prèvia de l'Ajuntament d'Enguera, que, en el seu moment, va ser qui va presen-

e) Un representante de los intereses sociales, institucionales o económicos, afectados o que colaboren en la conservación de los valores naturales a través de la actividad científica, la acción social, la aportación de recursos de cualquier clase o cuyos objetivos coincidan con la finalidad del espacio natural protegido, con carácter rotatorio bianual, elegido por las entidades, asociaciones o colectivos entre ellos por régimen de mayoría.

f) Un representante de los servicios territoriales de Valencia de la Conselleria competente en la materia forestal.

El Ayuntamiento podrá proponer la modificación de la composición del Consejo de Participación para dar cabida a otros representantes de colectivos con intereses en el Paraje Natural Municipal. La modificación de la composición del Consejo de Participación deberá ser aprobada por Decreto del Consell.

3. El Consejo de Participación del Paraje Natural Municipal Barranco la Hoz se constituirá en el plazo de seis meses desde la declaración de éste. El Ayuntamiento de Enguera deberá notificar al órgano competente en materia de espacios naturales protegidos la constitución del órgano de participación.

4. Serán funciones de dicho órgano colegiado de carácter consultivo las previstas en el artículo 50 de la Ley 11/1994, de 27 de diciembre, de la Generalitat, de Espacios Naturales Protegidos de la Comunitat Valenciana.

5. El presidente del Consejo de Participación será nombrado por el Ayuntamiento de Enguera, mediante acuerdo del Pleno, de entre los miembros del Consejo.

6. Con objeto de establecer un funcionamiento adecuado en la actuación del Consejo de Participación, éste podrá aprobar unas normas internas de funcionamiento, sin perjuicio de lo dispuesto en la Ley 30/1992, de 26 de noviembre, de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común.

Artículo 7. Medios económicos

1. La financiación del Paraje Natural Municipal correrá por cuenta del Ayuntamiento de Enguera.

2. El Ayuntamiento de Enguera habilitará en sus presupuestos los créditos necesarios para la correcta gestión del Paraje Natural Municipal.

3. La Conselleria competente en materia de medio ambiente podrá participar en la financiación del Paraje Natural Municipal, de acuerdo con el artículo 10 del Decreto 161/2004, de 3 de septiembre, del Consell, de regulación de los parajes naturales municipales, sin perjuicio de los medios económicos que pueden aportar otras entidades públicas o privadas que puedan tener interés en coadyuvar al mantenimiento del Paraje Natural Municipal.

Artículo 8. Régimen de infracciones y sanciones

1. La inobservancia o infracción de la normativa aplicable al Paraje Natural Municipal será sancionada de conformidad con la Ley 11/1994, de 27 de diciembre, de la Generalitat, de Espacios Naturales Protegidos de la Comunitat Valenciana, y con la Ley 42/2007, de 13 de diciembre, del Patrimonio Natural y de la Biodiversidad, sin perjuicio de lo exigible en vía penal, civil o de cualquier otro orden en que pudiera incurrir.

2. Los infractores estarán obligados, en todo caso, a reparar los daños causados y restituir los lugares y elementos alterados a su situación inicial.

DISPOSICIONES FINALES

Primera. Ejecución y desarrollo

Se autoriza al conseller competente en la materia de espacios naturales protegidos para que, en el marco de sus competencias, dicte lo necesario para la ejecución y desarrollo del presente decreto.

Segunda. Entrada en vigor y revisión

1. El presente decreto entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

2. Cualquier modificación de lo establecido en el presente decreto deberá ser aprobada a su vez por Decreto del Consell, previa audiencia del Ayuntamiento de Enguera, que, en su momento, fue el que presentó

tar la iniciativa per a la declaració del Barranco la Hoz com a paratge natural municipal, i en aquest cas caldrà seguir el mateix procediment de tramitació, amb la corresponent participació de la conselleria competent en la matèria d'espais naturals protegits.

València, 17 de setembre de 2010

El president de la Generalitat,
FRANCISCO CAMPS ORTIZ

El conseller de Medi Ambient, Aigua, Urbanisme i Habitatge,
JUAN GABRIEL COTINO FERRER

ANNEX I

Delimitació del Paratge Natural Municipal del Barranco la Hoz

1. L'àmbit territorial del Paratge Natural Municipal del Barranco la Hoz queda definit per les parcel·les cadastrals següents del terme municipal d'Enguera, província de València:

- Polígon 30: parcel·la 16 i part de les parcel·les 1 i 9004.
- Polígon 31: parcel·les 1, 2, 6, 7, 8, 9001, 9002 i 9003.
- Polígon 32: parcel·les 2, 9001 i 9002 i part de la parcel·la 4.
- Polígon 33: parcel·les 23, 24, 26, 27 i 9004 i part de les parcel·les 35, 9001, 9002, 9003, 9005 i 9007.
- Polígon 34: parcel·les 1, 2 i 24 i part de les parcel·les 9004 i 9005.
- Polígon 35: parcel·les 8, 9005, 9006, 9007 i 9008 i part de les parcel·les 5 i 9004.
- Polígon 41: parcel·la 9005 i part de les parcel·les 6, 9003 i 9004.

- Polígon 43: parcel·les 28, 29, 30, 32, 33, 51, 9015, 9016 i 9018 i part de les parcel·les 1, 9003, 9007, 9008, 9013 i 9014.
- Polígon 45: part de les parcel·les 2, 9001 i 9002.

2. Des de la bifurcació del camí del Murre amb el camí de Valladinos, el límit de l'espai, en direcció nord-est (seguint el sentit de les agulles del rellotge) està definit pel mateix camí de Valladinos fins a arribar a la partida de la Loma de la Coveta Santa, en què abandona aquesta pista per a seguir recte en direcció est pels punts de cota 524 i 486 msnm. En aquest últim punt el límit canvia de direcció, i baixa cap al sud fins a tallar amb el límit del terme municipal de Vallada. Continua pel límit del terme municipal de Vallada primer i Moixent després, límits en què es recolza fins a tallar amb la corba de nivell directora de 550 metres d'elevació, la qual defineix l'àmbit a les partides de lo Surrac i el Palmosillo.

A continuació, seguint en direcció sud-oest, la delimitació del paratge segueix per punts de cota fins a arribar a un xicotet tram del camí de la Boquilla pel qual discorre. A partir d'aquí la delimitació es troba definida en gran part pel perímetre de parcel·les cadastrals: primer, al sector meridional pel perímetre de part de la parcel·la 2 del polígon 34, de la parcel·la 35 del polígon 33 i de la parcel·la 2 del polígon 45; després, al sector occidental, pel perímetre de les parcel·les 35, 27, 26 i 24 del polígon 33 i de les parcel·les 33, 32, 30, 28, 29 i 51 del polígon 43. Finalment, des del camí de Benacancil, el límit prossegueix pel sector septentrional en direcció est per les corbes de nivell directors entre els 600, 650 i 700 msnm (de forma alternativa) fins a tornar a enllaçar amb el camí del Murre.

3. Delimitació geogràfica: el Paratge Natural Municipal del Barranco la Hoz queda delimitat pel polígon els vèrtexs del qual amb les corresponents coordenades, que consideren el sistema de referència European Datum 1950 (ED 50) i el sistema cartogràfic UTM (fus 30 N), s'inclouen en un arxiu en format digital que es troba a disposició de qui desitge consultar-lo a les dependències de la direcció general competent en matèria d'espais naturals protegits.

4. La superfície total del Paratge Natural Municipal del Barranco la Hoz és de 1008,998 hectàrees.

la iniciativa para la declaración de Barranco la Hoz como Paraje Natural Municipal, debiendo seguirse en tal caso el mismo procedimiento de tramitación, con la correspondiente participación de la Conselleria competente en la materia de espacios naturales protegidos.

Valencia, 17 de septiembre de 2010

El president de la Generalitat,
FRANCISCO CAMPS ORTIZ

El conseller de Medio Ambiente, Agua, Urbanismo y Vivienda,
JUAN GABRIEL COTINO FERRER

ANEXO I

Delimitación del Paraje Natural Municipal Barranco la Hoz

1. El ámbito territorial del Paraje Natural Municipal Barranco la Hoz queda definido por las siguientes parcelas catastrales del término municipal de Enguera, provincia de Valencia:

- Polígono 30: parcela 16 y parte de las parcelas 1 y 9004.
- Polígono 31: parcelas 1, 2, 6, 7, 8, 9001, 9002 y 9003.
- Polígono 32: parcelas 2, 9001 y 9002 y parte de la parcela 4.
- Polígono 33: parcelas 23, 24, 26, 27 y 9004 y parte de las parcelas 35, 9001, 9002, 9003, 9005 y 9007.
- Polígono 34: parcelas 1, 2 y 24 y parte de las parcelas 9004 y 9005.
- Polígono 35: parcelas 8, 9005, 9006, 9007 y 9008 y parte de las parcelas 5 y 9004.
- Polígono 41: parcela 9005 y parte de las parcelas 6, 9003 y 9004.

- Polígono 43: parcelas 28, 29, 30, 32, 33, 51, 9015, 9016 y 9018 y parte de las parcelas 1, 9003, 9007, 9008, 9013 y 9014.
- Polígono 45: parte de las parcelas 2, 9001 y 9002.

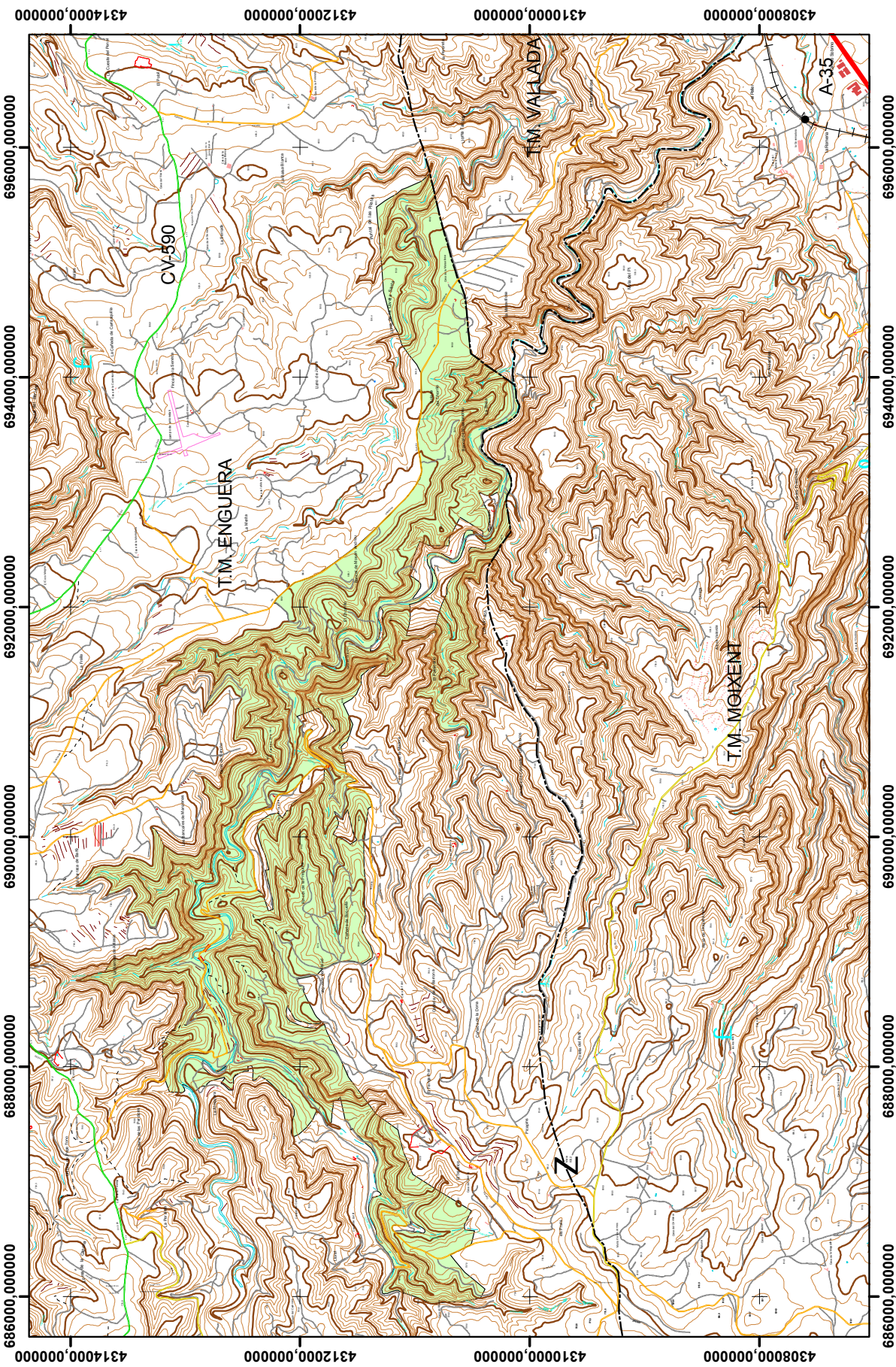
2. Desde la bifurcación del camino del Murre con el camino de Valladinos, el límite del espacio, en dirección noreste (siguiendo el sentido de las agujas del reloj) está definido por el propio camino de Valladinos hasta llegar a la partida de la Loma de la Coveta Santa, en que abandona esta pista para seguir recto en dirección este por los puntos de cota 524 y 486 m.s.n.m. En este último punto el límite cambia de dirección bajando hacia el sur hasta cortar con el límite del término municipal de Vallada. Continúa por el límite del término municipal de Vallada primero y Mogente después, límites en los que se apoya hasta cortar con la curva de nivel directora de 550 metros de elevación, la cual define el ámbito en las partides de lo Surrac y el Palmosillo.

A continuación, siguiendo en dirección suroeste, la delimitación del Paraje sigue por puntos de cota hasta alcanzar un pequeño tramo del camino de la Boquilla por el cual discurre. A partir de aquí la delimitación se encuentra definida en gran parte por el perímetro de parcelas catastrales: primero, en el sector meridional por el perímetro de parte de la parcela 2 del polígono 34, de la parcela 35 del polígono 33 y de la parcela 2 del polígono 45; después, en el sector occidental por el perímetro de las parcelas 35, 27, 26 y 24 del polígono 33 y de las parcelas 33, 32, 30, 28, 29 y 51 del polígono 43. Finalmente, desde el camino de Benacancil, el límite prosigue en el sector septentrional en dirección este por las curvas de nivel directoras entre los 600, 650 y 700 m.s.n.m (de forma alternativa) hasta volver a enlazar con el camino del Murre.

3. Delimitación geográfica: el Paraje Natural Municipal Barranco la Hoz queda delimitado por el polígono cuyos vértices con sus correspondientes coordenadas, que consideran el sistema de referencia European Datum 1950 (ED 50) y el sistema cartográfico UTM (huso 30 N), se incluyen en un archivo en formato digital que se halla a disposición de quién desee consultarlo en las dependencias de la Dirección General competente en materia de espacios naturales protegidos.

4. La superficie total del Paraje Natural Municipal Barranco la Hoz es de 1008,998 hectáreas.

ANEXO II. DELIMITACIÓN CARTOGRÁFICA / ANNEX II. DELIMITACIÓ CARTOGRÀFICA

PARAJE NATURAL MUNICIPAL "BARRANCO LA HOZ" T.M. ENGUERA

ANNEX III

Part dispositiva del Pla Especial de Protecció del Paratge Natural Municipal Barranco la Hoz, al terme municipal d'Enguera

TÍTOL I
Disposicions generals

Article 1. Naturalesa del pla

1. Aquest pla especial (PE) es redacta a l'empara de la Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana.

2. Constitueix, per tant, un dels plans especials previstos en els articles 177 i següents del Reglament d'Ordenació i Gestió Territorial i Urbanística, aprovat mitjançant el Decret 67/2006, de 19 de maig, del Consell.

Article 2. Finalitat

1. El contingut i l'abast genèrics del PE respon a les determinacions de la Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana.

2. L'objectiu genèric pel qual es redacta aquest PE és l'establiment de les mesures necessàries per a garantir la protecció del paratge quant a la conservació i millora de la fauna i flora, com també de les singularitats geològiques, paisatgístiques i culturals que presenta. El PE constitueix, per tant, el marc que regula el règim de l'espai natural, els usos i activitats i l'ús públic d'aquest.

Article 3. Àmbit

1. L'àmbit territorial del Paratge Natural Municipal Barranco la Hoz queda definit per les parcel·les cadastrals següents del terme municipal d'Enguera, província de València:

Polígon 30: parcel·la 16 i part de les parcel·les 1 i 9004.

Polígon 31: parcel·les 1, 2, 6, 7, 8, 9001, 9002 i 9003.

Polígon 32: parcel·les 2, 9001 i 9002 i part de la parcel·la 4.

Polígon 33: parcel·les 23, 24, 26, 27 i 9004 i part de les parcel·les 35, 9001, 9002, 9003, 9005 i 9007.

Polígon 34: parcel·les 1, 2 i 24 i part de les parcel·les 9004 i 9005.

Polígon 35: parcel·les 8, 9005, 9006, 9007 i 9008 i part de les parcel·les 5 i 9004.

Polígon 41: parcel·la 9005 i part de les parcel·les 6, 9003 i 9004.

Polígon 43: parcel·les 28, 29, 30, 32, 33, 51, 9015, 9016 i 9018 i part de les parcel·les 1, 9003, 9007, 9008, 9013 i 9014.

Polígon 45: part de les parcel·les 2, 9001 i 9002.

2. Des de la bifurcació del camí del Murre amb el camí de Valladolid, el límit de l'espai, en direcció nord-est (seguint el sentit de les agulles del rellotge), està definit pel mateix camí de Valladolid fins a arribar a la partida de la Loma de la Coveta Santa, en què abandona aquesta pista per a continuar recte, en direcció est, pels punts de cota 524 i 486 msnm. En aquest últim punt el límit canvia de direcció i baixa cap al sud fins a tallar amb el límit del terme municipal de Vallada. Continua pel límit del terme municipal de Vallada primer i Moixent després, límits en què es recolza fins a tallar amb la corba de nivell directora de 550 metres d'elevació, la qual defineix l'àmbit a les partides de lo Surrac i el Palmosillo.

A continuació, continuant en direcció sud-oest, la delimitació del paratge segueix per punts de cota fins a arribar a un xicotet tram del camí de la Boquilla pel qual discorre. A partir d'ací la delimitació es troba definida en gran part pel perímetre de parcel·les cadastrals: primer, al sector meridional pel perímetre de part de la parcel·la 2 del polígon 34, de la parcel·la 35 del polígon 33 i de la parcel·la 2 del polígon 45; després, en el sector occidental pel perímetre de les parcel·les 35, 27, 26 i 24 del polígon 33 i de les parcel·les 33, 32, 30, 28, 29 i 51 del polígon 43. Finalment, des del camí de Benacancil, el límit prossegueix en el sector septentrional en direcció est per les corbes de nivell directives entre els 600, 650 i 700 msnm (de forma alternativa) fins a tornar a enllaçar amb el camí del Murre.

3. Les parcel·les cadastrals que s'indiquen a continuació reuneixen les característiques especificades en l'article 9.1 de la Llei d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana:

ANEXO III

Parte dispositiva del Plan Especial de Protección del Paraje Natural Municipal Barranco la Hoz, en el término municipal de Enguera

TÍTULO I
Disposiciones generales

Artículo 1. Naturaleza del Plan

1. El presente Plan Especial (PE) se redacta al amparo de la Ley 11/1994, de 27 de diciembre, de la Generalitat, de Espacios Naturales Protegidos de la Comunitat Valenciana.

2. Constituye, por tanto, uno de los Planes Especiales previstos en los artículos 177 y siguientes del Reglamento de Ordenación y Gestión Territorial y Urbanística, aprobado mediante el Decreto 67/2006, de 19 de mayo, del Consell.

Artículo 2. Finalidad

1. El contenido y alcance genéricos del PE responde a las determinaciones de la Ley 11/1994, de 27 de diciembre, de la Generalitat, de Espacios Naturales Protegidos de la Comunitat Valenciana.

2. El objetivo genérico por el cual se redacta este PE es el establecimiento de las medidas necesarias para garantizar la protección del Paraje en razón de la conservación y mejora de la fauna y flora, así como de las singularidades geológicas, paisajísticas y culturales que presenta. El PE constituye, por tanto, el marco que regulará el régimen del espacio natural, los usos y actividades y el uso público del mismo.

Artículo 3. Ámbito

1. El ámbito territorial del Paraje Natural Municipal Barranco la Hoz queda definido por las siguientes parcelas catastrales del término municipal de Enguera, provincia de Valencia:

Polígono 30: parcela 16 y parte de las parcelas 1 y 9004.

Polígono 31: parcelas 1, 2, 6, 7, 8, 9001, 9002 y 9003.

Polígono 32: parcelas 2, 9001 y 9002 y parte de la parcela 4.

Polígono 33: parcelas 23, 24, 26, 27 y 9004 y parte de las parcelas 35, 9001, 9002, 9003, 9005 y 9007.

Polígono 34: parcelas 1, 2 y 24 y parte de las parcelas 9004 y 9005.

Polígono 35: parcelas 8, 9005, 9006, 9007 y 9008 y parte de las parcelas 5 y 9004.

Polígono 41: parcela 9005 y parte de las parcelas 6, 9003 y 9004.

Polígono 43: parcelas 28, 29, 30, 32, 33, 51, 9015, 9016 y 9018 y parte de las parcelas 1, 9003, 9007, 9008, 9013 y 9014.

Polígono 45: parte de las parcelas 2, 9001 y 9002.

2. Desde la bifurcación del camino del Murre con el camino de Valladolid, el límite del espacio, en dirección noreste (siguiendo el sentido de las agujas del reloj), está definido por el propio camino de Valladolid hasta llegar a la partida de la Loma de la Coveta Santa, en que abandona esta pista para seguir recto en dirección este por los puntos de cota 524 y 486 m.s.n.m. En este último punto el límite cambia de dirección bajando hacia el sur hasta cortar con el límite del término municipal de Vallada. Continúa por el límite del término municipal de Vallada primero y Mogente después, límites en los que se apoya hasta cortar con la curva de nivel directora de 550 metros de elevación, la cual define el ámbito en las partides de lo Surrac y el Palmosillo.

A continuació, seguint en direcció suroest, la delimitació del Paraje sigue por puntos de cota hasta alcanzar un pequeño tramo del camino de la Boquilla por el cual discurre. A partir de aquí la delimitación se encuentra definida en gran parte por el perímetro de parcelas catastrales: primero, en el sector meridional por el perímetro de parte de la parcela 2 del polígono 34, de la parcela 35 del polígono 33 y de la parcela 2 del polígono 45; después, en el sector occidental por el perímetro de las parcelas 35, 27, 26 y 24 del polígono 33 y de las parcelas 33, 32, 30, 28, 29 y 51 del polígono 43. Finalmente, desde el camino de Benacancil, el límite prosigue en el sector septentrional en dirección este por las curvas de nivel directives entre los 600, 650 y 700 m.s.n.m (de forma alternativa) hasta volver a enlazar con el camino del Murre.

3. Las parcelas catastrales que se relacionan a continuación reúnen las características especificadas en el artículo 9.1 de la Ley de Espacios Naturales Protegidos de la Comunitat Valenciana:

- Polígon 31: parcel·les 3, 4, 5 i 9.
- Polígon 32: parcel·les 1, 3, 17 i 18.
- Polígon 33: parcel·les 25, 28, 29, 30, 31, 32, 33 i 34.
- Polígon 34: parcel·les 3, 4, 5 i 6.
- Polígon 43: parcel·la 82.
- Polígon 45: parcel·la 7.

Aquestes parcel·les cadastrals són de titularitat privada, i no han sigut incloses en l'àmbit del paratge perquè no disposen del consentiment exprés dels titulars.

Amb aquest efecte, es considera una mesura prioritària d'actuació l'adquisició per part de l'Ajuntament de les parcel·les esmentades, per a les quals, a fi de facilitar la seua incorporació futura a l'àmbit del paratge, s'estableix el règim específic desenvolupat en l'article 5.4. d'aquest pla.

- 4. El paratge té una superfície total de 1008,998 hectàrees.

Article 4. Efectes

1. De conformitat amb el que disposa l'article 42 de la Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana, el PE s'ajusta al que preveu la legislació urbanística.

2. Les determinacions d'aquest PE són d'aplicació directa i prevalen sobre el planejament urbanístic municipal.

3. El planejament urbanístic municipal que s'aproveja després de l'entrada en vigor d'aquest PE ha d'ajustar-se a les determinacions protectores contingudes en aquest, i les classificacions i qualificacions del sòl s'han d'assignar d'acord amb les normes i els criteris ací establits, i de manera que es respecten les limitacions d'ús imposades pel PE.

4. Les determinacions d'aquest pla s'entenen sense perjudici de les contingudes en les legislacions sectorials i, en particular, de les normes, reglaments o plans que s'aproven per al desenvolupament i el compliment de la finalitat protectora d'aquest pla, com també les d'aquells destinats a la millora de la qualitat de vida dels ciutadans i el desenvolupament sostenible.

En el cas que la normativa continguda en aquest pla resulte més protectora, s'aplicarà aquesta amb preferència sobre la continguda en la legislació sectorial, sempre que no estiga en contradicció amb la finalitat d'aquella. En tot cas, l'aprofitament urbanístic dels terrenys s'ha de fer d'acord amb les previsions d'aquest PE.

Article 5. Tramitació, vigència i revisió

1. El PE s'ha de tramitar segons la legislació vigent.

2. Les determinacions del PE entraran en vigor a partir del dia que es publique en el Diari Oficial de la Comunitat Valenciana, i seguiran vigents fins que no es revise el pla, pel fet d'haver canviat suficientment les circumstàncies o els criteris que n'han determinat l'aprovació, i per tant estarà sotmesa al procediment d'avaluació d'impacte ambiental.

3. La revisió o modificació de les determinacions del pla poden realitzar-se en qualsevol moment seguint els mateixos tràmits que s'hagen seguit per a l'aprovació, i per tant està sotmesa al procediment d'avaluació d'impacte ambiental.

4. No es considera revisió del pla l'ampliació dels límits tendent a incloure en l'àmbit del paratge les parcel·les cadastrals enumerades en l'article 3.3 d'aquesta normativa. Aquestes poden ser incorporades mitjançant una ordre del conseller competent en matèria de medi ambient, en el cas que passen a ser de titularitat pública o s'obtinga el consentiment exprés per part dels propietaris d'aquests, tal com s'exigeix en l'article 3.3.f) del Decret 161/2004, de 3 de setembre, del Consell.

5. Quan s'elabore i aprobe la norma de gestió del Lloc d'Importància Comunitària Serra d'Enguera, aquesta normativa ha de ser objecte d'adaptació, si és el cas, en aquells àmbits en què s'hi establisca.

Article 6. Contingut

El contingut de la documentació del pla especial es correspon amb el que disposa l'article 183 del Reglament d'Ordenació i Gestió Territorial i Urbanística, aprovat mitjançant el Decret 67/2006, de 19 de maig, del Consell. En concret, inclou els apartats següents:

- Polígono 31: parcelas 3, 4, 5 y 9.
- Polígono 32: parcelas 1, 3, 17 y 18.
- Polígono 33: parcelas 25, 28, 29, 30, 31, 32, 33 y 34.
- Polígono 34: parcelas 3, 4, 5 y 6.
- Polígono 43: parcela 82.
- Polígono 45: parcela 7.

Estas parcelas catastrales son de titularidad privada, no habiendo sido incluidas en el ámbito del Paraje al no disponerse del consentimiento expreso de sus titulares.

A tal efecto, se considerará medida prioritaria de actuación la adquisición por parte del Ayuntamiento de las citadas parcelas, para las cuales, con objeto de facilitar su incorporación futura al ámbito del Paraje, se establece el régimen específico desarrollado en el artículo 5.4. de este Plan.

- 4. El Paraje tiene una superficie total de 1008,998 hectáreas.

Artículo 4. Efectos

1. De conformidad con lo dispuesto en el artículo 42 de la Ley 11/1994, de 27 de diciembre, de la Generalitat, de Espacios Naturales Protegidos de la Comunitat Valenciana, el PE se ajustará a lo previsto en la legislación urbanística.

2. Las determinaciones de este PE serán de aplicación directa y prevalecerán sobre el planeamiento urbanístico municipal.

3. El planeamiento urbanístico municipal que se apruebe con posterioridad a la entrada en vigor de este PE deberá ajustarse a las determinaciones protectoras contenidas en el mismo, asignando las clasificaciones y calificaciones del suelo con arreglo a las normas y criterios aquí establecidos, y de forma que se respeten las limitaciones de uso impuestas por el PE.

4. Las determinaciones de este Plan se entenderán sin perjuicio de las contenidas en las legislaciones sectoriales y en particular de las normas, reglamentos o planes que se aprueben para el desarrollo y cumplimiento de la finalidad protectora de este Plan, así como las de aquellos destinados a la mejora de la calidad de vida de los ciudadanos y el desarrollo sostenible.

En el caso de que la normativa contenida en este Plan resultara más protectora, se aplicará ésta con preferencia sobre la contenida en la legislación sectorial, siempre que no esté en contradicción con la finalidad de la misma. En todo caso, el aprovechamiento urbanístico de los terrenos se realizará de acuerdo con las previsions de este PE.

Artículo 5. Tramitación, vigencia y revisión

1. El PE se tramitará según la legislación vigente.

2. Las determinaciones del PE entrarán en vigor a partir del día de su publicación en el Diari Oficial de la Comunitat Valenciana y seguirán vigentes hasta tanto no se revise el Plan, por haber cambiado suficientemente las circunstancias o los criterios que han determinado su aprobación, y por tanto estará sometida al procedimiento de evaluación de impacto ambiental.

3. La revisión o modificación de las determinaciones del Plan podrán realizarse en cualquier momento siguiendo los mismos trámites que se hayan seguido para su aprobación, y por tanto estará sometida al procedimiento de evaluación de impacto ambiental.

4. No se considerará revisión del Plan la ampliación de los límites tendente a incluir en el ámbito del Paraje las parcelas catastrales enumeradas en el artículo 3.3 de la presente normativa. Éstas podrán ser incorporadas mediante Orden del conseller competente en materia de medio ambiente, en el caso de que pasaran a ser de titularidad pública o se obtuviera el consentimiento expreso por parte de los propietarios de las mismas, tal y como se exige en el artículo 3.3.f) del Decreto 161/2004, de 3 de septiembre, del Consell.

5. Cuando se elabore y apruebe la norma de gestión del Lugar de Importancia Comunitaria Serra d'Enguera, la presente normativa deberá ser objeto de adaptación, en su caso, en aquellos ámbitos en los que se establezca en la misma.

Artículo 6. Contenido

El contenido de la documentación del Plan Especial se corresponde con lo dispuesto en el artículo 183 del Reglamento de Ordenación y Gestión Territorial y Urbanística, aprobado mediante el Decreto 67/2006, de 19 de mayo, del Consell. En concreto, incluye los siguientes apartados:

1. Memòria informativa i justificativa.

Inclou els aspectes descriptius i justificatius, com també els estudis complementaris necessaris per al desenvolupament de l'ordenació, d'acord amb els objectius que en justifiquen l'elaboració.

2. Normativa.

La normativa d'aquest pla es divideix en dos grans apartats. El primer està dedicat a l'establiment de normes generals per a la protecció de recursos naturals i per a la regulació de determinades activitats que incideixen en el medi natural. El segon es dedica a l'establiment de normes específiques per a la protecció d'espais determinats en funció dels valors que contenen.

3. Plànols.

El pla especial inclou els plànols següents:

a) Plànols d'informació.

b) Plànols d'ordenació.

4. Normes per a la gestió.

5. Mecanismes de finançament.

6. Règim sancionador.

Article 7. Interpretació

1. En la interpretació d'aquest PE ha d'atendre's al que resulte de la seua consideració com un tot unitari, utilitzant sempre la memòria informativa i justificativa com a document en què es contenen els criteris i principis que han orientat la redacció del pla.

2. En cas de conflicte entre les normes de protecció i els documents gràfics del pla, prevaldran les primeres, excepte quan la interpretació derivada dels plans vinga recolzada també per la memòria, de tal manera que es faça palesa l'existència d'algun error material en les normes.

3. En l'aplicació d'aquest PE ha de prevaldre aquella interpretació que comporte un major grau de protecció dels valors naturals de l'àmbit del pla.

4. En qualsevol supòsit no previst en aquest pla, serà preceptiu l'informe favorable de l'Ajuntament d'Enguera i de l'òrgan competent en matèria de Xarxa Natura 2000, sense perjudici de les competències sectorials que puguen haver-hi.

Article 8. Règim d'avaluació d'impactes ambientals

1. Els projectes, plans, actuacions, obres i activitats que es realitzen o implanten en l'àmbit territorial del paratge s'han de sotmetre al règim d'avaluació ambiental establert en la legislació autonòmica valenciana i estatal sobre avaluació de l'impacte ambiental vigent.

2. En tot cas, qualsevol pla, programa o projecte que, sense tenir relació directa amb la gestió del lloc o sense que siga necessari per a aquesta, puga afectar de forma apreciable al paratge natural municipal, ja siga individualment o en combinació amb altres projectes, s'ha de sotmetre a una adequada avaluació de les seues repercussions.

Article 9. Autoritzacions i informes previs

1. Aquesta normativa, en les seues normes generals i normes particulars, especifica les actuacions, els plans i els projectes l'execució dels quals requereix autorització especial de l'Ajuntament d'Enguera, i aquells que requereixen l'informe vinculant de la conselleria competent en matèria de medi ambient.

2. Les autoritzacions anteriors s'han d'atorgar sense perjudici de l'obligació d'obtenir les llicències o autoritzacions que siguen aplicables amb caràcter sectorial a determinades activitats, com també en concordància amb el que estableix aquesta normativa.

TÍTOL II

Normes generals de regulació d'usos i activitats

CAPÍTOL I

Normes sobre protecció de recursos de domini públic

Secció primera

Protecció de recursos hidrològics

Article 10. Àmbit general per a la protecció dels recursos hídrics i del domini públic hidràulic

1. La protecció dels recursos hídrics en l'àmbit del PE s'ha de regir, amb caràcter general, per la normativa sectorial en matèria d'ai-

1. Memoria informativa y justificativa.

Incluye los aspectos descriptivos y justificativos, así como los estudios complementarios necesarios para el desarrollo de la ordenación, de acuerdo con los objetivos que justifican su elaboración.

2. Normativa.

La normativa del presente Plan se divide en dos grandes apartados. El primero está dedicado al establecimiento de normas generales para la protección de recursos naturales y para la regulación de determinadas actividades que inciden en el medio natural. El segundo se dedica al establecimiento de normas específicas para la protección de espacios determinados en función de los valores que encierran.

3. Planos.

El Plan Especial incluye los siguientes planos:

a) Planos de información.

b) Planos de ordenación.

4. Normas para la gestión.

5. Mecanismos de financiación.

6. Régimen sancionador.

Artículo 7. Interpretación

1. En la interpretación de este PE deberá atenderse a lo que resulte de su consideración como un todo unitario, utilizando siempre la memoria informativa y justificativa como documento en el que se contienen los criterios y principios que han orientado la redacción del Plan.

2. En caso de conflicto entre las normas de protección y los documentos gráficos del Plan, prevalecerán las primeras, salvo cuando la interpretación derivada de los planos venga apoyada también por la memoria de tal modo que se haga patente la existencia de algún error material en las normas.

3. En la aplicación de este PE prevalecerá aquella interpretación que lleve aparejado un mayor grado de protección de los valores naturales del ámbito del Plan.

4. En cualquier supuesto no contemplado en el presente Plan, será preceptivo el informe favorable del Ayuntamiento de Enguera y del órgano competente en materia de Red Natura 2000, sin perjuicio de las competencias sectoriales que puedan existir.

Artículo 8. Régimen de evaluación de impactos ambientales

1. Los proyectos, planes, actuaciones, obras y actividades que se realicen o implanten en el ámbito territorial del Paraje se someterán al régimen de evaluación ambiental establecido en la legislación autonómica valenciana y estatal sobre evaluación del impacto ambiental vigente.

2. En cualquier caso, cualquier plan, programa o proyecto que, sin tener relación directa con la gestión del lugar o sin ser necesario para la misma, pueda afectar de forma apreciable al Paraje Natural Municipal, ya sea individualmente o en combinación con otros proyectos, se someterá a una adecuada evaluación de sus repercusiones.

Artículo 9. Autorizaciones e informes previos

1. La presente normativa, en sus normas generales y normas particulares, especifica las actuaciones, planes y proyectos cuya ejecución requiere autorización especial del Ayuntamiento de Enguera, y aquellos que requieren el informe vinculante de la Conselleria competente en materia de medio ambiente.

2. Las autorizaciones anteriores se otorgarán sin perjuicio de la obligación de obtener las licencias o autorizaciones que sean aplicables con carácter sectorial a determinadas actividades, así como en concordancia con lo establecido en la presente normativa.

TÍTULO II

Normas generales de regulación de usos y actividades

CAPÍTULO I

Normas sobre protección de recursos de dominio público

Sección primera

Protección de recursos hidrológicos

Artículo 10. Marco general para la protección de los recursos hídrics y del dominio público hidràulico

1. La protección de los recursos hídrics en el ámbito del PE se regirá, con carácter general, por la normativa sectorial en materia de

gües, i, de manera especial, pel Reial Decret Legislatiu 1/2001, pel qual es va aprovar el Text Refós de la Llei d'Aigües, i disposicions que el desenvolupen, com també la Directiva 2000/60/CEE, del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'octubre de 2000, per la qual s'estableix un marc comunitari d'actuació en l'àmbit de la política d'aigües.

2. En l'aplicació d'aquest PE s'ha de tenir en compte el principi rector del Reial Decret Legislatiu 1/2001, de 20 de juliol, de manera que aquest siga compatible amb la gestió pública de l'aigua, l'ordenació del territori, la conservació i protecció del medi ambient i la restauració de la natura, a l'efecte que aquest regula, i fonamentalment quant al domini públic hidràulic.

3. En relació amb el domini públic hidràulic, i en el marc de les competències que li són atribuïdes per la Constitució, a través de l'organisme de conca, l'Estat ha d'exercir les funcions que li són atribuïdes per la legislació sectorial vigent.

Article 11. Qualitat de l'aigua

1. Amb caràcter general, queden prohibits aquells usos i activitats que contribuïsquen a deteriorar la qualitat de les aigües, com també aquelles actuacions, obres i infraestructures que poden dificultar el flux hídic.

2. A fi de protegir la qualitat de les aigües, s'ha de vetlar per l'estricta compliment de la legislació vigent en matèria d'extracció d'aigües, abocaments i depuració.

Article 12. Llits, riberes i marges dels cursos d'aigua

1. S'han de mantenir les condicions naturals dels llits, i queden prohibides les obres i construccions, amb caràcter provisional o permanent, que puguen alterar o dificultar el curs de les aigües; no es poden canalitzar ni dragar, excepte en aquells casos necessaris per a obres autoritzades de condicionament o neteja de llits.

2. Es consideren compatibles amb la protecció del paratge les actuacions de manteniment de llits i gestió de recursos hídrics, que ha de realitzar la Confederació Hidrogràfica del Xúquer, en l'àmbit de les seues competències.

3. A la zona de domini públic hidràulic, com també als marges inclosos a les zones de servitud i de policia definides en la Llei d'Aigües, s'ha de conservar la vegetació de ribera, i no s'hi permet la transformació a cultiu dels terrenys actualment erms o destinats a usos forestals. S'hi permetran labors de neteja i desbrossament selectius quan hi haja risc per a la seguretat de les persones o els béns en cas d'avinguda, o quan hi haja risc d'incendis.

4. Es prohibeix l'ocupació del domini públic hidràulic i de la zona de servitud per instal·lacions o construccions de qualsevol tipus, permanents o temporals; com també l'extracció d'àrids, excepte en aquells casos necessaris per a obres autoritzades de condicionament o neteja dels llits.

Article 13. Protecció d'aigües subterrànies

Queda prohibit l'establiment de pous, rases, galeries o qualsevol dispositiu destinat a facilitar l'absorció pel terreny d'aigües residuals que puguen produir, per la seua toxicitat o per la seua composició química i bacteriològica, la contaminació de les aigües superficials o profundes.

Article 14. Abocaments

1. En aplicació de l'article 100 del Reial Decret Legislatiu 1/2001, de 20 de juliol, pel qual es va aprovar el Text Refós de la Llei d'Aigües, es prohibeix, amb caràcter general, l'abocament directe o indirecte d'aigües i de productes residuals susceptibles de contaminar les aigües continentals o qualsevol altre element del domini públic hidràulic, llevat que dispose de l'autorització administrativa prèvia.

2. Es prohibeix l'abocament sense depurar, directe o indirecte, d'aigües residuals, com també l'abocament o el dipòsit permanent o temporal de qualsevol tipus de residus sòlids, runes o substàncies, de qualsevol naturalesa, que constituïsquen o puguen constituir un perill de contaminació de les aigües o degradació de l'entorn; excepte en els

aguas, y, de manera especial, por el Real Decreto Legislativo 1/2001, por el que se aprobó el Texto Refundido de la Ley de Aguas, y disposiciones que lo desarrollan, así como la Directiva 2000/60/CEE del Parlamento Europeo y del Consejo, de 23 de octubre de 2000, por la que se establece un marco comunitario de actuación en el ámbito de la política de aguas.

2. En la aplicación del presente PE se tendrá en cuenta el principio rector del Real Decreto Legislativo 1/2001, de 20 de julio, de forma que éste sea compatible con la gestión pública del agua, la ordenación del territorio, la conservación y protección del medio ambiente y la restauración de la naturaleza, a los efectos que el mismo regula, y fundamentalmente en lo relativo al dominio público hidráulico.

3. En relación con el dominio público hidráulico y en el marco de las competencias que le son atribuidas por la Constitución, a través del organismo de cuenca, el Estado ejercerá las funciones que le son atribuidas por la legislación sectorial vigente.

Artículo 11. Calidad del agua

1. Con carácter general, quedan prohibidos aquellos usos y actividades que contribuyan a deteriorar la calidad de las aguas, así como aquellas actuaciones, obras e infraestructuras que puedan dificultar el flujo hídrico.

2. Con el fin de proteger la calidad de las aguas, se habrá de velar por el estricto cumplimiento de la legislación vigente en materia de extracción de aguas, vertidos y depuración.

Artículo 12. Cauces, riberas y márgenes de los cursos de agua

1. Se mantendrán las condiciones naturales de los cauces, quedando prohibidas las obras y construcciones, con carácter provisional o permanente, que puedan alterar o dificultar el curso de las aguas, no pudiendo realizarse su canalización o dragado, excepto en aquellos casos necesarios para obras autorizadas de acondicionamiento o limpieza de cauces.

2. Se consideran compatibles con la protección del Paraje las actuaciones de mantenimiento de cauces y gestión de recursos hídricos, a realizar por la Confederación Hidrogràfica del Júcar, en el ámbito de sus competencias.

3. En la zona de dominio público hidráulico, así como en los márgenes incluidos en las zonas de servidumbre y de policía definidas en la Ley de Aguas, se conservará la vegetación de ribera, no permitiéndose la transformación a cultivo de los terrenos actualmente baldíos o destinados a usos forestales. Se permitirán labores de limpieza y desbroce selectivos cuando exista riesgo para la seguridad de las personas o los bienes en caso de avenida o cuando exista riesgo de incendios.

4. Se prohíbe la ocupación del dominio público hidráulico y de la zona de servidumbre por instalaciones o construcciones de cualquier tipo, permanentes o temporales; así como la extracción de áridos, salvo en aquellos casos necesarios para obras autorizadas de acondicionamiento o limpieza de los cauces.

Artículo 13. Protección de aguas subterráneas

Queda prohibido el establecimiento de pozos, zanjas, galerías o cualquier dispositivo destinado a facilitar la absorción por el terreno de aguas residuales que puedan producir, por su toxicidad o por su composición química y bacteriológica, la contaminación de las aguas superficiales o profundas.

Artículo 14. Vertidos

1. En aplicación del artículo 100 del Real Decreto Legislativo 1/2001, de 20 de julio, por el que se aprobó el Texto Refundido de la Ley de Aguas, se prohíbe, con carácter general, el vertido directo o indirecto de aguas y de productos residuales susceptibles de contaminar las aguas continentales o cualquier otro elemento del dominio público hidráulico, salvo que cuente con la previa autorización administrativa.

2. Se prohíbe el vertido sin depurar, directo o indirecto, de aguas residuales, así como el vertido o depósito permanente o temporal de todo tipo de residuos sòlidos, escorbros o sustancias, cualquiera que sea su naturaleza, que constituyan o puedan constituir un peligro de contaminación de las aguas o degradación de su entorno; salvo en

casos de neteja, d'acord amb el que preveu l'article 49 del Reglament del Domini Públic Hidràulic.

3. Per a la concessió de llicència urbanística relacionada amb qualsevol activitat que pugui generar abocaments de qualsevol naturalesa, s'exigeix la justificació del tractament que hagen de donar-se a aquests per a evitar la contaminació de les aigües superficials i subterrànies. El tractament d'aigües residuals ha de ser tal que s'ajuste a les condicions de qualitat exigides per als usos a què es destine; en tot cas, les aigües resultants no poden superar els límits establits en la legislació sectorial.

4. L'efectivitat de la llicència queda condicionada, en tot cas, a l'obtenció i validesa posterior de l'autorització d'abocament.

Article 15. Captacions d'aigua

Queden prohibides les obertures de pous o captacions d'aigua dins de l'àmbit del PE, excepte les destinades a satisfer les necessitats derivades de les infraestructures d'ús públic, sempre que es justifique com l'única via d'abastiment possible. En tot cas, han d'efectuar-se de manera que no provoquen repercussions negatives sobre el sistema hidrològic i la resta dels aprofitaments.

Article 16. Fonts i surgències

1. Els possibles aprofitaments de les aigües de les fonts i surgències d'aigua, com també les obres de qualsevol tipus que es realitzen en l'entorn, han de garantir el manteniment de la qualitat de les aigües i d'un cabal d'eixida mínim per a l'ús de les persones i de la fauna salvatge.

2. La conselleria competent en matèria de medi ambient ha d'autoritzar obres, plantacions i altres actuacions destinades a millorar i adequar les àrees contigües a les fonts per a potenciar l'ús públic.

Secció segona Protecció de sòls

Article 17. Moviment de terres i extracció de recursos minerals

1. Els moviments de terra que es realitzen com a conseqüència de l'execució d'actuacions o obres permeses en aquesta normativa estan subjectes a l'obtenció prèvia de llicència urbanística.

2. Quan es tracte de moviments de terra per a la correcció de talusos amb perill d'erosió, es permetran sempre que es limite a la mínima àrea d'actuació possible, complisquen les condicions establides en l'autorització administrativa corresponent i llicència urbanística necessària, i no suposen la destrucció o el deteriorament d'espècies vegetals protegides o de gran valor ambiental.

3. Es prohibeix l'extracció de recursos minerals a tot l'àmbit del paratge.

Article 18. Conservació de la coberta vegetal

1. Es consideren prioritàries, en l'àmbit del pla, totes aquelles actuacions que tendisquen a conservar o recuperar la coberta vegetal com a mitjà per a evitar els processos erosius, ja que l'erosió potencial de la zona és molt elevada. Per tant, s'estableix com urgent i prioritari determinar i escometre les actuacions necessàries per a frenar els processos erosius a curt i mitjà termini, i permetre que la vegetació que s'ha implantat (espessors i espècies) complisca la funció de recarrega de l'aqüífer d'una forma sostinguda. Es proposa redactar un programa específic que aborde les actuacions que s'han de realitzar en la recuperació de la coberta vegetal arbòria.

2. Aquelles actuacions que poden alterar o perjudicar de manera significativa les condicions de l'espai natural, o de les espècies de flora silvestre existents, requereixen la redacció d'una memòria o projecte, que ha de ser aprovat per l'ajuntament afectat, amb l'autorització prèvia de la conselleria competent en matèria de medi ambient.

3. Els treballs de restauració de la coberta vegetal han d'anar adreçats a la conservació i recuperació de les formacions vegetals autòctones.

Article 19. Pràctiques de conservació de sòls

1. Es prohibeix la destrucció de bancals i marges d'aquests; com també les transformacions agrícoles i labors que posen en perill la seua estabilitat o en comporten l'eliminació.

los casos de limpieza de acuerdo con lo previsto en el artículo 49 del Reglamento del Dominio Público Hidráulico.

3. Para la concesión de licencia urbanística relacionada con cualquier actividad que pueda generar vertidos de cualquier naturaleza, se exigirá la justificación del tratamiento que hayan de darse a los mismos para evitar la contaminación de las aguas superficiales y subterráneas. El tratamiento de aguas residuales deberá ser tal que se ajuste a las condiciones de calidad exigidas para los usos a que vaya a ser destinada; en cualquier caso, las aguas resultantes no podrán superar los límites establecidos en la legislación sectorial.

4. La efectividad de la licencia quedará condicionada, en todo caso, a la obtención y validez posterior de la autorización de vertido.

Artículo 15. Captaciones de agua

Quedan prohibidas las aperturas de pozos o captaciones de agua dentro del ámbito del PE, salvo las destinadas a satisfacer las necesidades derivadas de las infraestructuras de uso público, siempre que se justifique como la única vía de abastecimiento posible. En todo caso, deberán efectuarse de forma que no provoquen repercusiones negativas sobre el sistema hidrológico y el resto de los aprovechamientos.

Artículo 16. Fuentes y surgencias

1. Los posibles aprovechamientos de las aguas de las fuentes y surgencias de agua, así como las obras de cualquier tipo que se pudieran realizar en su entorno, tendrán que garantizar el mantenimiento de la calidad de las aguas y de un caudal de salida mínimo para el uso de las personas y de la fauna salvaje.

2. La Conselleria competente en materia de medio ambiente deberá autorizar obras, plantaciones y otras actuaciones destinadas a mejorar y adecuar las áreas contiguas a las fuentes para potenciar el uso público.

Sección segunda Protección de suelos

Artículo 17. Movimiento de tierras y extracción de recursos minerales

1. Los movimientos de tierra que se realicen como consecuencia de la ejecución de actuaciones u obras permitidas en la presente normativa, estarán sujetos a la obtención previa de licencia urbanística.

2. Cuando se trate de movimientos de tierra para la corrección de taludes con peligro de erosión, se permitirán siempre que se limite a la mínima área de actuación posible, cumplan las condiciones establecidas en la autorización administrativa correspondiente y licencia urbanística necesaria, y no supongan la destrucción o deterioro de especies vegetales protegidas o de gran valor medioambiental.

3. Se prohíbe la extracción de recursos minerales en todo el ámbito del paraje.

Artículo 18. Conservación de la cubierta vegetal

1. Se consideran prioritarias, en el ámbito del Plan, todas aquellas actuaciones que tiendan a conservar o recuperar la cubierta vegetal como medio para evitar los procesos erosivos, ya que la erosión potencial de la zona es muy elevada. Por tanto, se establece como urgente y prioritario determinar y acometer las actuaciones necesarias para frenar los procesos erosivos en el corto y medio plazo, permitiendo que la vegetación a implantar (espesuras y especies) cumpla la función de recarga del acuífero de una forma sostenida. Se propone redactar un programa específico que aborde las actuaciones a realizar en la recuperación de la cubierta vegetal arbórea.

2. Aquellas actuaciones que puedan alterar o perjudicar de modo significativo las condiciones del espacio natural, o de las especies de flora silvestre existentes, requerirán la redacción de una memoria o proyecto, que será aprobado por el Ayuntamiento afectado con la autorización previa de la Conselleria competente en materia de medio ambiente.

3. Los trabajos de restauración de la cubierta vegetal irán dirigidos a la conservación y recuperación de las formaciones vegetales autóctonas.

Artículo 19. Prácticas de conservación de suelos

1. Se prohíbe la destrucción de bancales y márgenes de éstos; así como las transformaciones agrícoles y labores que pongan en peligro su estabilidad o supongan su eliminación.

2. D'acord amb el que disposa l'article 28 de la Llei Forestal de la Comunitat Valenciana, l'administració ha de cuidar l'estabilització i la regeneració dels terrenys situats en vessants, amb terrasses o bancals que hagen deixat de ser conservats o s'abandonen com a sòls agrícoles.

3. Es prohibeix, amb caràcter general, la rompuda de terrenys amb vegetació silvestre per a establiment de noves àrees de cultiu.

4. Es prohibeixen els aterrossaments de sòls, excepte en projectes de correcció de talussos.

5. Sempre que la realització d'una obra vaja acompanyada de la generació de talussos per desmunt o terraplé, és obligatòria la fixació d'aquests mitjançant repoblació vegetal amb espècies pròpies de la zona o elements naturals. Excepcionalment, quan no hi haja altres solucions, es poden permetre les actuacions d'obra civil sempre que siguen tractades mitjançant tècniques d'integració paisatgística.

Secció tercera
Protecció de la vegetació silvestre

Article 20. Formacions vegetals

Es consideren formacions vegetals subjectes a les determinacions d'aquest pla, totes aquelles no cultivades o resultants de l'activitat agrícola. Aquesta determinació no inclou la vegetació adventícia que acompanya els cultius, ni les formacions ruderals i nitròfiles que colonitzen els carrers, vials, parets, cunetes, abocadors, enderroc, erms i altres àrees molt antropitzades.

Article 21. Tala i recol·lecció

1. Sense perjudici del que disposa l'article 18 d'aquestes normes, es prohibeix la recol·lecció total o parcial de taxons vegetals per a fins comercials.

2. La tala i recol·lecció total o parcial de les espècies vegetals està sotmesa al que disposa el Decret 70/2009, de 22 de maig, del Consell, pel qual es crea i regula el Catàleg Valencià d'Espècies de Flora Amenaçades i es regulen mesures addicionals de conservació, com també a la resta de la legislació sectorial aplicable.

3. Sense perjudici del que disposa el punt 2 d'aquest article, es permet la recol·lecció consuetudinària de fruits, llavors, plantes silvestres de consum tradicional, com ara bolets, mores, etc., sempre que hi haja consentiment del propietari i sense perjudici de les limitacions específiques que la conselleria competent en matèria de medi ambient puga establir quan resulte perjudicial, per la seua intensitat o altres causes, per a la flora o fauna. En el cas de recol·lecció de plantes silvestres o bolets, queda prohibida l'arrancada de la planta, que s'ha de recol·lectar mitjançant tallada, i no s'hi permet la utilització d'instruments com ara aixades o rastells.

4. L'extracció de fusta o llenya s'ha de fer acollint-se al que disposa la normativa vigent al respecte.

5. A més del supòsit indicat en el punt anterior, es pot realitzar de manera extraordinària l'extracció de fusta o llenya, si respon a algun dels criteris següents:

- a) Com a resultat de tractaments silvícoles.
  - b) Com a resultat de labors de prevenció d'incendis.
  - c) Com a resultat de mesures fitosanitàries.
  - d) Amb motiu d'estudis científics.
  - e) Per eradicació d'espècies al·lòctones invasores.
- En cap cas els visitants poden recollir-les lliurement.

Article 22. Regeneració i plantacions

1. Els treballs de regeneració i recuperació de la coberta vegetal tenen per objectiu la formació i potenciació de les comunitats vegetals naturals característiques de l'àmbit del pla, en els distints estadis de desenvolupament.

2. La gestió dels recursos forestals ha d'adreçar les seues actuacions a la conservació, millora i protecció dels terrenys forestals segons les determinacions de la Llei Forestal de la Comunitat Valenciana, i el seu reglament executiu, aprovat pel Decret 98/1995, de 16 de maig, del Consell.

3. Queda prohibida la introducció i la repoblació amb espècies exòtiques, entenent aquestes per tota espècie, subespècie o varietat que

2. De acuerdo con lo dispuesto en el artículo 28 de la Ley Forestal de la Comunitat Valenciana, la administración cuidará de la estabilización y regeneración de los terrenos situados en vertientes, con terrazas o bancales que hayan dejado de ser conservados o se abandonen como suelos agrícolas.

3. Se prohíbe, con carácter general, la roturación de terrenos con vegetación silvestre para establecimiento de nuevas áreas de cultivo.

4. Se prohíben los aterrazamientos de suelos, salvo en proyectos de corrección de taludes.

5. Siempre que la realización de una obra vaya acompañada de la generación de taludes por desmonte o terraplén, será obligatoria la fijación de éstos mediante repoblación vegetal con especies propias de la zona o elementos naturales. Excepcionalmente, cuando no existan otras soluciones, se podrán permitir las actuaciones de obra civil siempre que sean tratadas mediante técnicas de integración paisajística.

Sección tercera
Protección de la vegetación silvestre

Artículo 20. Formaciones vegetales

Se consideran formaciones vegetales sujetas a las determinaciones del presente Plan, todas aquellas no cultivadas o resultantes de la actividad agrícola. Esta determinación no incluye la vegetación adventicia que acompaña a los cultivos, ni las formaciones ruderales y nitrófilas que colonizan las calles, viales, paredes, cunetas, vertederos, escombreras, baldíos y otras áreas muy antropizadas.

Artículo 21. Tala y recolección

1. Sin perjuicio de lo dispuesto en el artículo 18 de estas normas, se prohíbe la recolección total o parcial de taxones vegetales para fines comerciales.

2. La tala y recolección total o parcial de las especies vegetales estará sometida a lo dispuesto en el Decreto 70/2009, de 22 de mayo, del Consell, por el que se crea y regula el Catálogo Valenciano de Especies de Flora Amenazadas y se regulan medidas adicionales de conservación, así como al resto de la legislación sectorial aplicable.

3. Sin perjuicio de lo dispuesto en el punto 2 de este artículo, se permite la recolección consuetudinaria de frutos, semillas, plantas silvestres de consumo tradicional, tales como setas, moras, etc., siempre que exista consentimiento del propietario y sin perjuicio de las limitaciones específicas que la Conselleria competente en materia de medio ambiente pueda establecer cuando resulte perjudicial por su intensidad u otras causas para la flora o fauna. En el caso de recolección de plantas silvestres o setas, queda prohibido el arranque de la planta, debiendo recolectarse mediante corta, no permitiéndose la utilización de instrumentos tales como azadas o rastillos.

4. La extracción de madera o leña se realizará acogiéndose a lo dispuesto en la normativa vigente al respecto.

5. Además del supuesto citado en el punto anterior, se podrá realizar de manera extraordinaria la extracción de madera o leña, si responde a alguno de los siguientes criterios:

- a) Como resultado de tratamientos silvícolas.
  - b) Como resultado de labores de prevención de incendios.
  - c) Como resultado de medidas fitosanitarias.
  - d) Con motivo de estudios científicos.
  - e) Por erradicación de especies alóctonas invasoras.
- En ningún caso podrán recogerse libremente por los visitantes.

Artículo 22. Regeneración y plantaciones

1. Los trabajos de regeneración y recuperación de la cubierta vegetal tendrán por objetivo la formación y potenciación de las comunidades vegetales naturales características del ámbito del Plan, en sus distintos estadios de desarrollo.

2. La gestión de los recursos forestales dirigirá sus actuaciones a la conservación, mejora y protección de los terrenos forestales según las determinaciones de la Ley Forestal de la Comunitat Valenciana y a su Reglamento ejecutivo aprobado por el Decreto 98/1995, de 16 de mayo, del Consell.

3. Queda prohibida la introducción y repoblación con especies exóticas, entendiéndose éstas por toda especie, subespecie o variedad

no pertanga, o haja pertangut històricament, a la vegetació silvestre de l'àmbit del pla.

4. Queda prohibida en l'àmbit del paratge la introducció d'espècies susceptibles de constituir plagues o de generar malalties.

5. És obligatòria l'autorització de la conselleria competent en matèria de medi ambient per a realitzar qualsevol modificació substancial de l'estructura natural d'una finca forestal, i cal presentar un projecte en què s'especifiquen les accions que es pretenen dur a terme i al qual han d'ajustar-se els treballs que s'han de realitzar.

Secció quarta
Protecció de la fauna

Article 23. Protecció de la fauna silvestre

1. S'ha de respectar, en tot cas, la normativa sectorial aplicable en matèria de protecció de la fauna.

2. Sense perjudici de la normativa sectorial aplicable sobre fauna, es consideren protegides totes les poblacions d'espècies animals silvestres del paratge, amb les excepcions següents:

a) Espècies cinegètiques, regulades específicament per les normatives sectorials.

b) Espècies el control de poblacions del qual puga ser autoritzat o promogut per la conselleria competent en matèria de medi ambient de conformitat amb les determinacions de la normativa sectorial sobre fauna.

3. Les intervencions que es realitzen al paratge sobre la coberta vegetal, els sòls, el medi hídic i, en general, els diferents hàbitats faunístics han de garantir el manteniment de condicions adequades per a la pervivència i, si és el cas, la reproducció de les poblacions animals afectades.

En tot cas, qualsevol pla, programa o projecte que, sense tenir relació directa amb la gestió del lloc o sense que siga necessari per a aquesta, puga afectar de forma apreciable el paratge natural municipal, ja siga individualment o en combinació amb altres projectes, s'ha de sotmetre a una adequada avaluació de les seues repercussions.

4. Amb caràcter general, i sense perjudici del que estableix la legislació sectorial sobre fauna, no es permeten en l'àmbit del paratge les activitats que puguen provocar, directament o indirectament, la destrucció o el deteriorament de poblacions d'espècies animals silvestres o dels seus hàbitats. La prohibició s'estén especialment als hàbitats i enclavaments necessaris per als cicles vitals de la fauna, com ara nius, caus i dormidors, com també les èpoques de major sensibilitat.

En particular, s'hi prohibeix:

a) La destrucció, la mort, el deteriorament, la recollida, el comerç, la captura en viu, la possessió o l'exposició d'animals vius o les restes d'aquests que es troben protegits per la legislació sectorial vigent i per aquestes normes.

b) La recollida, la possessió o el comerç d'ous o cries.

c) La producció de sons innecessaris que alteren la tranquil·litat habitual de la fauna.

d) L'emissió de llums que incidisquen negativament sobre l'hàbitat i els enclavaments d'especial interès per a la fauna.

Article 24. Repoblació o solta d'animals

1. Es prohibeix la repoblació i solta de qualsevol espècie animal exòtica, entenent per tal tota espècie, subespècie o varietat que no pertanga, o haja pertangut històricament, a la fauna de l'àmbit del pla, excepte la utilització d'espècies per al control biològic de plagues que realitze l'administració o autoritze aquesta.

2. Tota reintroducció d'espècies faunístiques autòctones actualment desaparegudes en el paratge, com també els eventuais reforçaments poblacionals d'espècies existents i el mode de realitzar-los, han de ser autoritzat o promoguts per la conselleria competent en matèria de medi ambient.

Article 25. Tanques i tancaments

L'alçament de tanques i tancaments en l'àmbit del PE ha de complir el que disposa el Decret 178/2005, de 18 de novembre, del Consell, pel qual s'estableixen les condicions de les tanques al medi natu-

que no pertenezca, o haya pertenecido históricamente, a la vegetación silvestre del ámbito del Plan.

4. Queda prohibida en el ámbito del Paraje la introducción de especies susceptibles de constituir plagas o de generar enfermedades.

5. Es obligatoria la autorización de la Conselleria competente en materia de medio ambiente para realizar cualquier modificación sustancial de la estructura natural de una finca forestal, siendo necesaria la presentación de un proyecto en el que se especifiquen las acciones que se pretenden llevar a cabo y al que deberán ajustarse los trabajos a realizar.

Sección cuarta
Protección de la fauna

Artículo 23. Protección de la fauna silvestre

1. Se deberá respetar, en todo caso, la normativa sectorial aplicable en materia de protección de la fauna.

2. Sin perjuicio de la normativa sectorial aplicable sobre fauna, se consideran protegidas todas las poblaciones de especies animales silvestres del Paraje, con las siguientes excepciones:

a) Especies cinegéticas, reguladas específicamente por sus normativas sectoriales.

b) Especies cuyo control de poblaciones pueda ser autorizado o promovido por la Conselleria competente en materia de medio ambiente de conformidad con las determinaciones de la normativa sectorial sobre fauna.

3. Las intervenciones que se realicen en el Paraje sobre la cubierta vegetal, los suelos, el medio hídrico y, en general, los distintos hábitats faunísticos deberán garantizar el mantenimiento de condiciones adecuadas para la pervivencia y, en su caso, la reproducción de las poblaciones animales afectadas.

En cualquier caso, cualquier plan, programa o proyecto que, sin tener relación directa con la gestión del lugar o sin ser necesario para la misma, pueda afectar de forma apreciable al Paraje Natural Municipal, ya sea individualmente o en combinación con otros proyectos, se someterá a una adecuada evaluación de sus repercusiones.

4. Con carácter general, y sin perjuicio de lo establecido en la legislación sectorial sobre fauna, no se permiten en el ámbito del Paraje las actividades que puedan provocar, directa o indirectamente, la destrucción o deterioro de poblaciones de especies animales silvestres o de sus hábitats. La prohibición se extiende especialmente a los hábitats y enclaves necesarios para los ciclos vitales de la fauna, tales como nidos, madrigueras y dormitorios, así como las épocas de mayor sensibilidad.

En particular, se prohíbe:

a) La destrucción, muerte, deterioro, recolección, comercio, captura en vivo, posesión o exposición de animales vivos o sus restos que se hallen protegidos por la legislación sectorial vigente y por las presentes normas.

b) La recolección, posesión o comercio de huevos o crías.

c) La producción de sonidos innecesarios que alteren la tranquilidad habitual de la fauna.

d) La emisión de luces que incidan negativamente sobre el hábitat y los enclaves de especial interès para la fauna.

Artículo 24. Repoblación o suelta de animales

1. Se prohíbe la repoblación y suelta de cualquier especie animal exòtica, entendiéndose por tal toda especie, subespecie o variedad que no pertenezca, o haya pertenecido históricamente, a la fauna del ámbito del Plan, salvo la utilización de especies para control biològic de plagas que realice la administració o autorice ésta.

2. Toda reintroducció de especies faunístiques autòctones actualment desaparegudes en el Paraje, así como los eventuales reforzamientos poblacionales de especies existents y el modo de realizarlos, deberá ser autorizada o promovida por la Conselleria competente en materia de medio ambiente.

Artículo 25. Cercas y vallados

El levantamiento de cercas y vallados en el ámbito del PE cumplirá con lo dispuesto en el Decreto 178/2005, de 18 de noviembre, por el que se establecen las condiciones de los vallados en el medio natural

ral i dels tancaments cinegètics, i requereix l'autorització prèvia de la conselleria competent en matèria de medi ambient. Tot això sense perjudici de l'obtenció de la corresponent llicència urbanística, en els termes previstos per la llei.

Secció cinquena
Xarxa Natura 2000

Article 26. Xarxa Natura 2000

1. La Xarxa Natura 2000 és una xarxa ecològica composta pels Llocs d'Importància Comunitària (LIC), fins a la seua transformació en zones especials de conservació, per les zones especials de conservació i per les zones d'especial protecció per a les aus; la gestió d'aquestes zones ha de tenir en compte les exigències econòmiques, socials i culturals, com també les particularitats regionals i locals.

2. L'àmbit del pla especial està inclòs en el LIC Serra d'Enguera.

Article 27. Aplicació d'aquesta normativa en tant que és un espai inclòs en la Xarxa Natura 2000

1. En tant es confeccionen i s'aproven les normes de gestió del LIC Serra d'Enguera, i basant-se en el que estableixen els articles 6.3 i 6.4 de la Directiva 92/43/CEE, aquest paratge natural municipal queda subjecte al règim general de conservació especificat en aquesta normativa. Aquest règim preveu els mecanismes adequats per a garantir la conservació dels hàbitats i les espècies inclosos en el seu àmbit, tal com s'estableix en la Directiva 92/43/CEE esmentada, incloent-hi l'avaluació dels efectes dels plans i projectes que l'afecten.

2. Les normes de gestió del LIC esmentat han d'establir, si és el cas, els àmbits d'aquesta normativa que hagen de ser objecte d'adaptació.

Secció sisena
Protecció del paisatge

Article 28. Impacte paisatgístic

1. S'han de considerar els valors paisatgístics del paratge com un criteri determinant per a la ubicació de les distintes infraestructures i usos. En conseqüència, la implantació d'usos o activitats que per les seues característiques puguen generar un important impacte paisatgístic ha de realitzar-se de manera que es minimitze el seu efecte negatiu sobre el paisatge. Amb aquest fi, cal evitar que se situen a llocs de gran incidència visual.

2. En tot cas, les instal·lacions i edificacions en el medi rural que puguen ser autoritzades segons el que recullen aquesta normativa i la legislació sectorial aplicable han d'incorporar les mesures de camuflament i mimetització necessàries per a la integració en el paisatge.

3. L'ajuntament ha de tenir en compte, en autoritzar o informar els projectes referents al paratge, l'efecte de la seua realització sobre els valors paisatgístics d'aquest.

4. Les pistes i els camins forestals i rurals, àrees tallafocs, i infraestructures de qualsevol tipus que puguen ser autoritzades segons el que recullen aquesta normativa i la legislació sectorial aplicable, s'han de realitzar atenent a la màxima integració en el paisatge i el mínim impacte ambiental.

5. Cal protegir el paisatge del voltant d'aquelles fites i elements singulars de caràcter natural com ara penyals, arbres exemplars, etc., o de patrimoni cultural, i amb aquets fi s'hi han d'establir perímetres de protecció sobre la base de conques visuals que garantisquen la seua prominència en l'entorn.

Article 29. Publicitat estàtica

1. S'hi prohibeix, amb caràcter general, la col·locació de cartells informatius de propaganda, inscripcions o artefactes de qualsevol naturalesa amb fins publicitaris, incloent-hi la publicitat recolzada directament o construïda tant sobre elements naturals del territori com sobre les edificacions.

2. Al paratge s'hi poden admetre únicament els indicadors d'activitats, establiments i llocs que per les seues dimensions, disseny i col·

y de los cerramientos cinegéticos, requiriendo la previa autorización de la Conselleria competente en materia de medio ambiente. Todo ello sin perjuicio de la obtención de la correspondiente licencia urbanística en los términos previstos por la ley.

Sección quinta
Red Natura 2000

Artículo 26. Red Natura 2000

1. La Red Natura 2000 es una red ecológica compuesta por los Lugares de Importancia Comunitaria (LIC), hasta su transformación en zonas especiales de conservación, dichas zonas especiales de conservación y las zonas de especial protección para las aves, cuya gestión tendrá en cuenta las exigencias económicas, sociales y culturales, así como las particularidades regionales y locales.

2. El ámbito del Plan Especial está incluido en el LIC Sierra de Enguera.

Artículo 27. Aplicación de la presente normativa en tanto que es un espacio incluido en la Red Natura 2000

1. En tanto se confeccionen y aprueben las normas de gestión del LIC Sierra de Enguera, y en base a lo establecido en los artículos 6.3 y 6.4 de la Directiva 92/43/CEE, el presente Paraje Natural Municipal queda sujeto al régimen general de conservación especificado en la presente normativa. Dicho régimen prevé los mecanismos adecuados para garantizar la conservación de los hábitats y especies incluidos en su ámbito, tal y como se establece en la mencionada Directiva 92/43/CEE, incluyendo la evaluación de los efectos de los planes y proyectos que afecten al mismo.

2. Las normas de gestión del mencionado LIC establecerán, en su caso, aquellos ámbitos de la presente normativa que deban ser objeto de adaptación.

Sección sexta
Protección del paisaje

Artículo 28. Impacto paisajístico

1. Se considerarán los valores paisajísticos del Paraje como un criterio determinante para la ubicación de las distintas infraestructuras y usos. En consecuencia, la implantación de usos o actividades que por sus características puedan generar un importante impacto paisajístico deberá realizarse de manera que se minimice su efecto negativo sobre el paisaje. A tal fin se evitará su ubicación en lugares de gran incidencia visual.

2. En cualquier caso, las instalaciones y edificaciones en el medio rural que puedan ser autorizadas según lo recogido en la presente normativa y en la legislación sectorial aplicable deberán incorporar las medidas de enmascaramiento y mimetización necesarias para su integración en el paisaje.

3. El Ayuntamiento tendrá en cuenta, al autorizar o informar los proyectos referentes al Paraje, los efectos de su realización sobre los valores paisajísticos del mismo.

4. Las pistas y caminos forestales y rurales, áreas cortafuegos, e infraestructuras de cualquier tipo que puedan ser autorizadas según lo recogido en la presente normativa y en la legislación sectorial aplicable, se realizarán atendiendo a su máxima integración en el paisaje y su mínimo impacto ambiental.

5. Se protegerá el paisaje en torno a aquellos hitos y elementos singulares de carácter natural como roquedos, árboles ejemplares, etc., o de patrimonio cultural, para lo que se establecerán perímetros de protección sobre la base de cuencas visuales que garanticen su prominencia en el entorno.

Artículo 29. Publicidad estática

1. Se prohíben, con carácter general, la colocación de carteles informativos de propaganda, inscripciones o artefactos de cualquier naturaleza con fines publicitarios, incluyendo la publicidad apoyada directamente o construida tanto sobre elementos naturales del territorio, como sobre las edificaciones.

2. En el Paraje se admitirán, únicamente, los indicadores de actividades, establecimientos y lugares que por su tamaño, diseño y colo-

locació estiguen adequats a l'estructura ambiental on s'instal·len, com també tots els de caràcter institucional relacionats amb l'ús públic i la gestió de l'àmbit territorial objecte del pla.

Secció setena
Protecció del patrimoni cultural

Article 30. Patrimoni cultural

1. La Llei 5/2007, de 9 de febrer, de la Generalitat, de modificació de la Llei del Patrimoni Cultural Valencià, estableix que el patrimoni cultural valencià està constituït pels béns mobles i immobles de valor històric, artístic, arquitectònic, arqueològic, paleontològic, etnològic, documental, bibliogràfic, científic, tècnic, o de qualsevol altra naturalesa cultural. També formen part del patrimoni cultural valencià, com a béns immaterials del patrimoni etnològic, les creacions, coneixements, tècniques, pràctiques i usos més representatius i valuosos de les formes de vida i de la cultura tradicional valenciana. Així mateix, formen part d'aquest patrimoni com a béns immaterials les expressions de les tradicions del poble valencià en les seues manifestacions musicals, artístiques, gastronòmiques o d'oci, i en especial aquelles que han sigut objecte de transmissió oral i les que mantenen i potencien l'ús del valencià. Els béns immaterials de naturalesa tecnològica que constitueixen manifestacions rellevants o fites d'evolució tecnològica de la Comunitat Valenciana són, així mateix, elements integrants del patrimoni cultural valencià.

2. La protecció del patrimoni cultural en l'àmbit del PE, en totes les seues manifestacions, s'ha de regir, tal com disposa la Llei del Patrimoni Cultural Valencià i la modificació d'aquesta per la Llei 5/2007, de 9 de febrer, de la Generalitat.

3. Tota actuació arqueològica o paleontològica ha de ser autoritzada expressament per la conselleria competent en matèria de cultura. La sol·licitud d'autorització ha de contenir un pla en què es determinen amb precisió els límits de la zona objecte de l'actuació, la identificació del propietari o propietaris dels terrenys i un programa detallat dels treballs que justifique la seua conveniència i interès científic i la qualificació professional, determinada reglamentàriament, de la direcció i equip tècnic encarregats d'aquests. Les autoritzacions concedides han de ser comunicades a l'ajuntament corresponent immediatament. La conselleria competent en matèria de cultura ha d'establir reglamentàriament els procediments d'inspecció oportuns per a comprovar que els treballs s'efectuen segons el programa autoritzat, i ha d'ordenar-ne la suspensió immediata quan no s'ajusten a l'autorització concedida o es considere que les actuacions professionals no assoleixen el nivell adequat. Una vegada conculsa l'actuació arqueològica o paleontològica, i dins del termini que en l'autorització o després d'aquesta fixe l'administració, o si no n'hi ha en el de dos anys, el promotor, a càrrec seu, sense perjudici del que disposa l'article 64.2 de la Llei 4/1998, d'11 de juny, de la Generalitat, ha de presentar a la conselleria competent en matèria de cultura una memòria científica dels treballs efectuats, suscrita per l'arqueòleg o paleontòleg director d'aquests. No s'atorgaran llicències municipals per a excavacions o remocions de terra amb fins arqueològics o paleontològics, quan aquesta llicència siga preceptiva d'acord amb la legislació urbanística, sense que s'haja acreditat prèviament l'autorització a què es refereix este apartat. L'atorgament de la llicència s'ha de comunicar a la conselleria competent en matèria de cultura, simultàniament a la seua notificació a la persona interessada. És il·lícita tota actuació arqueològica o paleontològica que s'hi realitze sense la corresponent autorització, o sense subjecció als termes d'aquesta, com també les obres de remoció de terra, de demolició o qualssevol altres realitzades amb posterioritat en el lloc on s'haja produït una troballa casual de béns arqueològics o paleontològics que no s'haja comunicat immediatament a l'administració competent. La conselleria competent en matèria de cultura ordenarà la paralització immediata de l'actuació o de l'obra i es confiscarà de tots els objectes i béns trobats, sense perjudici de les sancions que escaiguen d'acord amb el que disposa la llei.

4. Per a la realització d'obres, públiques o privades, en immobles compresos a zones arqueològiques o paleontològiques o a espais de protecció o àrees de vigilància arqueològica o paleontològica, com també, en general, a tots aquells en què es conega o presumisca funda-

cación estén adecuados a la estructura ambiental donde se instalen, así como todos los de carácter institucional relacionados con el uso público y la gestión del ámbito territorial objeto del Plan.

Sección séptima
Protección del patrimonio cultural

Artículo 30. Patrimonio cultural

1. La Ley 5/2007, de 9 de febrero, de la Generalitat, de modificación de la Ley del Patrimonio Cultural Valenciano, establece que el patrimonio cultural valenciano está constituido por los bienes muebles e inmuebles de valor histórico, artístico, arquitectónico, arqueológico, paleontológico, etnológico, documental, bibliográfico, científico, técnico, o de cualquier otra naturaleza cultural. También forman parte del patrimonio cultural valenciano, como bienes inmateriales del patrimonio etnológico, las creaciones, conocimientos, técnicas, prácticas y usos más representativos y valiosos de las formas de vida y de la cultura tradicional valenciana. Asimismo, forman parte de dicho patrimonio como bienes inmateriales las expresiones de las tradiciones del pueblo valenciano en sus manifestaciones musicales, artísticas, gastronómicas o de ocio, y en especial aquellas que han sido objeto de transmisión oral y las que mantienen y potencian el uso del valenciano. Los bienes inmateriales de naturaleza tecnológica que constituyan manifestaciones relevantes o hitos de evolución tecnológica de la Comunitat Valenciana son, así mismo, elementos integrantes del patrimonio cultural valenciano.

2. La protección del patrimonio cultural en el ámbito del PE, en todas sus manifestaciones, se regirá conforme lo dispuesto por la Ley del Patrimonio Cultural Valenciano y su modificación por la Ley 5/2007, de 9 de febrero, de la Generalitat.

3. Toda actuación arqueológica o paleontológica deberá ser autorizada expresamente por la Conselleria competente en materia de cultura. La solicitud de autorización deberá contener un plano en el que se determinen con precisión los límites de la zona objeto de la actuación, la identificación del propietario o propietarios de los terrenos y un programa detallado de los trabajos que justifique su conveniencia e interés científico y la cualificación profesional, determinada reglamentariamente, de la dirección y equipo técnico encargados de los mismos. Las autorizaciones concedidas deberán ser comunicadas al Ayuntamiento correspondiente inmediatamente. La Conselleria competente en materia de cultura establecerá reglamentariamente los procedimientos de inspección oportunos para comprobar que los trabajos se desarrollen según el programa autorizado, y ordenará su suspensión inmediata cuando no se ajusten a la autorización concedida o se considere que las actuaciones profesionales no alcancen el nivel adecuado. Una vez concluida la actuación arqueológica o paleontológica y dentro del plazo que en la autorización o con posterioridad a ella fije la administración, o en su defecto en el de dos años, el promotor, a su cargo, sin perjuicio de lo dispuesto en el artículo 64.2 de la Ley 4/1998, de 11 de junio, de la Generalitat, deberá presentar a la Conselleria competente en materia de cultura una memoria científica de los trabajos desarrollados, suscrita por el arqueólogo o paleontólogo director de los mismos. No se otorgarán licencias municipales para excavaciones o remociones de tierra con fines arqueológicos o paleontológicos, cuando dicha licencia fuere preceptiva conforme a la legislación urbanística, sin haberse acreditado previamente la autorización a que se refiere este apartado. El otorgamiento de la licencia se comunicará a la Conselleria competente en materia de cultura simultáneamente a su notificación al interesado. Será ilícita toda actuación arqueológica o paleontológica que se realice sin la correspondiente autorización, o sin sujeción a los términos de ésta, así como las obras de remoción de tierra, de demolición o cualesquiera otras realizadas con posterioridad en el lugar donde se haya producido un hallazgo casual de bienes arqueológicos o paleontológicos que no hubiera sido comunicado inmediatamente a la administración competente. La Conselleria competente en materia de cultura ordenará la paralización inmediata de la actuación o de la obra y se incautará de todos los objetos y bienes hallados, sin perjuicio de las sanciones que procedan con arreglo a lo dispuesto en dicha Ley.

4. Para la realización de obras, públicas o privadas, en inmuebles comprendidos en zonas arqueológicas o paleontológicas o en espacios de protección o áreas de vigilancia arqueológica o paleontológica, así como, en general, en todos aquellos en los que se conozca o presuma

dament l'existència de restes arqueològiques o paleontològiques d'interès rellevant, el promotor de les obres ha d'aportar al corresponent expedient un estudi previ sobre els efectes que les obres projectades puguin causar a les restes d'aquesta naturalesa, subscrit per un tècnic competent. Les actuacions precises per a l'elaboració d'aquest estudi han de ser autoritzades per la conselleria competent en matèria de cultura, la qual ha d'establir els criteris a què s'ha d'ajustar l'actuació, i les supervisarà un arqueòleg o paleontòleg designat per la mateixa conselleria.

5. Si amb motiu de la realització de reformes, demolicions, transformacions o excavacions en immobles no compresos a zones arqueològiques o paleontològiques, o a espais de protecció o àrees de vigilància arqueològica o paleontològica, aparegueren restes d'aquesta naturalesa o indicis de l'existència d'aquests, el promotor, el constructor i el tècnic director de les obres estan obligats a suspendre immediatament els treballs i a comunicar la troballa en els termes preceptuats en l'article 65 de la Llei 4/1998, d'11 de juny, de la Generalitat, el règim dels quals s'hi haurà d'aplicar íntegrament. Tractant-se de béns mobles, la conselleria competent en matèria de cultura, en el termini de deu dies des que tinga coneixement de la troballa, pot acordar la continuació de les obres, amb la intervenció i la vigilància dels serveis competents, i establir el pla de treball. O bé, quan ho considere necessari per a la protecció del patrimoni arqueològic o paleontològic i, en tot cas, quan la troballa es referisca a restes arqueològiques de construccions històriques o artístiques o a restes i vestigis fòssils de vertebrats, ha de prorrogar la suspensió de les obres i determinar les actuacions arqueològiques o paleontològiques que hagen de realitzar-se. En qualsevol cas, ha de donar compte de la resolució a l'ajuntament corresponent. La suspensió no pot durar més del temps imprescindible per a la realització de les actuacions esmentades. Són aplicables les normes generals sobre responsabilitat de les administracions públiques per a la indemnització, si és el cas, dels perjudicis que la pròrroga de la suspensió pugua ocasionar.

6. De conformitat amb el que disposen tant l'article 34.2 com la disposició transitòria, de la Llei 4/1998, d'11 de juny, de la Generalitat, l'ajuntament on s'ubique un Bé d'Interès Cultural (BIC) té l'obligació de redactar un pla especial de protecció per a aquest, d'acord amb els criteris disposats en l'article 39, i sotmetre'l, abans de l'aprovació provisional, a l'informe vinculant de la Direcció General de Patrimoni Cultural Valencià. En tant s'aprova aquest instrument d'ordenació, regiran provisionalment les normes de protecció establides en la declaració del BIC, com també s'hi establirà un entorn de protecció de 200 metres comptadors de del contorn extern del bé o dels hipotètics vestigis d'aquest.

7. Els elements i conjunts considerats recursos arqueològics i historicoartístics poden acollir usos turísticorecreatius, sempre que aquests no impliquen la pèrdua dels valors científics i culturals i després de l'obtenció prèvia de l'informe favorable de la conselleria competent en matèria de cultura.

Secció vuitena
Protecció dels camins ramaders

Article 31. Conservació i defensa dels camins ramaders

1. Qualsevol actuació que es duga a terme i que pugua afectar els camins ramaders que discorren per l'àmbit del PE ha de complir el que estableix la Llei 3/1995, de 23 de març, de Camins Ramaders.

2. Cal fomentar la designació d'interès natural d'aquells camins ramaders presents en l'àmbit d'aquest pla, d'acord amb el que estableix l'article 17 de la Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana.

Secció novena
Protecció de coves i elements d'interès geològic

Article 32. Protecció de coves i elements d'interès geològic

1. Es consideren d'especial protecció tots aquells elements de singular interès geològic i geomorfològic, com també les coves i avencs presents dins de l'àmbit del paratge natural municipal.

fundadament la existencia de restos arqueológicos o paleontológicos de interés relevante, el promotor de las obras deberá aportar al correspondiente expediente un estudio previo sobre los efectos que las obras proyectadas pudieran causar en los restos de esta naturaleza, suscrito por un técnico competente. Las actuaciones precisas para la elaboración de dicho estudio serán autorizadas por la Conselleria competente en materia de cultura, que establecerá los criterios a los que se ha de ajustar la actuación, y se supervisarán por un arqueólogo o paleontólogo designado por la propia Conselleria.

5. Si con motivo de la realización de reformas, demoliciones, transformaciones o excavaciones en inmuebles no comprendidos en zonas arqueológicas o paleontológicas, o en espacios de protección o áreas de vigilancia arqueológica o paleontológica, aparecieran restos de esta naturaleza o indicios de su existencia, el promotor, el constructor y el técnico director de las obras estarán obligados a suspender de inmediato los trabajos y a comunicar el hallazgo en los términos preceptuados en el artículo 65 de la Ley 4/1998, de 11 de junio, de la Generalitat, cuyo régimen se aplicará íntegramente. Tratándose de bienes muebles, la Conselleria competente en materia de cultura, en el plazo de diez días desde que tuviera conocimiento del hallazgo, podrá acordar la continuación de las obras, con la intervención y vigilancia de los servicios competentes, estableciendo el plan de trabajo. O bien, cuando lo considere necesario para la protección del patrimonio arqueológico o paleontológico y, en todo caso, cuando el hallazgo se refiera a restos arqueológicos de construcciones históricas o artísticas o a restos y vestigios fósiles de vertebrados, prorrogará la suspensión de las obras y determinará las actuaciones arqueológicas o paleontológicas que hubieran de realizarse. En cualquier caso, dará cuenta de su resolución al Ayuntamiento correspondiente. La suspensión no podrá durar más del tiempo imprescindible para la realización de las mencionadas actuaciones. Serán de aplicación las normas generales sobre responsabilidad de las Administraciones Públicas para la indemnización, en su caso, de los perjuicios que la prórroga de la suspensión pudiera ocasionar.

6. De conformidad con lo dispuesto tanto en el artículo 34.2, como en la disposición transitoria, de la Ley 4/1998, de 11 de junio, de la Generalitat, el Ayuntamiento donde se ubique un Bien de Interés Cultural (BIC) tiene la obligación de redactar un plan especial de protección para el mismo, de acuerdo con los criterios dispuestos en el artículo 39, y someterlo, con anterioridad a su aprobación provisional, al informe vinculante de la Dirección General de Patrimonio Cultural Valenciano. En tanto se aprueba dicho instrumento de ordenación, regirán provisionalmente las normas de protección establecidas en la declaración del BIC, así como se establecerá un entorno de protección de 200 metros, a contar desde el contorno externo del bien o de sus hipotéticos vestigios.

7. Los elementos y conjuntos considerados recursos arqueológicos e histórico-artísticos podrán acoger usos turístico-recreativos, siempre que éstos no impliquen la pérdida de sus valores científicos y culturales y previa obtención del informe favorable de la Conselleria competente en materia de cultura.

Secció octava
Protecció de les vies pecuàries

Artículo 31. Conservación y defensa de las vías pecuarias

1. Cualquier actuación que se lleve a cabo y que pueda afectar a las vías pecuarias que discurren por el ámbito del PE deberá cumplir con lo establecido en la Ley 3/1995, de 23 de marzo, de Vías Pecuarias.

2. Se fomentará la designación de interés natural de aquellas vías pecuarias presentes en el ámbito del presente Plan, de acuerdo con lo establecido en el artículo 17 de la Ley 11/1994, de 27 de diciembre, de la Generalitat, de Espacios Naturales Protegidos de la Comunitat Valenciana.

Secció novena
Protecció de coves i elements d'interès geològic

Artículo 32. Protección de cuevas y elementos de interés geológico

1. Se consideran de especial protección todos aquellos elementos de singular interès geològic i geomorfològic, así como las cuestas y simas presentes dentro del ámbito del Paraje Natural Municipal.

2. En general, aquest pla està subjecte al que dispose la legislació sectorial que siga d'aplicació a cadascun dels elements considerats dins d'aquest article.

3. Per a les coves i avencs presents en l'àmbit del paratge cal ajustar-se al que disposa el Decret 65/2006, de 12 de maig, del Consell, pel qual es desenvolupa el règim de protecció de les coves i s'aprova el Catàleg de Coves de la Comunitat Valenciana. En especial, cal respectar els perímetres de protecció definits en l'article 9 del decret esmentat.

CAPÍTOL II

Normes sobre regulació d'activitats i infraestructures

Secció primera Activitats extractives i mineres

Article 33. Activitats extractives i mineres

Es prohibeix la realització d'activitats extractives i mineres en l'àmbit del PE.

Secció segona Activitats agràries

Article 34. Concepte

A l'efecte d'aquest pla, es consideren agràries les activitats relacionades directament amb l'explotació econòmica dels recursos vegetals cultivats, amb l'ús de mitjans tècnics i instal·lacions que no impliquen ni tinguen com a conseqüència la transformació del seu estat o característiques essencials.

Article 35. Tipus de cultius i incompatibilitats

1. Es consideren compatibles, en l'àmbit del pla, el manteniment de les activitats agràries que es registren en el moment de l'aprovació d'aquest.

2. Es prohibeix l'ampliació de la superfície de les àrees actualment existents dedicades a l'activitat agrícola. El cultiu d'espècies forestals de caràcter intensiu únicament pot efectuar-se sobre aquestes àrees.

3. A l'efecte previst en l'apartat anterior, no es consideren sotmesos a l'activitat agrícola els terrenys el cultiu dels quals haja sigut abandonat per un termini superior a deu anys o que hagen adquirit signes inequívocs de la seua vocació forestal.

4. Es prohibeix, amb caràcter general, les pràctiques agrícoles sota la modalitat d'hivernacle o túnel.

Article 36. Construccions i instal·lacions relacionades amb les activitats agropecuàries

Es prohibeix en l'àmbit del PE tot tipus de construccions i instal·lacions vinculades a l'explotació agrària (magatzems de productes i maquinàries, quadres, estables, etc.), o a la primera transformació de productes (assecadors, serradores, etc.).

Article 37. Productes fitosanitaris

L'ús de productes fitosanitaris ha d'ajustar-se a les normes i els plans sectorials que siguen d'aplicació, d'acord amb els períodes, les limitacions i les condicions establits pels organismes competents. En tot cas, es prohibeix la utilització d'herbicides volàtils de qualsevol tipus.

Secció tercera Activitats ramaderes

Article 38. Concepte i règim general d'ordenació

1. Amb caràcter general, es considera autoritzable el pasturatge extensiu dins de l'àmbit del PE. L'exercici d'aquesta activitat s'ha de sotmetre a les normes i plans sectorials que siguen d'aplicació.

2. L'ordenació de la ramaderia extensiva sobre terrenys forestals ha de realitzar-se, almenys, tenint en compte les condicions següents:

- a) Delimitació d'àrees fitades.
- b) Definició de la càrrega ramadera aplicable a les distintes zones.
- c) Disseny d'un sistema de rotació per a evitar el sobrepasturatge.

2. En general, este Plan está sujeto a lo que disponga la legislación sectorial que le sea de aplicación a cada uno de los elementos considerados dentro de este artículo.

3. Para las cuevas y simas presentes en el ámbito del Paraje se atenderá a lo dispuesto en el Decreto 65/2006, de 12 de mayo, del Consell, por el que se desarrolla el régimen de protección de las cuevas y se aprueba el Catálogo de Cuevas de la Comunitat Valenciana. En especial, se respetarán los perímetros de protección definidos en el artículo 9 del mencionado Decreto.

CAPÍTULO II

Normas sobre regulación de actividades e infraestructuras

Sección primera Actividades extractivas y mineras

Artículo 33. Actividades extractivas y mineras

Se prohíbe la realización de actividades extractivas y mineras en el ámbito del PE.

Sección segunda Actividades agrarias

Artículo 34. Concepto

A los efectos de este Plan, se consideran agrarias las actividades relacionadas directamente con la explotación económica de los recursos vegetales cultivados, mediante el empleo de medios técnicos e instalaciones que no supongan ni tengan como consecuencia la transformación de su estado o características esenciales.

Artículo 35. Tipos de cultivos e incompatibilidades

1. Se consideran compatibles, en el ámbito del Plan, el mantenimiento de las actividades agrarias que se registren en el momento de la aprobación de éste.

2. Se prohíbe la ampliación de la superficie de las áreas actualmente existentes dedicadas a la actividad agrícola. El cultivo de especies forestales de carácter intensivo únicamente podrá efectuarse sobre dichas áreas.

3. A los efectos previstos en el apartado anterior, no se consideran sometidos a la actividad agrícola los terrenos cuyo cultivo haya sido abandonado por un plazo superior a diez años o que hayan adquirido signos inequívocos de su vocación forestal.

4. Se prohíbe, con carácter general, las prácticas agrícolas bajo la modalidad de invernadero o túnel.

Artículo 36. Construcciones e instalaciones relacionadas con las actividades agropecuarias

Se prohíbe en el ámbito del PE todo tipo de construcciones e instalaciones vinculadas a la explotación agraria (almacenes de productos y maquinarias, cuadras, establos, etc.), o a la primera transformación de productos (secaderos, aserraderos, etc.).

Artículo 37. Productos fitosanitarios

El uso de productos fitosanitarios deberá ajustarse a las normas y planes sectoriales que les sean de aplicación, con arreglo a los períodos, limitaciones y condiciones establecidos por los organismos competentes. En todo caso, se prohíbe la utilización de herbicidas volátiles de cualquier tipo.

Sección tercera Actividades ganaderas

Artículo 38. Concepto y régimen general de ordenación

1. Con carácter general, se considera autorizable el pastoreo extensivo dentro del ámbito del PE. El ejercicio de esta actividad se someterá a las normas y planes sectoriales que le sean de aplicación.

2. La ordenación de la ganadería extensiva sobre terrenos forestales deberá realizarse, al menos, teniendo en cuenta las siguientes condiciones:

- a) Delimitación de áreas acotadas.
- b) Definición de la carga ganadera aplicable a las distintas zonas.
- c) Diseño de un sistema de rotación para evitar el sobrepastoreo.

d) En tot cas, les activitats ramaderes han de ser compatibles amb els usos didàctics i recreatius del paratge.

3. L'aprofitament de pastos pot limitar-se quan se'n puga derivar un risc per a la conservació dels sòls o hi haja arbres joves, especialment a zones en procés de regeneració.

4. Segons s'estableix en l'article 4 del Decret 6/2004, de 23 de gener, del Consell, pel qual s'estableixen normes generals de protecció en terrenys forestals incendiats, els terrenys forestals que hagen patit els efectes d'un incendi no poden ser destinats al pasturatge, almenys, durant els cinc anys posteriors a aquest.

Article 39. Construccions i instal·lacions relacionades amb les activitats ramaderes

Es prohibeix en l'àmbit del PE tot tipus de construccions i instal·lacions ramaderes. Aquesta prohibició s'estén tant a la ramaderia intensiva establada com a les construccions lligades a les explotacions extensives o semiextensives, com ara mallades, corrals i dormidors.

Secció quarta Aprofitament forestal

Article 40. Terreny forestal

1. A l'efecte d'aquest pla, es consideren forests o terrenys forestals els així definits en l'article 2 de la Llei 3/1993, de 9 de desembre, de la Generalitat, Forestal de la Comunitat Valenciana.

2. En l'àmbit del PE el règim de gestió dels terrenys forestals és l'establert, amb caràcter general, per la Llei 3/1993, de 9 de desembre, de la Generalitat, Forestal de la Comunitat Valenciana, i el Decret 98/1995, de 16 de maig, del Consell, pel qual es va aprovar el seu reglament.

3. Cal promoure la firma de convenis, consorcis o qualsevol altra figura prevista per la legislació, entre l'administració forestal i l'ajuntament o els propietaris particulars de terrenys forestals per a la realització de labors de reforestació i regeneració, treballs i tractaments de prevenció i extinció de plagues i malalties i de prevenció d'incendis.

Article 41. Repoblació forestal

Sense perjudici del que disposa l'article 22 d'aquestes normes, la repoblació de terrenys forestals ha d'ajustar-se a les normes i els plans sectorials que siguen d'aplicació.

Article 42. Silvicultura

1. En l'àmbit del paratge, s'han d'aplicar tècniques silvícoles tan poc agressives com siga possible per a millorar la biodiversitat i multifuncionalitat de l'ecosistema forestal, i evitar, amb caràcter general, les acumulacions innecessàries de combustible a la forest.

2. En la planificació de les intervencions s'ha de tendir a la formació de masses que protegissen el sòl adequadament i al mateix temps tinguen una estructura amb discontinuïtat horitzontal i vertical de combustible per a reduir el risc d'incendis.

3. Les intervencions han de ser disperses, mai no contínues, i han d'afectar àrees de poca extensió.

Article 43. Aprofitaments forestals

1. Es consideren, a l'efecte d'aquest pla, com a aprofitaments forestals les fustes, productes d'aclarida, llenyes, corfes, pastos, fruits, llavors, plantes aromàtiques, medicinals i condimentaries, bolets i la resta de productes que es generen als terrenys forestals. Aquests dits aprofitaments requereixen l'autorització de la conselleria competent en matèria de medi ambient, sense perjudici del que disposa l'article 21 d'aquestes normes.

2. Els aprofitaments forestals en l'àmbit del paratge han d'ajustar-se al que disposen les normes i els plans sectorials que siguen d'aplicació.

3. Es prohibeix, amb caràcter general, la transformació a usos agrícoles dels terrenys forestals.

4. L'aprofitament de pastos pot limitar-se quan es puga derivar un risc per a la conservació dels sòls o existisquen arbres joves, especialment a zones repoblades o en procés de regeneració.

d) En todo caso, las actividades ganaderas deberán ser compatibles con los usos didácticos y recreativos del Paraje.

3. El aprovechamiento de pastos podrá limitarse cuando se pueda derivar un riesgo para la conservación de los suelos o existan árboles jóvenes, especialmente en zonas en proceso de regeneración.

4. Según se establece en el artículo 4 del Decreto 6/2004, de 23 de enero, del Consell, por el que se establecen normas generales de protección en terrenos forestales incendiados, los terrenos forestales que hayan sufrido los efectos de un incendio no podrán ser destinados al pastoreo, al menos, durante los cinco años posteriores a éste.

Artículo 39. Construcciones e instalaciones relacionadas con las actividades ganaderas

Se prohíbe en el ámbito del PE todo tipo de construcciones e instalaciones ganaderas. Esta prohibición se extiende tanto a la ganadería intensiva establada como a las construcciones ligadas a las explotaciones extensivas o semiextensivas, tales como apriscos, corrales y dormideros.

Sección cuarta Aprovechamiento forestal

Artículo 40. Terreno forestal

1. A los efectos del presente Plan, se consideran montes o terrenos forestales los así definidos en el artículo 2 de la Ley 3/1993, de 9 de diciembre, de la Generalitat, Forestal de la Comunitat Valenciana.

2. En el ámbito del PE el régimen de gestión de los terrenos forestales será el establecido, con carácter general, por la Ley 3/1993, de 9 de diciembre, de la Generalitat, Forestal de la Comunitat Valenciana, y el Decreto 98/1995, de 16 de mayo, del Consell, por el que se aprobó su Reglamento.

3. Se promoverá la firma de convenios, consorcios o cualquier otra figura prevista por la legislación, entre la administración forestal y el Ayuntamiento o propietarios particulares de terrenos forestales para la realización de labores de reforestación y regeneración, trabajos y tratamientos de prevención y extinción de plagas y enfermedades y de prevención de incendios.

Artículo 41. Repoblación forestal

Sin perjuicio de lo dispuesto en el artículo 22 de estas normas, la repoblación de terrenos forestales deberá ajustarse a las normas y planes sectoriales que le sean de aplicación.

Artículo 42. Silvicultura

1. En el ámbito del Paraje, se deberán aplicar técnicas silvícolas lo menos agresivas posible para mejorar la biodiversidad y multifuncionalidad del ecosistema forestal, evitando, con carácter general, las acumulaciones innecesarias de combustible en el monte.

2. En la planificación de las intervenciones se tenderá a la formación de masas que protejan el suelo adecuadamente y a la vez tengan una estructura con discontinuidad horizontal y vertical de combustible para reducir el riesgo de incendios.

3. Las intervenciones serán dispersas, nunca continuas, y afectarán a áreas de pequeña extensión.

Artículo 43. Aprovechamientos forestales

1. Se consideran, a los efectos de este Plan, como aprovechamientos forestales las maderas, productos de entresaca, leñas, cortezas, pastos, frutos, semillas, plantas aromáticas, medicinales y condimentarias, setas y demás productos que se generen en los terrenos forestales. Dichos aprovechamientos requerirán la autorización de la Conselleria competente en materia de medio ambiente, sin perjuicio de lo dispuesto en el artículo 21 de estas normas.

2. Los aprovechamientos forestales en el ámbito del Paraje deberán ajustarse a lo dispuesto en las normas y planes sectoriales que le sean de aplicación.

3. Se prohíbe, con carácter general, la transformación a usos agrícolas de los terrenos forestales.

4. El aprovechamiento de pastos podrá limitarse cuando se pueda derivar un riesgo para la conservación de los suelos o existan árboles jóvenes, especialmente en zonas repobladas o en proceso de regeneración.

5. D'acord amb el que disposa l'article 82 del Reglament de la Llei Forestal de la Comunitat Valenciana, l'extracció de productes forestals s'ha de realitzar exclusivament mitjançant vies prèviament autoritzades per l'administració forestal.

Article 44. Incendis forestals

1. En general i en matèria d'incendis forestals, aquest pla està subjecte al que determine la legislació sectorial específica en matèria d'incendis forestals.

2. En particular, cal establir-hi les mesures necessàries per al manteniment de les infraestructures de prevenció i extinció d'incendis, com ara manteniment de les pistes, neteja de tallafocs, etc.

3. Sense perjudici del que disposa la Llei 10/2004, de 9 de desembre, de la Generalitat, del Sòl No Urbanitzable, el Decret 6/2004, de 23 de gener, del Consell, pel qual s'estableixen normes generals de protecció a terrenys forestals incendiats, estableix en l'article 4 que els terrenys forestals que hagen patit l'efecte d'un incendi no es poden destinar al pasturatge en els cinc anys següents.

4. Tant en el Pla Local de Prevenció d'Incendis Forestals, preceptiu segons article 138 del Reglament de la Llei forestal de la Comunitat Valenciana, com en el Pla d'Actuació Municipal Enfront del Risc d'Incendis, regulat en el Decret 163/1998, del Consell, que es redacten a nivell municipal, ha de considerar-se el paratge natural municipal com una àrea d'especial protecció i prioritat de defensa, figura a què es fa referència en l'article 140 del Decret 98/1995, anteriorment indicat.

Per a l'aprovació d'aquests plans cal obtenir, en tot cas, l'informe favorable del servei corresponent de la conselleria competent en matèria d'incendis forestals.

Secció cinquena
Activitat cinegètica

Article 45. Normes generals

1. L'activitat cinegètica es considera compatible en l'àmbit del pla especial, i queda subjecta als períodes i les condicions establits en la legislació sectorial específica i en els articles següents.

2. En particular, la caça està permesa en aquells terrenys que actualment compleixen les condicions legals establides per a aquesta activitat.

Article 46. Ordenació cinegètica

1. En general, i en matèria d'ordenació cinegètica, aquest pla està subjecte al que disposa la legislació sectorial que siga d'aplicació.

2. S'ha de fomentar l'establiment de les zones de reserva cinegètica del tancat de què formen part els terrenys inclosos en el paratge, dins de l'àmbit d'aquest.

3. Sense perjudici del que disposa la regulació sectorial sobre períodes de veda i espècies cinegètiques a la Comunitat Valenciana, la conselleria competent en matèria de medi ambient pot determinar en l'àmbit del pla, si així ho requereix l'estat dels recursos cinegètics, limitacions específiques en les espècies abatibles i períodes hàbils.

4. L'ús cinegètic del paratge ha de ser compatible amb els usos didàctics i recreatius d'aquest.

Secció sisena
Apicultura

Article 47. Normes generals

1. Els aprofitaments apícoles es consideren autoritzables a tot l'àmbit del paratge, sempre que es complisquen les disposicions del Reial Decret 209/2002, de 22 de febrer, pel qual s'estableixen normes d'ordenació de les explotacions apícoles, i no es produïsquen molèsties o riscos significatius sobre els visitants o residents, o s'emplacen en àrees que hagen de ser temporalment tancades al públic per circumstàncies ambientals excepcionals.

2. En el cas que els ruscos provoquen molèsties significatives o riscos per a l'ús públic, la conselleria competent en matèria de medi

5. De acuerdo con lo dispuesto en el artículo 82 del Reglamento de la Ley Forestal de la Comunitat Valenciana, la extracción de productos forestales se realizará exclusivamente a través de vías previamente autorizadas por la administración forestal.

Artículo 44. Incendios forestales

1. En general y en materia de incendios forestales, este Plan está sujeto a lo determinado por la legislación sectorial específica en materia de incendios forestales.

2. En particular, se establecerán las medidas necesarias para el mantenimiento de las infraestructuras de prevención y extinción de incendios, tales como mantenimiento de las pistas, limpieza de cortafuegos, etc.

3. Sin perjuicio de lo dispuesto en la Ley 10/2004, de 9 de diciembre, de la Generalitat, del Suelo No Urbanizable, el Decreto 6/2004, de 23 de enero, del Consell, por el que se establecen normas generales de protección en terrenos forestales incendiados, establece en su artículo 4 que los terrenos forestales que hayan sufrido los efectos de un incendio no se podrán destinar al pastoreo en los cinco años siguientes.

4. Tanto en el Plan Local de Prevención de Incendios Forestales, preceptivo según artículo 138 del Reglamento de la Ley Forestal de la Comunitat Valenciana, como en el Plan de Actuación Municipal Frente al Riesgo de Incendios, regulado en el Decreto 163/1998, del Consell, que se redacten a nivel municipal, deberá considerarse al Paraje Natural Municipal como un área de especial protección y prioridad de defensa, figura a la que se hace referencia en el artículo 140 del Decreto 98/1995, anteriormente mencionado.

Para la aprobación de estos Planes deberá obtenerse, en todo caso, el informe favorable del Servicio correspondiente de la Conselleria competente en materia de incendios forestales.

Sección quinta
Actividad cinegética

Artículo 45. Normas generales

1. La actividad cinegética se considera compatible en el ámbito del Plan Especial, quedando sujeta a los periodos y condiciones establecidos en la legislación sectorial específica y artículos siguientes.

2. En particular, la caza está permitida en aquellos terrenos que actualmente cumplen las condiciones legales establecidas para dicha actividad.

Artículo 46. Ordenación cinegética

1. En general y en materia de ordenación cinegética, este Plan está sujeto a lo dispuesto en la legislación sectorial que le sea de aplicación.

2. Se fomentará el establecimiento de las zonas de reserva cinegética del acotado de los que forman parte los terrenos incluidos en el Paraje, dentro del ámbito del mismo.

3. Sin perjuicio de lo dispuesto en la regulación sectorial sobre períodos de veda y especies cinegéticas en la Comunitat Valenciana, la Conselleria competente en materia de medio ambiente podrá determinar en el ámbito del Plan, si así lo requiere el estado de los recursos cinegéticos, limitaciones específicas en las especies abatibles y períodos hábiles.

4. El uso cinegético del Paraje deberá ser compatible con los usos didácticos y recreativos del mismo.

Sección sexta
Apicultura

Artículo 47. Normas generales

1. Los aprovechamientos apícolas se consideran autorizables en todo el ámbito del Paraje, siempre que se cumpla con las disposiciones del Real Decreto 209/2002, de 22 de febrero, por el que se establecen normas de ordenación de las explotaciones apícolas, y no se produzcan molestias o riesgos significativos sobre los visitantes o residentes, o se emplacen en áreas que deban ser temporalmente cerradas al público por circunstancias ambientales excepcionales.

2. En el caso de que las colmenas provocasen molestias significativas o riesgos para el uso público, la Conselleria competente en materia

ambient podrà disposar traslladar-los a un altre emplaçament que no presente aquests inconvenients, o bé la retirada definitiva del paratge.

Secció setena
Activitat industrial

Article 48. Activitat industrial

Pel fet de considerar-se incompatible amb els objectes de protecció d'aquest pla, queda prohibida l'activitat industrial de qualsevol tipus, incloent-hi les instal·lacions d'emmagatzematge o primera transformació de productes primaris, dins del seu àmbit.

Secció vuitena
Ús públic del paratge natural municipal

Subsecció primera
Pla d'ús públic del paratge natural municipal

Article 49. Pla d'ús públic del paratge natural municipal

1. Cal fomentar l'elaboració d'un pla d'ús públic del paratge, que continga les determinacions necessàries per a l'ordenació i la gestió de les activitats lligades al gaudi ordenat i a l'ensenyança dels valors ambientals i culturals del paratge efectuades tant per iniciativa pública com privada o mixta.

2. L'ús públic del paratge ha de ser concorde amb els usos permesos en sòl no urbanitzable protegit segons la Llei 10/2004, de 9 de desembre, de la Generalitat, del Sòl No Urbanitzable, en especial, en relació amb les activitats recreatives i esportives, que puguen dur-se a terme en l'àmbit del pla especial.

3. L'elaboració del pla d'ús públic comporta la realització dels corresponents estudis en què s'avalua la incidència que la realització d'aquest tipus d'activitats pot tenir sobre els valors naturals i culturals que van motivar la declaració del paratge natural municipal, a fi d'evitar impactes negatius sobre aquests.

4. El pla d'ús públic ha de contenir necessàriament la regulació de la pràctica d'activitats de muntanya com ara senderisme, escalada, etc. en l'àmbit del paratge. A aquest efecte, ha d'establir els llocs i períodes en què s'hi poden portar a terme aquestes activitats sense perjudici per als valors naturals del paratge. Cal ajustar-se, en tot cas, al que disposa el Decret 179/2004, de 24 de setembre, del Consell, de regulació del senderisme i esports de muntanya, de forma compatible amb la conservació del medi natural, o a la legislació vigent en matèria de senderisme i esports de muntanya.

5. En el pla d'ús públic s'ha de concretar l'organisme competent i el règim de gestió de les instal·lacions recreatives del paratge.

6. El pla d'ús públic ha d'establir una ordenació i zonificació detallada a fi de regular les activitats de recreació concentrat i les activitats esportives establides en els articles 52 i 55, respectivament.

7. En el pla cal determinar, per a la posterior senyalització, les vies d'accés al paratge, les zones d'aparcament, els camins no transitables amb vehicles i les sendes.

8. El pla d'ús públic del paratge s'ha de complementar amb actuacions de promoció i conscienciació social sobre els aspectes ambientals d'aquest i l'ús adequat.

9. El pla d'ús públic l'ha d'aprovar l'Ajuntament d'Enguera, amb l'informe vinculant de la conselleria competent en matèria de medi ambient. Previament a l'aprovació cal demanar els informes sectorials que es consideren necessaris a fi de garantir la seguretat i la integritat de les persones davant del risc d'avingudes o d'incendis, i cal adoptar les mesures que els òrgans competents establisquen.

Subsecció segona
Allotjament turístic i altres activitats educatives i recreatives vinculades a construccions

Article 50. Campaments de turisme o càmpings

Es prohibeixen els càmpings i campaments públics i privats en tot l'àmbit del paratge natural.

de medio ambiente podrá disponer su traslado a otro emplazamiento que no presente dichos inconvenientes, o bien su retirada definitiva del Paraje.

Sección séptima
Actividad industrial

Artículo 48. Actividad industrial

Por considerarse incompatible con los objetos de protección de este Plan, queda prohibida la actividad industrial de cualquier tipo, incluyendo las instalaciones de almacenaje o primera transformación de productos primarios, dentro de su ámbito.

Sección octava
Uso público del paraje natural municipal

Subsección primera
Plan de uso público del paraje natural municipal

Artículo 49. Plan de uso público del paraje natural municipal

1. Se fomentará la elaboración de un plan de uso público del paraje, que contendrá las determinaciones necesarias para la ordenación y gestión de las actividades ligadas al disfrute ordenado y a la enseñanza de los valores ambientales y culturales del Paraje efectuadas tanto por iniciativa pública como privada o mixta.

2. El uso público del paraje deberá ser acorde con los usos permitidos en suelo no urbanizable protegido según la Ley 10/2004, de 9 de diciembre, de la Generalitat, del Suelo No Urbanizable, en especial, en relación con las actividades recreativas y deportivas, que puedan llevarse a cabo en el ámbito del Plan Especial.

3. La elaboración del plan de uso público conllevará la realización de los correspondientes estudios en los que se evalúe la incidencia que el desarrollo de este tipo de actividades puede tener sobre los valores naturales y culturales que motivaron la declaración del paraje natural municipal, con objeto de evitar impactos negativos sobre los mismos.

4. El citado plan de uso público deberá contener necesariamente la regulación de la práctica de actividades de montaña tales como senderismo, escalada, etc. en el ámbito del Paraje. A tal efecto, establecerá los lugares y periodos en los que se podrán desarrollar estas actividades sin perjuicio para los valores naturales del Paraje. Se ajustará, en todo caso, a lo dispuesto en el Decreto 179/2004, de 24 de septiembre, del Consell, de regulació del senderisme i esports de muntanya de forma compatible con la conservación del medio natural, o a la legislación vigente en materia de senderismo y deportes de montaña.

5. En el plan de uso público se concretará el organismo competente y el régimen de gestión de las instalaciones recreativas del Paraje.

6. El plan de uso público establecerá una ordenación y zonificación pormenorizada al objeto de regular las actividades de recreo concentrado y las actividades deportivas establecidas en los artículos 52 y 55, respectivamente.

7. En el plan se determinarán, para su posterior señalización, las vías de acceso al Paraje, las zonas de aparcamiento, los caminos no transitables con vehículos y los senderos.

8. El plan de uso público del paraje se complementará con actuaciones de promoción y concienciación social sobre los aspectos ambientales del mismo y su uso adecuado.

9. El plan de uso público lo aprobará el Ayuntamiento de Enguera, con el informe vinculante de la Conselleria competente en materia de medio ambiente. Previamente a su aprobación se recabarán los informes sectoriales que se consideren necesarios con el fin de garantizar la seguridad e integridad de las personas ante el riesgo de averidas o de incendios, y se adoptarán las medidas que los órganos competentes establezcan.

Subsección segunda
Alojamiento turístico y otras actividades educativas y recreativas vinculadas a construcciones

Artículo 50. Campamentos de turismo o campings

Se prohíben los campings y campamentos públicos y privados en todo el ámbito del Paraje Natural.

Article 51. Activitats recreatives i d'esplai vinculades a construccions

1. Es prohibeix, amb caràcter general, la construcció d'edificacions turístiques i recreatives en l'àmbit del pla especial, llevat de les excepcions que recull l'article 57 d'aquesta normativa.

2. Es prohibeix, amb caràcter general, la construcció d'instal·lacions esportives en l'àmbit del pla especial.

Subsecció tercera

Activitats recreatives no vinculades a construccions

Article 52. Gaudi concentrat

El gaudi concentrat es defineix com aquell que es porta a terme en un espai habilitat per a activitats recreatives, dotat amb equipaments d'escassa entitat, com ara taules i bancs.

Ha de tenir lloc exclusivament a les zones habilitades a aquest efecte, sempre que no produïska minva en els valors naturals i paisatgístics existents a la zona.

Article 53. Circulació motoritzada al paratge

1. Amb caràcter general, a aquest respecte cal ajustar-se al que disposa el Decret 8/2008, de 25 de gener, del Consell, pel qual es regula la circulació de vehicles pels terrenys forestals de la Comunitat Valenciana.

2. En particular, es prohibeix la circulació motoritzada fora dels camins agrícoles i forestals del paratge, excepte en els casos següents:

a) Vehicles autoritzats per l'ajuntament.

b) Vehicles amb fins d'aprofitament agrari i forestal i aquells destinats a la realització de treballs de conservació i regeneració de la vegetació, i manteniment de llits i gestió dels recursos hídrics.

c) Vehicles de les administracions públiques que circulen com a conseqüència de necessitats del servei o de la realització d'activitats de manteniment de les infraestructures, serveis públics, etc.

d) Vehicles que realitzen serveis de rescat, emergència o qualsevol altre de naturalesa pública.

e) Vehicles de les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat.

3. L'Ajuntament d'Enguera pot limitar l'accés al públic a determinades àrees per la seua fragilitat, per a evitar molèsties a la fauna, o per raons referides a la conservació de valors i recursos naturals i culturals que es motiven justificadament.

Article 54. Acampada lliure

Es prohibeix l'acampada lliure a tot l'àmbit del paratge.

Article 55. Activitats esportives organitzades

1. Qualsevol activitat esportiva organitzada per entitats públiques o privades fora dels espais habilitats per a aquest fi en l'àmbit del paratge requereix l'autorització prèvia de l'ajuntament.

2. Es permet la realització d'esports pels particulars que no requereixen la utilització d'elements sorollosos o puguen causar danys a la fauna i flora presents a la zona.

3. S'hi prohibeix, amb caràcter general, la pràctica d'activitats motoritzades amb fins esportius o lúdics, com ara motocròs, trial, quads i semblants.

4. Les activitats esportives s'han d'efectuar sempre que no produïsquen minva en els valors naturals, culturals i paisatgístics existents a la zona.

Secció novena

Activitats d'urbanització i edificació

Article 56. Urbanisme

Aquest PE, a l'efecte urbanístic, qualifica la totalitat del paratge natural municipal com a sòl no urbanitzable protegit d'especial protecció de paratges naturals municipals.

Article 57. Edificació

1. Sense perjudici del que estableix la Llei 10/2004, de 9 de desembre, de la Generalitat, del Sòl No Urbanitzable, es prohibeix la construcció d'edificacions de nova planta en l'àmbit del PE, amb les

Artículo 51. Actividades recreativas y de esparcimiento vinculadas a construcciones

1. Se prohíbe, con carácter general, la construcción de edificaciones turísticas y recreativas en el ámbito del Plan Especial, salvo las excepciones recogidas en el artículo 57 de la presente normativa.

2. Se prohíbe, con carácter general, la construcción de instalaciones deportivas en el ámbito del Plan Especial.

Subsección tercera

Actividades recreativas no vinculadas a construcciones

Artículo 52. Recreo concentrado

El recreo concentrado se define como aquél que se desarrolla en un espacio habilitado para actividades recreativas, dotado con equipamientos de escasa entidad como mesas y bancos.

Se producirá exclusivamente en las zonas habilitadas al efecto, siempre que no produzca merma en los valores naturales y paisajísticos existentes en la zona.

Artículo 53. Circulación motorizada en el Paraje

1. Con carácter general, a este respecto se estará a lo dispuesto en el Decreto 8/2008, de 25 de enero, del Consell, por el que se regula la circulación de vehículos por los terrenos forestales de la Comunitat Valenciana.

2. En particular, se prohíbe la circulación motorizada fuera de los caminos agrícolas y forestales del Paraje salvo en los siguientes casos:

a) Vehículos autorizados por el Ayuntamiento.

b) Vehículos con fines de aprovechamiento agrario y forestal y aquellos destinados a la realización de trabajos de conservación y regeneración de la vegetación, y mantenimiento de cauces y gestión de los recursos hídricos.

c) Vehículos de las Administraciones Públicas que circulen como consecuencia de necesidades del servicio o de la realización de actividades de mantenimiento de las infraestructuras, servicios públicos, etc.

d) Vehículos que realicen servicios de rescate, emergencia o cualquier otro de naturaleza pública.

e) Vehículos de las Fuerzas y Cuerpos de Seguridad del Estado.

3. El Ayuntamiento de Enguera podrá limitar el acceso al público a determinadas áreas en razón de su fragilidad, para evitar molestias a la fauna, o por razones referidas a la conservación de valores y recursos naturales y culturales que se motiven justificadamente.

Artículo 54. Acampada libre

Se prohíbe la acampada libre en todo el ámbito del Paraje.

Artículo 55. Actividades deportivas organizadas

1. Cualquier actividad deportiva organizada por entidades públicas o privadas fuera de los espacios habilitados para tal fin en el ámbito del Paraje, requerirá la autorización previa del Ayuntamiento.

2. Se permite la realización de deportes por los particulares que no requieran la utilización de elementos ruidosos o puedan causar daños a la fauna y flora presente en la zona.

3. Se prohíbe, con carácter general, la práctica de actividades motorizadas con fines deportivos o lúdicos, tales como motocròs, trial, quads y similares.

4. Las actividades deportivas se desarrollarán siempre que no produzcan merma en los valores naturales, culturales y paisajísticos existentes en la zona.

Sección novena

Actividades de urbanización y edificación

Artículo 56. Urbanismo

El presente PE, a los efectos urbanísticos, califica la totalidad del Paraje Natural Municipal como suelo no urbanizable protegido de especial protección de parajes naturales municipales.

Artículo 57. Edificación

1. Sin perjuicio de lo establecido en la Ley 10/2004, de 9 de diciembre, de la Generalitat, del Suelo No Urbanizable, se prohíbe la construcción de edificaciones de nueva planta en el ámbito del PE,

excepcions següents: les edificacions que puguen preveure's com a equipament públic i edificacions destinades a serveis públics relacionats amb la gestió del paratge natural municipal o amb les activitats de gestió dels recursos ambientals, sempre que no siga possible la instal·lació en un altre tipus de sòl fora de l'àmbit del paratge, i sempre que s'adapten als requisits establits en el planejament general o es tracte d'instal·lacions portàtils o desmuntables, havent d'obtenir, en qualsevol cas, l'informe favorable de la conselleria competent en matèria d'espais naturals protegits. Cal respectar en el disseny i la composició l'entorn en què s'enclave. A fi de garantir la deguda adaptació paisatgística d'aquestes edificacions al seu entorn, pot exigir-se l'aportació de les anàlisis d'impacte sobre el medi en què es localitzen, incloent-hi la utilització de documents gràfics.

2. Amb caràcter general, es permet a tot l'àmbit del paratge la rehabilitació o la reconstrucció d'edificacions preexistents sempre que l'ús a què es destinen estiga permès per la normativa del pla especial: edificacions que puguen preveure's com a equipament públic i edificacions destinades a serveis públics relacionats amb la gestió del paratge o amb les activitats de gestió dels recursos ambientals.

En qualsevol cas, han d'obtenir l'informe favorable de la conselleria competent en matèria de medi ambient.

En el disseny i la composició cal respectar les característiques arquitectòniques tradicionals, posant especial atenció a harmonitzar els sistemes de coberta, cornisa, posició de forjats, ritmes, dimensions de buits i massissos, composició, materials, color extern i detalls constructius. A fi de garantir la deguda adaptació paisatgística d'aquestes edificacions al seu entorn, pot exigir-se l'aportació de les anàlisis d'impacte sobre el medi en què es localitzen, incloent-hi la utilització de documents gràfics.

3. Les obres que es duguen a terme en construccions o edificacions que estiguen incloses en l'inventari de béns immobles del patrimoni cultural valencià, o del Catàleg de Béns i Espais Protegits del planejament general, han d'obtenir l'informe favorable previ de la conselleria competent en matèria de cultura.

Secció deu
Infraestructures

Article 58. Normes generals sobre les obres d'infraestructures

1. Es prohibeix, amb caràcter general, la realització d'infraestructures de qualsevol tipus, com ara línies elèctriques i de telecomunicacions, infraestructures viàries, abocadors de residus sòlids, etc., excepte les destinades al servei d'instal·lacions i activitats autoritzades en el pla, al compliment dels objectius plantejats en aquest i les obres d'infraestructura que ha de realitzar la Confederació Hidrogràfica del Xúquer en l'àmbit de les seues competències, com també aquelles destinades a l'interès general.

2. En tot cas, s'ha d'optar per aquelles solucions que des del punt de vista ambiental causen menor impacte sobre l'espai, i caldrà l'obtenció de l'informe favorable previ de la conselleria competent en matèria d'espais naturals protegits, sense perjudici de l'obligació d'obtenir les llicències o autoritzacions que siguen aplicables amb caràcter sectorial.

3. La realització d'obres per a la instal·lació, el manteniment o la remodelació d'infraestructures de qualsevol tipus, segons el que recull el paràgraf anterior, ha d'atènyer-se, a més de a les disposicions de les normatives sectorials aplicables, als requisits genèrics següents:

a) Els traçats i emplaçaments han de realitzar-se tenint en compte les condicions ecològiques i paisatgístiques del territori, a fi d'evitar la creació d'obstacles a la lliure circulació de les aigües o farciments d'aquestes, degradació de la vegetació natural o impactes paisatgístics.

b) Durant la realització de les obres han de prendre's les precaucions necessàries per a evitar la destrucció de la coberta vegetal, i a la terminació de les obres, cal restaurar el terreny i la coberta vegetal. Així mateix, cal evitar la realització d'obres en aquells períodes en què puguen comportar alteracions i riscos per a la fauna.

con las siguientes excepciones: las edificaciones que puedan preverse como equipamiento público y edificaciones destinadas a servicios públicos relacionados con la gestión del Paraje Natural Municipal o con las actividades de gestión de los recursos ambientales, siempre y cuando no sea posible su instalación en otro tipo de suelo fuera del ámbito del Paraje, y siempre que se adapten a los requisitos establecidos en el planeamiento general o se trate de instalaciones portátiles o desmontables, debiendo obtener, en cualquier caso, el informe favorable de la Conselleria competente en materia de espacios naturales protegidos. Se deberá respetar en su diseño y composición el entorno en el que se enclaven. Con el fin de garantizar la debida adaptación paisajística de estas edificaciones a su entorno, podrá exigirse la aportación de los análisis de impacto sobre el medio en que se localicen, incluyendo la utilización de documentos gráficos.

2. Con carácter general, se permite en todo el ámbito del Paraje la rehabilitación o reconstrucción de edificaciones preexistentes siempre y cuando el uso al que se destinen esté permitido por la normativa del Plan Especial: edificaciones que puedan preverse como equipamiento público y edificaciones destinadas a servicios públicos relacionados con la gestión del Paraje o con las actividades de gestión de los recursos ambientales.

En cualquier caso, deberán obtener el informe favorable de la Conselleria competente en materia de medio ambiente.

Se deberán respetar, en su diseño y composición, las características arquitectónicas tradicionales, poniendo especial cuidado en armonizar los sistemas de cubierta, cornisa, posición de forjados, ritmos, dimensiones de huecos y macizos, composición, materiales, color externo y detalles constructivos. Con el fin de garantizar la debida adaptación paisajística de estas edificaciones a su entorno, podrá exigirse la aportación de los análisis de impacto sobre el medio en que se localicen, incluyendo la utilización de documentos gráficos.

3. Las obras que se lleven a cabo en construcciones o edificaciones que estén incluidas en el inventario de bienes inmuebles del patrimonio cultural valenciano, o del Catálogo de Bienes y Espacios Protegidos del planeamiento general, deberán obtener el informe favorable previo de la Conselleria competente en materia de cultura.

Sección décima
Infraestructuras

Artículo 58. Normas generales sobre las obras de infraestructuras

1. Se prohíbe, con carácter general, la realización de infraestructuras de cualquier tipo, tales como tendidos eléctricos y de telecomunicaciones, infraestructuras viarias, vertederos de residuos sólidos, etc., salvo las destinadas al servicio de instalaciones y actividades autorizadas en el Plan, al cumplimiento de los objetivos en él planteados y las obras de infraestructura a realizar por la Confederación Hidrográfica del Júcar en el ámbito de sus competencias, así como aquellas destinadas al interés general.

2. En todo caso, se optará por aquellas soluciones que desde el punto de vista ambiental causen menor impacto sobre el espacio, siendo necesaria la obtención del informe favorable previo de la Conselleria competente en materia de espacios naturales protegidos, sin perjuicio de la obligación de obtener las licencias o autorizaciones que sean aplicables con carácter sectorial.

3. La realización de obras para la instalación, mantenimiento o remodelación de infraestructuras de cualquier tipo, según lo recogido en el párrafo anterior, deberá atenderse, además de a las disposiciones de las normativas sectoriales aplicables, a los siguientes requisitos genéricos:

a) Los trazados y emplazamientos deberán realizarse teniendo en cuenta las condiciones ecológicas y paisajísticas del territorio, con el fin de evitar la creación de obstáculos a la libre circulación de las aguas o rellenos de las mismas, degradación de la vegetación natural o impactos paisajísticos.

b) Durante la realización de las obras deberán tomarse las precauciones necesarias para evitar la destrucción de la cubierta vegetal, debiéndose proceder, a la terminación de las obras, a la restauración del terreno y cubierta vegetal. Asimismo, se evitará la realización de obras en aquellos períodos en que puedan comportar alteraciones y riesgos para la fauna.

c) Les autoritzacions i la resta de requisits que específicament s'assenyalen per a la realització d'infraestructures han d'obtenir-se, en tot cas, amb caràcter previ a l'atorgament de la llicència urbanística.

Article 59. Pla d'Acció Territorial de Caràcter Sectorial, Pla Eòlic de la Comunitat Valenciana

A aquest respecte, cal ajustar-se al que estableix el Pla d'Acció Territorial de Caràcter Sectorial, Pla Eòlic de la Comunitat Valenciana, aprovat mitjançant l'Acord de 26 de juliol de 2001, del Consell, que qualifica l'espai com a zona no apta per a l'aprofitament eòlic.

Secció onze
Activitats d'investigació

Article 60. Promoció de les activitats d'investigació

1. Amb independència del potencial ús públic del paratge com a recurs utilitzable en la investigació bàsica sobre el medi físic, el territori i l'ambient socioeconòmic i cultural, a disposició en forma ordenada dels investigadors i les entitats i organismes especialitzats, l'ajuntament afectat, en col·laboració amb la conselleria competent en matèria de medi ambient, per a una millor gestió i administració de l'espai protegit, ha de promoure la realització d'activitats d'investigació aplicada en matèria de coneixement i gestió dels recursos ambientals i culturals.

2. Aquestes activitats poden realitzar-se atenent a les característiques d'aquestes i als seus requeriments en mitjans humans i materials, amb mitjans propis de les administracions públiques competents o mitjançant les oportunes col·laboracions amb entitats i organismes científics, tècnics o acadèmics. A aquest respecte, se signaran, amb els oportuns organismes i entitats científiques i acadèmiques, els convenis o acords de col·laboració necessaris.

3. Les matèries prioritàries d'investigació aplicada en l'àmbit del paratge són les següents, en llista oberta que pot adaptar-se a les necessitats de la gestió de l'espai protegit:

- a) Investigació bàsica sobre les espècies de flora i fauna autòctona.
  - b) Desenvolupament de programes de conservació, recuperació i gestió d'espècies de flora i fauna considerats d'interès especial pel seu caràcter endèmic, rar o amenaçat, com també sobre les condicions per a la recuperació o millora dels seus hàbitat.
  - c) Investigació etnogràfica i etnològica sobre el medi humà tradicional del paratge.
  - d) Investigació sobre mètodes d'administració i gestió dels recursos naturals des de distintes perspectives: jurídica, administrativa i econòmica.
  - e) Mètodes de gestió de l'ús públic del paratge, des dels punts de vista tècnic, sociològic, econòmic i empresarial.
4. L'Ajuntament d'Enguera ha de facilitar el coneixement i promoure la divulgació dels treballs d'investigació realitzats en l'àmbit del paratge.

Article 61. Autoritzacions

Sense perjudici del règim general d'autoritzacions que figura en les disposicions generals d'aquesta normativa, s'estableix el següent règim específic per a la realització, per persones o entitats alienes a l'ajuntament o a la conselleria competent en matèria de medi ambient, d'activitats o projectes d'investigació que tinguen com a objecte els recursos ambientals i culturals del paratge:

1. Qualsevol labor d'estudi d'investigació que s'haja de realitzar en l'àmbit del paratge ha de ser comunicada prèviament a l'Ajuntament d'Enguera. Aquesta comunicació ha de descriure breument en que consisteixen les labors que s'han d'efectuar i, si és procedent, els equips, materials o balises que s'hi han d'instal·lar temporalment al camp. L'escrit s'ha d'acompanyar d'un plànol a escala convenient (major o igual a 1/10.000) en què s'indique l'àrea concreta d'estudi i, si és el cas, els materials que s'hi han d'instal·lar.

2. Les persones o entitats que realitzen les investigacions es comprometen a la retirada de tots els materials i senyals que hagen col·locat al paratge per al seu estudi, i a deixar la forest en el mateix estat que l'han trobada.

c) Las autorizaciones y demás requisitos que específicamente se señalen para la realización de infraestructuras deberán obtenerse, en todo caso, con carácter previo al otorgamiento de la licencia urbanística.

Artículo 59. Plan de Acción Territorial de Carácter Sectorial, Plan Eólico de la Comunitat Valenciana

A este respecto se atenderá a lo establecido en el Plan de Acción Territorial de Carácter Sectorial, Plan Eólico de la Comunitat Valenciana, aprobado mediante Acuerdo de 26 de julio de 2001, del Consell, que califica el espacio como zona no apta para el aprovechamiento eólico.

Sección undécima
Actividades de investigación

Artículo 60. Promoción de las actividades de investigación

1. Con independencia del potencial uso público del Paraje como recurso utilizable en la investigación básica sobre el medio físico, el territorio y el ambiente socioeconómico y cultural, a disposición en forma ordenada de los investigadores y las entidades y organismos especializados, el Ayuntamiento afectado, en colaboración con la Conselleria competente en materia de medio ambiente, para una mejor gestión y administración del espacio protegido, promoverá la realización de actividades de investigación aplicada en materia de conocimiento y gestión de los recursos ambientales y culturales.

2. Dichas actividades podrán realizarse, atendiendo a las características de las mismas y a sus requerimientos en medios humanos y materiales, con medios propios de las Administraciones Públicas competentes o mediante las oportunas colaboraciones con entidades y organismos científicos, técnicos o académicos. A este respecto, se suscribirán, con los oportunos organismos y entidades científicas y académicas, los convenios o acuerdos de colaboración necesarios.

3. Las materias prioritarias de investigación aplicada en el ámbito del Paraje son las siguientes, en relación abierta que podrá adaptarse a las necesidades de la gestión del espacio protegido:

- a) Investigación básica sobre las especies de flora y fauna autóctona.
  - b) Desarrollo de programas de conservación, recuperación y gestión de especies de flora y fauna considerados de interés especial por su carácter endémico, raro o amenazado, así como sobre las condiciones para la recuperación o mejora de sus hábitat.
  - c) Investigación etnográfica y etnológica sobre el medio humano tradicional del Paraje.
  - d) Investigación sobre métodos de administración y gestión de los recursos naturales desde distintas perspectivas: jurídica, administrativa y económica.
  - e) Métodos de gestión del uso público del Paraje, desde los puntos de vista técnico, sociológico, económico y empresarial.
4. El Ayuntamiento de Enguera facilitará el conocimiento y promoverá la divulgación de los trabajos de investigación realizados en el ámbito del Paraje

Artículo 61. Autorizaciones

Sin perjuicio del régimen general de autorizaciones que figura en las disposiciones generales de esta normativa, se establece el siguiente régimen específico para la realización, por personas o entidades ajenas al Ayuntamiento o a la Conselleria competente en materia de medio ambiente, de actividades o proyectos de investigación que tengan por objeto los recursos ambientales y culturales del Paraje:

1. Cualquier labor de estudio de investigación que se vaya a realizar en el ámbito del Paraje deberá ser comunicada previamente al Ayuntamiento de Enguera. Dicha comunicación deberá describir brevemente en que consisten las labores a realizar y, si procede, los equipos, materiales o balizas a instalar temporalmente en el campo. El escrito se acompañará de un plano a escala conveniente (mayor o igual a 1/10.000) en el que se indique el área concreta de estudio y, en su caso, los materiales a instalar.

2. Las personas o entidades que realicen las investigaciones se comprometerán a la retirada de todos los materiales y señales que hayan colocado en el Paraje para su estudio, dejando el monte en el mismo estado que cuando lo encontraron.

3. Les autoritzacions poden contenir condicions o restriccions per a l'execució del projecte. Cap revocar-les si les investigacions s'aparten del que estableix la memòria del projecte presentat, o si les labors d'investigació s'han dut a terme vulnerant les directrius establides per l'autorització.

4. Una vegada realitzat l'estudi científic autoritzat, la persona o entitat autoritzada ha de presentar un informe davant de l'ajuntament sobre els resultats, com també sobre qualsevol altra dada que puga ser interessant des del punt de vista científic o de gestió de l'espai natural, per a la creació d'un fons documental orientat a millorar la gestió del paratge. En el cas que els treballs d'investigació autoritzats siguen publicats, el director del projecte ha d'aportar un exemplar de la publicació.

5. Les autoritzacions atorgades per a l'anellament científic d'aus no exclouen la necessitat que l'anellador obtinga els permisos corresponents dels particulars, si és el cas.

TÍTOL III

Normes particulars de regulació d'usos i activitats

CAPÍTOL I

Conceptes i aspectes generals

Article 62. Concepte

1. A l'efecte de particularitzar les normes protectores establides mitjançant aquest PE, s'han distingit en l'àmbit del paratge natural municipal les zones següents, a fi de definir els tractaments específics més ajustats a les seues necessitats de protecció, conservació i millora:

- a) Àrea de protecció forestal.
- b) Àrea de protecció agrícola.
- c) Àrea d'especial protecció.
- d) Àrea d'ús públic.

2. Les determinacions inherents a aquestes categories de protecció constitueixen la referència normativa bàsica a l'hora d'establir els usos i activitats permesos i prohibits per aquest PE.

Article 63. Interpretació

1. En tot allò no regulat en aquestes normes particulars són aplicables les disposicions contingudes en les normes generals de regulació d'usos i activitats.

2. En la interpretació de la normativa prevaldran les normes particulars sobre les generals.

CAPÍTOL II

Àrea de protecció forestal

Article 64. Caracterització

1. Aquesta àrea ocupa la major part del paratge. Aquesta superfície està coberta per un estrat arbustiu procedent de la regeneració de la vegetació després dels incendis patits a la zona. També en aquestes zones trobem restes d'arbres cremats que encara es conserven al lloc on els incendis els van deixar.

2. Els objectius plantejats per a aquesta categoria de protecció es poden sintetitzar en:

- a) La preservació de la qualitat ambiental.
- b) Conservació de la vegetació existent, potenciació d'aquesta i de la seua regeneració natural.
- c) El manteniment dels processos ecològics essencials i la diversitat biològica del paratge.
- d) La conservació i restaurar les fites paisatgístiques existents.

3. Plantejar aquests objectius comporta, necessàriament, una limitació de les possibilitats d'ús, per la qual cosa s'hi permeten únicament aquells usos compatibles amb els objectius proposats, sobretot els de tipus científic i cultural.

Article 65. Localització

1. Aquesta unitat ambiental ocupa la major part de la superfície del paratge.

2. Aquesta àrea ocupa una superfície de 774,276 ha.

3. Aquesta àrea queda delimitada gràficament en els corresponents plans d'ordenació d'aquest PE.

3. Las autorizaciones podrán contener condiciones o restricciones para la ejecución del proyecto. Cabe su revocación si las investigaciones se apartan de lo establecido en la memoria del proyecto presentado, o si las labores de investigación se han llevado a cabo vulnerando las directrices establecidas por la autorización.

4. Una vez realizado el estudio científico autorizado, la persona o entidad autorizada deberá presentar informe ante el Ayuntamiento sobre los resultados, así como sobre cualquier otro dato que pueda ser interesante desde el punto de vista científico o de gestión del espacio natural, con objeto de la creación de un fondo documental orientado a mejorar la gestión del Paraje. En el supuesto de que los trabajos de investigación autorizados sean publicados, el director del proyecto deberá aportar un ejemplar de la publicación.

5. Las autorizaciones otorgadas para anillamiento científico de aves no excluyen la necesidad de obtener por el anillador los permisos correspondientes de los particulares en su caso.

TÍTULO III

Normas particulares de regulación de usos y actividades

CAPÍTULO I

Conceptos y aspectos generales

Artículo 62. Concepto

1. A los efectos de particularizar las normas protectoras establecidas mediante este PE, se han distinguido en el ámbito del Paraje Natural Municipal las siguientes zonas, con objeto de definir los tratamientos específicos más ajustados a sus necesidades de protección, conservación y mejora:

- a) Área de protección forestal.
- b) Área de protección agrícola.
- c) Área de especial protección.
- d) Área de uso público.

2. Las determinaciones inherentes a estas categorías de protección constituyen la referencia normativa básica a la hora de establecer los usos y actividades permitidos y prohibidos por este PE.

Artículo 63. Interpretación

1. En todo lo no regulado en estas normas particulares serán de aplicación las disposiciones contenidas en las Normas Generales de Regulación de Usos y Actividades.

2. En la interpretación de la normativa prevalecerán las normas particulares sobre las generales.

CAPÍTULO II

Área de protección forestal

Artículo 64. Caracterización

1. Esta área ocupa la mayor parte del Paraje. Esta superficie está cubierta por un estrato arbustivo procedente de la regeneración de la vegetación después de los incendios sufridos en la zona. También en estas zonas encontramos restos de árboles quemados que aún se conservan en el lugar donde los incendios los dejaron.

2. Los objetivos planteados para esta categoría de protección se pueden sintetizar en:

- a) Preservar la calidad ambiental.
- b) Conservación de la vegetación existente, potenciació de la misma y de su regeneración natural.
- c) Mantener los procesos ecológicos esenciales y la diversidad biológica del Paraje.
- d) Conservar y restaurar los hitos paisajísticos existentes.

3. Plantear estos objetivos supone, necesariamente, una limitación de las posibilidades de uso, permitiéndose únicamente aquellos usos compatibles con los objetivos propuestos, sobre todo los de tipo científico y cultural.

Artículo 65. Localización

1. Esta unidad ambiental ocupa la mayor parte de la superficie del Paraje.

2. Esta área ocupa una superficie de 774,276 ha.

3. Esta área queda delimitada gráficamente en los correspondientes planos de ordenación del presente PE.

Article 66. Usos permesos

1. Es consideren usos permesos, amb caràcter general, tots aquells destinats a afavorir la conservació i potenciació dels valors naturals i al manteniment dels processos ecològics essencials i la diversitat biològica.

2. Queden específicament permesos els usos següents:

a) Tractaments de millora i conservació de la vegetació, com ara cures culturals i neteges, eliminació selectiva del matoll i en especial mesures per aconseguir la regeneració natural en les zones afectades pels incendis forestals.

b) Els usos i actuacions destinades a millorar les condicions naturals i paisatgístiques d'aquest espai o a facilitar la realització d'activitats científiques, didàctiques i recreativonaturalístiques. Inclouent actuacions i adequacions didacticonaturalístiques de caràcter extensiu, com ara el marcatge i la senyalització d'itineraris i enclavaments singulars visitables.

c) Obres i actuacions de millora de fonts i punts d'aigua, tant per a ús públic com per a la fauna.

d) Repoblació forestal, amb l'autorització prèvia de la conselleria competent en matèria de medi ambient.

e) Instal·lacions provisionals per a l'execució d'obres públiques. Prèviament a l'obtenció de la llicència urbanística, requereixen l'informe favorable de la conselleria competent en matèria de medi ambient.

f) Sense perjudici del que disposa l'article 21 d'aquestes normes, es permet la recol·lecció consuetudinària de fruits, llavors i plantes silvestres de consum tradicional, com ara bolets, mores, etc., sense perjudici de les limitacions específiques que la conselleria competent en matèria de medi ambient puga establir quan resulte perjudicial, per la seua intensitat o altres causes, per a la flora o la fauna. En qualsevol cas, queda prohibida l'arrancada de la planta, que s'ha de recol·lectar-se mitjançant tallada.

g) Infraestructures de defensa contra incendis forestals i, si és el cas, les obres de captació d'aigües destinades a aquesta. Prèviament a l'obtenció de la llicència urbanística han de tenir l'autorització de la conselleria competent en matèria de medi ambient.

h) Construcció i condicionament de pistes i camins forestals destinats exclusivament a la lluita contra incendis forestals, sempre que hagen sigut previstos en el Pla de Prevenció d'Incendis, tal com preveu l'article 55 de la Llei Forestal de la Comunitat Valenciana.

i) L'activitat cinegètica, tal com es preveu en les disposicions de les normes generals de regulació d'usos i activitats d'aquest PE.

Article 67. Usos prohibits

1. Es consideren usos prohibits, amb caràcter general, tots els que comporten la degradació del medi o dificulten el desenvolupament dels usos permesos. En especial, es prohibeixen tots aquells usos i actuacions que no es troben directament vinculats a la millora i la conservació de la riquesa biològica de la zona o a l'exercici d'activitats científiques i naturalístiques.

2. Queden específicament prohibits en aquests espais:

a) L'abocament de residus sòlids o líquids de qualsevol tipus que puguen contribuir a deteriorar la qualitat de les aigües, el sòl o el paisatge.

b) El trànsit de vehicles motoritzats fora dels camins en què s'autoritza expressament, excepte per als serveis de vigilància i manteniment de la zona, prevenció i extinció d'incendis.

c) L'ús del foc amb qualsevol finalitat a tot l'àmbit, com també tirar-hi fòsforos, puntes de cigarret, etc.

CAPÍTOL III Àrea de protecció agrícola

Article 68. Caracterització

1. En aquesta categoria s'inclouen tots els camps de cultiu existents al paratge natural municipal. Hi ha camps de cultiu abandonats i d'altres que encara es troben en producció.

2. Els objectius plantejats per a aquesta categoria de protecció es poden sintetitzar en:

Artículo 66. Usos permitidos

1. Se consideran usos permitidos, con carácter general, todos aquellos destinados a favorecer la conservación y potenciación de los valores naturales y al mantenimiento de los procesos ecológicos esenciales y la diversidad biológica.

2. Quedan específicamente permitidos los siguientes usos:

a) Tratamientos de mejora y conservación de la vegetación, tales como cuidados culturales y limpias, eliminación selectiva del matorral y en especial medidas para conseguir la regeneración natural en las zonas afectadas por los incendios forestales.

b) Los usos y actuaciones destinadas a mejorar las condiciones naturales y paisajísticas de este espacio o a facilitar la realización de actividades científicas, didácticas y recreativo-naturalísticas. Incluyendo actuaciones y adecuaciones didáctico-naturalísticas de carácter extensivo, tales como marcaje y señalización de itinerarios y enclaves singulares visitables.

c) Obras y actuaciones de mejora de fuentes y puntos de agua, tanto para uso público como para la fauna.

d) Repoblación forestal, previa autorización de la Conselleria competente en materia de medio ambiente.

e) Instalaciones provisionales para la ejecución de obras públicas. Previamente a la obtención de la licencia urbanística, requerirán el informe favorable de la Conselleria competente en materia de medio ambiente.

f) Sin perjuicio de lo dispuesto en el artículo 21 de estas normas, se permite la recolección consuetudinaria de frutos, semillas y plantas silvestres de consumo tradicional, tales como setas, moras, etc., sin perjuicio de las limitaciones específicas que la Conselleria competente en materia de medio ambiente pueda establecer cuando resulte perjudicial, por su intensidad u otras causas, para la flora o la fauna. En cualquier caso, queda prohibido el arranque de la planta, debiendo recolectarse mediante corta.

g) Infraestructuras de defensa contra incendios forestales y, en su caso, las obras de captación de aguas destinadas a la misma. Previamente a la obtención de la licencia urbanística deberán contar con la autorización de la Conselleria competente en materia de medio ambiente.

h) Construcción y acondicionamiento de pistas y caminos forestales destinados exclusivamente a la lucha contra incendios forestales, siempre y cuando hayan sido contemplados en el Plan de Prevención de Incendios tal y como prevé el artículo 55 de la Ley Forestal de la Comunitat Valenciana

i) La actividad cinegética tal y como se contempla en las disposiciones de las Normas Generales de Regulación de Usos y Actividades del presente PE.

Artículo 67. Usos prohibidos

1. Se consideran usos prohibidos, con carácter general, todos los que comporten la degradación del medio o dificulten el desarrollo de los usos permitidos. En especial, se prohíben todos aquellos usos y actuaciones que no se hallen directamente vinculadas a la mejora y conservación de la riqueza biológica de la zona o al desarrollo de actividades científicas y naturalísticas.

2. Quedan específicamente prohibidos en estos espacios:

a) El vertido de residuos sólidos o líquidos de cualquier tipo que puedan contribuir a deteriorar la calidad de las aguas, el suelo o paisaje.

b) El tránsito de vehículos motorizados fuera de los caminos en que se autoriza expresamente, salvo para los servicios de vigilancia y mantenimiento de la zona, prevención y extinción de incendios.

c) El uso del fuego con cualquier finalidad en todo el ámbito, así como arrojar fósforos, colillas, etc.

CAPÍTULO III Área de protección agrícola

Artículo 68. Caracterización

1. En esta categoría se incluyen todos los campos de cultivo existentes en el Paraje Natural Municipal. Existen campos de cultivo abandonados y otros que aún se encuentran en producción.

2. Los objetivos planteados para esta categoría de protección se pueden sintetizar en:

a) La preservació dels bancals de cultiu com a unitat ambiental dins del paratge.

b) La conservació de la tradició agrícola a fi d'obtenir riquesa paisatgística, diversitat vegetal i aliment per a la fauna salvatge del paratge.

c) El manteniment d'aquests camps perquè actuen com a àrees tallafocs.

d) La conservació d'aquests bancals de cultiu amb fins educatius, ja que mostren una part del patrimoni cultural i etnològic del municipi d'Enguera.

Article 69. Localització

1. La major part dels camps de cultiu es troben ubicats als marges del camí que recorre el paratge, per la qual cosa es troben dispersos per tot l'àmbit d'estudi.

2. La superfície ocupada per l'àrea de cultiu als límits del paratge és de 18,5 ha.

3. Aquesta àrea queda delimitada gràficament en els corresponents plànols d'ordenació d'aquest PE.

Article 70. Usos permesos

1. Es consideren usos permesos, amb caràcter general, tots aquells destinats a afavorir la conservació i el manteniment d'aquests cultius tradicionals, ja que proporcionen una sèrie de beneficis al conjunt de l'espai, com són la discontinuïtat de combustible davant d'un incendi forestal, aliment per a la fauna del paratge i, a més, formen part del paisatge que des de fa segles trobem a la zona.

2. Queden específicament permesos els usos següents:

a) Tractaments de millora i conservació de la vegetació present als bancals de cultiu a fi de mantenir aquesta unitat ambiental.

De forma específica, s'hi permet la poda i el realçament d'exemplars arboris, la realització de treballs i altres treballs tradicionals de llaurada, mantenint la vegetació dels límits de cada parcel·la, i l'adob, sempre que es realitze atenent als principis de l'agricultura integrada.

b) Plantació d'espècies agrícoles, sempre que es tracte d'espècies o varietats cultivades tradicionalment a la zona.

c) La circulació i accés a les parcel·les dels tractors i maquinària agrícola necessaris per a la realització dels treballs permesos en els paràgrafs anteriors.

d) Els usos i actuacions destinats a millorar les condicions agrícoles i paisatgístiques d'aquest espai o a facilitar la realització d'activitats científiques, didàctiques i recreativonaturalístiques.

e) L'activitat cinegètica tal com preveuen les disposicions de les normes generals de regulació d'usos i activitats d'aquest PE.

Article 71. Usos prohibits

1. Es consideren usos prohibits, amb caràcter general, tots els que comporten la degradació del medi o dificulten la realització dels usos permesos. En especial, es prohibeixen tots aquells usos i actuacions que no es troben directament vinculats a la millora i la conservació de la riquesa biològica de la zona o a l'exercici d'activitats científiques i naturalístiques.

2. Queden específicament prohibits en aquests espais:

a) Actuacions de transformació d'aquests bancals per a qualsevol altre ús diferent del cultiu agrícola tradicional.

b) Obres o magatzems i instal·lacions relacionades amb l'explotació agrícola o ramadera, incloent-hi hivernacles i infraestructures de servei a aquestes. Com també instal·lacions d'emmagatzemament o primera transformació de productes forestals.

c) Es prohibeix l'ús de foc, incloses les cremes de restes agrícoles. En tot cas, s'han de realitzar tractaments que no necessiten l'ús del foc per a l'eliminació de les restes de poda i altres residus procedents dels treballs agrícoles. L'Ajuntament d'Enguera ha de disposar un tractor triturador en determinades dates de l'any (coincidentes amb els treballs agrícoles que produïsquen restes vegetals), que haurà de recórrer el paratge triturant totes aquelles restes agrícoles que els indiquen.

a) Preservar los bancales de cultivo como unidad ambiental dentro del Paraje.

b) Conservación de la tradición agrícola con el fin de obtener riqueza paisajística, diversidad vegetal y alimento para la fauna salvaje del Paraje.

c) Mantener estos campos para que actúen como áreas cortafuegos.

d) Conservar estos bancales de cultivo con fines educativos ya que muestran una parte del patrimonio cultural/etnológico del municipio de Enguera.

Artículo 69. Localización

1. La mayor parte de los campos de cultivo se encuentran ubicados en los márgenes del camino que recorre el Paraje, por lo que se encuentran dispersos por todo el ámbito de estudio.

2. La superficie ocupada por el área de cultivo en los límites del Paraje es de 18,5 ha.

3. Esta área queda delimitada gráficamente en los correspondientes planos de ordenación del presente PE.

Artículo 70. Usos permitidos

1. Se consideran usos permitidos, con carácter general, todos aquellos destinados a favorecer la conservación y mantenimiento de estos cultivos tradicionales, ya que proporcionan una serie de beneficios al conjunto del espacio, como son la discontinuidad de combustible ante un incendio forestal, alimento para la fauna del Paraje y además forman parte del paisaje que desde siglos encontramos en la zona.

2. Quedan específicamente permitidos los siguientes usos:

a) Tratamientos de mejora y conservación de la vegetación presente en los bancales de cultivo con el fin de mantener esta unidad ambiental.

De forma específica se permite la poda y realce de ejemplares arbóreos, la realización de laboreos y otros trabajos tradicionales de arado, manteniendo la vegetación de los linderos de cada parcela, y el abonado siempre que se realice atendiendo a los principios de la agricultura integrada.

b) Plantación de especies agrícolas, siempre y cuando se trate de especies o variedades cultivadas tradicionalmente en la zona.

c) La circulación y acceso a las parcelas de los tractores y maquinaria agrícola necesarios para la realización de los trabajos permitidos en los párrafos anteriores.

d) Los usos y actuaciones destinados a mejorar las condiciones agrícolas y paisajísticas de este espacio o a facilitar la realización de actividades científicas, didácticas y recreativo-naturalísticas.

e) La actividad cinegética tal y como se contempla en las disposiciones de las Normas Generales de Regulación de Usos y Actividades del presente PE.

Artículo 71. Usos prohibidos

1. Se consideran usos prohibidos, con carácter general, todos los que comporten la degradación del medio o dificulten el desarrollo de los usos permitidos. En especial, se prohíben todos aquellos usos y actuaciones que no se hallen directamente vinculadas a la mejora y conservación de la riqueza biológica de la zona o al desarrollo de actividades científicas y naturalísticas.

2. Quedan específicamente prohibidos en estos espacios:

a) Actuaciones de transformación de estos bancales para cualquier otro uso diferente al cultivo agrícola tradicional.

b) Obras o almacenes e instalaciones relacionadas con la explotación agrícola o ganadera, incluyendo invernaderos e infraestructuras de servicio a las mismas. Así como instalaciones de almacenamiento o primera transformación de productos forestales.

c) Se prohíbe el uso de fuego, incluidas las quemaduras de restos agrícolas. En todo caso, se deberán realizar tratamientos que no necesiten el uso del fuego para la eliminación de los restos de poda y otros residuos procedentes de los trabajos agrícolas. El Ayuntamiento de Enguera dispondrá un tractor triturador en determinadas fechas del año (coincidentes con los trabajos agrícolas que produzcan desechos vegetales), que recorrerá el Paraje triturando todos aquellos restos agrícolas que les indiquen.

CAPÍTOL IV
Àrea d'especial protecció

Article 72. Caracterització

1. Aquesta àrea inclou les zones del paratge que requereixen una especial atenció per la peculiaritat dels seus valors, a més de per posseir en l'actualitat uns règims de protecció específics. Està composta per la microreserva de flora el Chorrillo, les pintures rupestres del Charco de la Pregunta, la Cova Santa i els jaciments arqueològics de la Solana del Chorrillo i Los Bujes.

2. La superfície total ocupada per aquesta àrea és de 206,79 hectàrees.

Secció primera
Microreserva el Chorrillo

Article 73. Caracterització

1. La microreserva el Chorrillo va ser declarada per l'Ordre de 22 d'octubre de 2002, de la Conselleria de Medi Ambient, per la qual es declaren 22 microreserves vegetals a la província de València.

2. Les espècies prioritàries d'aquesta són: *Pinguicula sp.*, *Chaenorrhinum tenellum*, *Linaria cavanillesii*, *Sarcocapnos saetabensis*, *Genista valentina*, *Erica erigena*, *Hypericum ericoides*.

Article 74. Localització

1. La microreserva queda delimitada pel polígon els vèrtexs del qual tenen les coordenades UTM següents sobre el fus 30 (Datum europeu):

Vèrtex	X	Y
1	691273	4311842
2	691261	4311596
3	691436	4311469
4	691651	4311587
5	691482	4311686
6	691463	4311885

2. La superfície ocupada per la microreserva és de 8,85 ha.

3. Aquesta àrea queda delimitada gràficament en els corresponents plànols d'ordenació d'aquest PE.

Article 75. Règim d'ordenació

La microreserva de flora el Chorrillo es troba sotmesa al règim d'ordenació i gestió establert en l'Ordre de 22 d'octubre de 2002, de la Conselleria de Medi Ambient, per la qual es declaren 22 microreserves vegetals a la província de València. Les limitacions d'ús a la microreserva són les següents:

1. Regulació de les visites, donant prioritat a les de caràcter científic, en cas d'observar-se una degradació de la vegetació existent a la microreserva com a conseqüència d'un excés de visitants.

2. Prohibició de les labors silvícoles diferents de les previstes en les actuacions de conservació, excepte les extraccions per motius fitosanitaris i els aclarides postincendi, en el cas que la zona patisca incendis forestals.

3. Atenuació, en una àrea d'influència de 100 metres al voltant del perímetre de la microreserva de les activitats d'aclarida de la vegetació o altres mesures de reducció de la combustibilitat quan es realitzen als voltants d'aquesta.

4. Prohibició de qualsevol activitat que comporte una remoció del substrat o un dany a les plantes de la microreserva, inclosa la recollecció de qualsevol tipus de material vegetal que tinga una finalitat diferent de la científica.

5. Prohibició d'abocar runes a l'interior de la microreserva.

Secció segona
Pintures rupestres del Charco de la Pregunta

Article 76. Caracterització

Les pintures del Charco de la Pregunta es van pintar en algun moment del neolític mitjà, entre el cinqué i el quart mil·lenni a.C. El

CAPÍTULO IV
Área de especial protección

Artículo 72. Caracterización

1. Esta área incluye las zonas del Paraje que requieren una especial atención por la peculiaridad de sus valores, además de por poseer en la actualidad unos regímenes de protección específicos. Está compuesta por la microreserva de flora el Chorrillo, las pinturas rupestres del Charco de la Pregunta, la Cueva Santa y los yacimientos arqueológicos de la Solana del Chorrillo y los Bujes.

2. La superficie total ocupada por esta área es de 206,79 hectáreas.

Sección primera
Microreserva el chorrillo

Artículo 73. Caracterización

1. La microreserva el Chorrillo fue declarada en la Orden de 22 de octubre de 2002, de la Conselleria de Medio Ambiente, por la que se declaren 22 microreservas vegetales en la provincia de Valencia.

2. Las especies prioritarias de la misma son: *Pinguicula sp.*, *Chaenorrhinum tenellum*, *Linaria cavanillesii*, *Sarcocapnos saetabensis*, *Genista valentina*, *Erica erigena*, *Hypericum ericoides*.

Artículo 74. Localización

1. La microreserva queda delimitada por el polígono cuyos vértices tienen las siguientes coordenadas UTM sobre el huso 30 (Datum europeo):

Vértice	X	Y
1	691273	4311842
2	691261	4311596
3	691436	4311469
4	691651	4311587
5	691482	4311686
6	691463	4311885

2. La superficie ocupada por la microreserva es de 8,85 ha.

3. Esta área queda delimitada gráficamente en los correspondientes planos de ordenación del presente PE.

Artículo 75. Régimen de ordenación

La microreserva de flora el Chorrillo se encuentra sometida al régimen de ordenación y gestión establecido en la Orden de 22 de octubre de 2002, de la Conselleria de Medio Ambiente, por la que se declaren 22 microreservas vegetales en la provincia de Valencia. Las limitaciones de uso en la microreserva son las siguientes:

1. Regulación de las visitas, dando prioridad a las de carácter científico, en caso de observarse una degradación de la vegetación existente en la microreserva como consecuencia de un exceso de visitantes.

2. Prohibición de las labores silvícolas distintas de las contempladas en las actuaciones de conservación, excepto las extracciones por motivos fitosanitarios y los aclarados post-incendio, en el caso de que la zona sufriera incendios forestales.

3. Atenuación, en un área de influencia de 100 metros alrededor del perímetro de la microreserva, de las actividades de clareo de la vegetación u otras medidas de reducción de la combustibilidad cuando se realicen en las inmediaciones de la misma.

4. Prohibición de cualquier actividad que conlleve una remoción del sustrato o un daño a las plantas de la microreserva, incluida la recolección de cualquier tipo de material vegetal que tenga una finalidad diferente a la científica.

5. Prohibición de verter escombros en el interior de la microreserva.

Sección segunda
Pinturas rupestres del Charco de la Pregunta

Artículo 76. Caracterización

Las pinturas del Charco de la Pregunta se pintaron en algún momento del Neolítico Medio, entre el quinto y el cuarto milenio a.C.

conjunt pictòric està compost per dues figures. La millor conservada és la situada a l'esquerra de l'escena. Es tracta d'un cèrvol, del qual destaca la vistositat de la cornamenta. L'escena es completa amb un arquer, del qual a penes se n'endevinen uns traços.

Article 77. Localització

1. Les pintures rupestres del Charco de la Pregunta es localitzen a l'enclavament del mateix nom, ubicat al Barranco la Hoz a la part central del paratge.

2. La superfície ocupada per aquesta àrea és de 28,43 ha.

3. Aquesta àrea queda delimitada gràficament en els corresponents plànols d'ordenació d'aquest PE.

Article 78. Règim d'ordenació

Aquestes pintures formen part de l'art rupestre de l'arc mediterrani de la península Ibèrica, declarat Patrimoni de la Humanitat el 5 de desembre de 1998, per la qual cosa el seu règim d'ordenació és el disposat en aquesta declaració, com també en la resta de disposicions que es desenvolupen per a la seua protecció i conservació.

Secció tercera
Cova Santa

Article 79. Caracterització

Es tracta d'una cavitat de desenvolupament horitzontal formada per dissolució, oberta a l'exterior per l'afonament de la volta. Va ser un santuari en l'època medieval, descobert i espoliat als anys 60-70.

Article 80. Localització

1. Aquesta cova es troba localitzada a la coordenada UTM X: 694.720 i Y: 4211.140, a la part més oriental del paratge.

2. La superfície ocupada per aquest enclavament és de 46,73 ha.

3. Aquesta àrea queda delimitada gràficament en els corresponents plànols d'ordenació d'aquest PE.

Article 81. Règim d'ordenació

Encara que la Cova Santa no està inclosa en el Catàleg de Coves de la Comunitat Valenciana, el règim d'ordenació que aplica aquest pla especial és el règim de protecció de coves que aplica el Decret 65/2006, de 12 de maig, del Consell, pel qual es desenvolupa el règim de protecció de les coves i s'aprova el Catàleg de Coves de la Comunitat Valenciana.

secció quarta
Jaciment arqueològic Solana del Chorrillo i
jaciment de Los Bujes

Article 82. Caracterització

1. A la part oriental del paratge natural municipal, entre la Solana del Chorrillo i la Boixa, hi ha restes materials datables en el paleolític superior gràcies a uns treballs de prospecció que es troben encara sense concloure. Cal esperar a la finalització dels treballs indicats per a saber si ens trobem davant d'un jaciment o si, pel contrari, es tracta d'una dispersió de materials, com també a les conclusions que arribarà l'equip tècnic després de la realització dels treballs de gabinet.

2. En la part més occidental de l'àmbit del paratge trobem un jaciment arqueològic sense excavar a l'enclavament denominat Los Bujes. La possibilitat de realitzar els estudis pertinents descobriria els elements existents al lloc. Cal incloure aquesta superfície en aquesta àrea d'especial protecció per a atorgar-li les mesures de conservació i protecció que necessita per a la seua millor conservació fins a poder realitzar les investigacions necessàries.

Article 83. Localització

1. El jaciment de la Solana del Chorrillo es troba en la part oriental del paratge en l'enclavament que li atorga el nom, mentre que el jaciment de Los Bujes es troba a l'altre extrem del paratge en el mateix límit d'aquest.

El conjunto pictórico estaría compuesto por dos figuras. La mejor conservada sería la situada a la izquierda de la escena. Se trata de un ciervo, del que destaca la vistositad de su cornamenta. La escena se completaría con un arquero, del que apenas se adivinan unos trazos.

Artículo 77. Localización

1. Las pinturas rupestres del Charco de la Pregunta se localizan en el enclave del mismo nombre, ubicado en el Barranco la Hoz en la parte central del Paraje.

2. La superficie ocupada por esta área es de 28,43 ha.

3. Esta área queda delimitada gráficamente en los correspondientes planos de ordenación del presente PE.

Artículo 78. Régimen de ordenación

Estas pinturas forman parte del arte rupestre del arco mediterráneo de la Península Ibérica, declarado Patrimonio de la Humanidad el 5 de diciembre de 1998, por lo que su régimen de ordenación será el dispuesto en esta declaración, así como en el resto de disposiciones que se desarrollen para su protección y conservación.

Sección tercera
Cueva Santa

Artículo 79. Caracterización

Se trata de una cavidad de desarrollo horizontal formada por disolución, abierta al exterior por el hundimiento de la bóveda. Fue un santuario en la época medieval, descubierto y expoliado en los años 60-70.

Artículo 80. Localización

1. Esta cueva se encuentra localizada en la coordenada UTM X: 694.720 e Y: 4211.140, en la parte más oriental del Paraje.

2. La superficie ocupada por este enclave es de 46,73 ha.

3. Esta área queda delimitada gráficamente en los correspondientes planos de ordenación del presente PE.

Artículo 81. Régimen de ordenación

Aunque la Cueva Santa no está incluida en el Catálogo de Cuevas de la Comunitat Valenciana, el régimen de ordenación que aplica el presente Plan Especial es el régimen de protección de cuevas que aplica el Decreto 65/2006, de 12 de mayo, del Consell, por el que se desarrolla el régimen de protección de las cuevas y se aprueba el Catálogo de Cuevas de la Comunitat Valenciana.

Sección cuarta
Yacimiento arqueológico Solana del Chorrillo y
yacimento Los Bujes

Artículo 82. Caracterización

1. En la parte oriental del Paraje Natural Municipal, entre la Solana del Chorrillo y La Boixa, existen restos materiales fechables en el Paleolítico Superior gracias a unos trabajos de prospección que se encuentran aún sin concluir. Se deberá esperar a la finalización de los mencionados trabajos para saber si nos encontramos ante un yacimiento o si por el contrario se trata de una dispersión de materiales, así como a las conclusiones que llegará el equipo técnico tras la realización de los trabajos de gabinet.

2. En la parte más occidental del ámbito del Paraje encontramos un yacimiento arqueológico sin excavar en el enclave denominado los Bujes. La posibilidad de realizar los estudios pertinentes descubriría los elementos existentes en el lugar. Es necesario incluir esta superficie en esta área de especial protección para otorgarle las medidas de conservación y protección que necesita para su mejor conservación hasta poder realizar las investigaciones necesarias.

Artículo 83. Localización

1. El yacimiento de la Solana del Chorrillo se encuentra en la parte oriental del Paraje en el enclave que le otorga el nombre, mientras que el yacimiento de los Bujes se encuentra en el otro extremo del Paraje en el mismo límite de éste.

2. La superfície ocupada pel jaciment Solana del Chorrillo és de 100,78 ha i l'ocupada per l'àrea d'especial protecció del jaciment de Los Bujes és de 22,00 ha.

3. Cadascuna de les zones que componen aquesta àrea queden delimitades gràficament en els corresponents plànols d'ordenació d'aquest PE.

Article 84. Usos permesos

1. Es consideren usos permesos, amb caràcter general, tots aquells destinats a afavorir la protecció i conservació d'aquests elements de patrimoni cultural.

En tot cas, qualsevol actuació que pretenga realitzar-se dins d'aquesta àrea ha de tenir l'informe favorable previ de la conselleria competent en matèria de cultura.

2. Queden específicament permesos els usos següents:

a) Estudis científics dels diversos elements patrimonials, com també la busca de nous jaciments.

b) Tractaments de millora i conservació de l'estat dels elements patrimonials. Difusió i posada en valor d'aquests elements patrimonials.

c) Repoblació amb espècies agrícoles o forestals, amb l'autorització prèvia de les conselleries competents en matèria de medi ambient i cultura, quan a causa dels estudis arqueològics s'hagen quedat àrees desproveïdes de la seua vegetació natural i aquesta repoblació no puga causar dany als béns patrimonials a fi de pal·liar l'erosió.

d) Els elements i conjunts considerats recursos arqueològics i historicoartístics poden acollir usos turísticorecreatius sempre que aquests no impliquen la pèrdua dels seus valors científics i culturals i prèvia obtenció de l'informe favorable de la conselleria competent en matèria de patrimoni cultural.

Article 85. Usos prohibits

Es consideren usos prohibits, amb caràcter general, tots els que comporten la degradació dels béns historico culturals. En especial, es prohibeixen tots aquells usos i actuacions que no es troben directament vinculats a la millora i conservació d'aquests enclavaments.

CAPÍTOL V Àrea d'ús públic

Article 86. Caracterització

1. Aquesta àrea es compon d'un conjunt de cases (caseriu de Benacancel) les quals van ser habitades unes dècades enrere. Actualment aquestes cases es troben en ruïna, i algunes estan millor conservades que altres. El pas del temps, l'abandó i algun acte vandàlic han espatllat aquest caseriu.

2. Aquest caseriu disposa d'una superfície desarborada contigua en la qual s'instal·laran les infraestructures necessàries per a la utilització d'ús públic com a àrea recreativa. La zona s'ha de condicionar amb taules, bancs, papereres i plafons informatius per a la interpretació del paratge.

3. Es tracta d'un espai que, per la particular ubicació, les característiques intrínseques, tant físiconaturals com derivades de l'activitat humana, i per les especials potencialitats d'ús es preveu que complisca les funcions següents:

a) Una funció didacticonaturalística. Per les seues característiques ecologicoambientals, es proposa la seua utilització amb fins didàctics, promocionant les activitats naturalístiques i l'ús públic basat en els recursos naturals, fomentant el respecte cap al medi en què es basen.

b) Una funció social com a lloc d'esplai. És una zona que en l'actualitat presenta condicions òptimes per a l'exercici d'activitats recreatives ja que té la infraestructura necessària per a fer-ho.

c) Una funció ecoturística.

4. Aquesta àrea es caracteritza per la seua aptitud per a acollir un cert grau d'ocupació i utilització, i està vinculada a l'espai de valor natural, paisatgístic i cultural que l'envolta i que es pretén protegir.

2. La superfície ocupada por el yacimiento Solana del Chorrillo es de 100,78 ha y la ocupada por el área de especial protección del yacimiento de los Bujes es de 22,00 ha.

3. Cada una de las zonas que componen esta área quedan delimitadas gráficamente en los correspondientes planos de ordenación del presente PE.

Artículo 84. Usos permitidos

1. Se consideran usos permitidos, con carácter general, todos aquellos destinados a favorecer la protección y conservación de estos elementos de patrimonio cultural.

En todo caso, cualquier actuación que pretenda realizarse dentro de esta área deberá obtener el informe favorable previo de la Conselleria competente en materia de cultura.

2. Quedan específicamente permitidos los siguientes usos:

a) Estudios científicos de los diferentes elementos patrimoniales, así como la búsqueda de nuevos yacimientos.

b) Tratamientos de mejora y conservación del estado de los elementos patrimoniales. Difusión y puesta en valor de estos elementos patrimoniales.

c) Repoblación con especies agrícolas o forestales, previa autorización de las Consellerias competentes en materia de medio ambiente y cultura, cuando a causa de los estudios arqueológicos se hayan quedado áreas desprovistas de su vegetación natural y esta repoblación no pueda causar daño a los bienes patrimoniales con el fin de paliar la erosión.

d) Los elementos y conjuntos considerados recursos arqueológicos e histórico-artísticos podrán acoger usos turístico-recreativos siempre que éstos no impliquen la pérdida de sus valores científicos y culturales y previa obtención del informe favorable de la Conselleria competente en materia de patrimonio cultural.

Artículo 85. Usos prohibidos

Se consideran usos prohibidos, con carácter general, todos los que comporten la degradación de los bienes histórico-culturales. En especial, se prohíben todos aquellos usos y actuaciones que no se hallen directamente vinculados a la mejora y conservación de estos enclaves.

CAPÍTULO V Área de uso público

Artículo 86. Caracterización

1. Esta área se compone de un conjunto de casas (Caserío de Benacancel) las cuales fueron habitadas unas décadas atrás. Hoy en día estas casas se encuentran en ruina, estando algunas de ellas mejor conservadas que otras. El paso del tiempo, el abandono y algún acto vandálico han estropeado este caserío.

2. Este caserío dispone de una superficie desarbolada contigua en la que se instalarán las infraestructuras necesarias para la utilización de uso público como área recreativa. La zona se acondicionará con mesas, bancos, papeleras y paneles informativos para la interpretación del Paraje.

3. Se trata de un espacio que, por su particular ubicación, sus características intrínsecas, tanto físico-naturales como derivadas de la actividad humana, y por sus especiales potencialidades de uso se prevé que cumpla las funciones siguientes:

a) Una función didáctico-naturalística. Por sus características ecológico-ambientales, se propone su utilización con fines didácticos, promocionando las actividades naturalísticas y el uso público basado en los recursos naturales, fomentando el respeto hacia el medio en que se basan.

b) Una función social como lugar de esparcimiento. Es una zona que en la actualidad presenta condiciones óptimas para el desarrollo de actividades recreativas ya que posee la infraestructura necesaria para ello.

c) Una función ecoturística.

4. Esta área se caracteriza por su aptitud para acoger un cierto grado de ocupación y utilización, estando vinculada al espacio de valor natural, paisajístico y cultural que le rodea y que se pretende proteger.

Article 87. Localització

1. Aquest caseriu es troba en la zona més occidental del paratge. Està comunicada amb la carretera Enguera-Ayora gràcies al camí de Benacancil, el qual ofereix un accés directe i segur als visitants.
2. La superfície ocupada per aquest enclavament és de 9,45 ha.
3. Aquesta àrea queda delimitada gràficament en els corresponents plànols d'ordenació d'aquest PE.

Article 88. Usos permesos

Queden específicament permesos els usos següents:

1. Els usos recreatius lligats al gaudi de la natura, sempre que s'ajusten a les normes generals i particulars d'aquest PE, com també a les normatives sectorials que els s'apliquen.
2. Amb caràcter general, les activitats ociorecreatives que defineixen l'ús específic d'aquesta àrea.
3. Les instal·lacions d'educació i interpretació ambiental, les vinculades amb l'administració i la gestió dels recursos ambientals del paratge, com també les relacionades amb els usos turístics i recreatius, complint sempre els condicionants establits en l'article 57 de la normativa general d'aquest PE.
4. Àrees de pícnic.
5. Elements de mobiliari urbà com bancs, taules i papereres, com també indicadors de caràcter institucional relacionats amb l'ús públic del paratge i la gestió de l'àmbit territorial objecte del PE.

Article 89. Usos prohibits

1. En general, quants comporten una degradació ambiental o paisatgística d'aquests espais o dificulten la realització dels usos preferents.
2. Queden especialment prohibits:
  - a) La construcció o la instal·lació d'obres relacionades amb l'explotació de recursos vius.
  - b) Usos i activitats que comporten un notable impacte paisatgístic o ecològic.
  - c) La instal·lació de suports de publicitat o altres elements anàlegs, excepte aquells indicadors d'activitats, establiments i llocs que es consideren necessaris per a la correcta gestió del paratge. En tot cas, cal ajustar-se a les normes que s'establisquen de disseny i instal·lació.
- d) Es prohibeix l'ús del foc amb qualsevol finalitat, com també tirar-hi fòsfors i puntes de cigarret.
- e) L'activitat cinegètica.

TÍTOL IV

Normes per a la gestió del paratge natural municipal

Article 90. Règim general

1. L'administració i gestió del Paratge Natural Municipal Barranco la Hoz correspon a l'Ajuntament d'Enguera.
2. La conselleria competent en matèria de medi ambient pot prestar a l'ajuntament l'assistència tècnica necessària i assessorament per a la gestió del paratge natural municipal.
3. El règim de gestió del paratge ha d'atendre al marc establert amb caràcter genèric per als paratges naturals municipals per la Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana, com també a les determinacions específiques que estableix en la matèria el Decret 161/2004, de 3 de setembre, del Consell, de regulació dels paratges naturals municipals.
4. La gestió del paratge, quant al funcionament d'instal·lacions, equipaments i serveis, pot delegar-se d'acord amb el que preveu la Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana. Aquesta gestió també pot encomanar-se a altres entitats de dret públic o concertar-se amb institucions o entitats de naturalesa privada.
5. L'ajuntament pot promoure, per a assegurar la participació efectiva en la gestió del paratge dels agents socials i econòmics implicats i d'altres administracions públiques, la constitució d'una entitat mixta amb participació de les administracions autonòmiques i local, l'administració General de l'Estat, mitjançant el Ministeri de Medi Ambient o de l'organisme de conca (Confederació Hidrogràfica del Xúquer), i

Artículo 87. Localización

1. Este caserío se encuentra en la zona más occidental del Paraje. Está comunicada con la carretera Enguera-Ayora gracias al camino de Benacancil, el cual ofrece un acceso directo y seguro a los visitantes.
2. La superficie ocupada por este enclave es de 9,45 ha.
3. Esta área queda delimitada gráficamente en los correspondientes planos de ordenación del presente PE.

Artículo 88. Usos permitidos

Quedan específicamente permitidos los siguientes usos:

1. Los usos recreativos ligados al disfrute de la naturaleza, siempre que se ajusten a las normas generales y particulares de este PE, así como a las normativas sectoriales que les sean de aplicación.
2. Con carácter general, las actividades ocio-recreativas que definen el uso específico de esta área.
3. Las instalaciones de educación e interpretación ambiental, las vinculadas con la administración y la gestión de los recursos ambientales del Paraje, así como las relacionadas con los usos turísticos y recreativos cumpliendo siempre los condicionantes establecidos en el artículo 57 de la normativa general de este PE.
4. Áreas de picnic.
5. Elementos de mobiliario urbano como bancos, mesas y papeleas, así como indicadores de carácter institucional relacionados con el uso público del Paraje y la gestión del ámbito territorial objeto del PE.

Artículo 89. Usos prohibidos

1. En general, cuantos comporten una degradación ambiental o paisajística de estos espacios o dificulten la realización de los usos preferentes.
2. Quedan especialmente prohibidos:
  - a) La construcción o instalación de obras relacionadas con la explotación de recursos vivos.
  - b) Usos y actividades que comporten un notable impacto paisajístico o ecológico.
  - c) La instalación de soportes de publicidad u otros elementos análogos, excepto aquellos indicadores de actividades, establecimientos y lugares que se consideren necesarios para la correcta gestión del Paraje. En todo caso, se atenderá a las normas que se establezcan de diseño e instalación.
  - d) Se prohíbe el uso del fuego con cualquier finalidad, así como arrojar fósforos y colillas.
  - e) La actividad cinegética.

TÍTULO IV

Normas para la gestión del Paraje Natural Municipal

Artículo 90. Régimen general

1. La administración y gestión del Paraje Natural Municipal Barranco la Hoz corresponde al Ayuntamiento de Enguera.
2. La conselleria competente en materia de medio ambiente podrá prestar al Ayuntamiento la asistencia técnica necesaria y asesoramiento para la gestión del Paraje Natural Municipal.
3. El régimen de gestión del Paraje atenderá al marco establecido con carácter genérico para los parajes naturales municipales por la Ley 11/1994, de 27 de diciembre, de la Generalitat, de Espacios Naturales Protegidos de la Comunitat Valenciana, así como a las determinaciones específicas que establece en la materia el Decreto 161/2004, de 3 de septiembre, del Consell, de regulació de los parajes naturales municipales.
4. La gestión del Paraje, en lo relativo al funcionamiento de instalaciones, equipamientos y servicios, podrá delegarse de acuerdo con lo previsto en la Ley 11/1994, de 27 de diciembre, de la Generalitat, de Espacios Naturales Protegidos de la Comunitat Valenciana. Esta gestión también podrá encomendarse a otras entidades de Derecho público o concertarse con instituciones o entidades de naturaleza privada.
5. El Ayuntamiento podrá promover, para asegurar la participación efectiva en la gestión del Paraje de los agentes sociales y económicos implicados y de otras Administraciones Públicas, la constitución de una entidad mixta con participación de las Administraciones autonómicas y local, la administración General del Estado, a través del Ministerio de Medio Ambiente o del organismo de cuenca (Confedera-

del sector privat, tal com una fundació, un consorci o un altre tipus de figura prevista en la legislació vigent.

Article 91. Consell de Participació del Paratge Natural Municipal

Com a òrgan col·legiat de caràcter consultiu, amb la finalitat de col·laborar en la gestió i canalitzar la participació dels propietaris i interessos socials i econòmics afectats, es crea el Consell de Participació del Paratge Natural Municipal Barranco la Hoz, segons s'estableix en l'article 6 de la part dispositiva del decret de declaració del paratge, atenint-se d'aquesta manera al que preveu l'article 7.3 del Decret 161/2004, de 3 de setembre, del Consell, de regulació dels paratges naturals municipals.

TÍTOL V
Mecanisme de finançament

Article 92. Règim general

1. El finançament del paratge natural municipal corre per compte de l'Ajuntament d'Enguera.

2. L'Ajuntament d'Enguera ha d'habilitar en els seus pressupostos els crèdits necessaris per a la correcta gestió del paratge natural municipal.

3. La conselleria competent en matèria d'espais protegits pot participar en el finançament del paratge natural municipal, d'acord amb l'article 10 del Decret 161/2004, de 3 de setembre, del Consell, de regulació dels paratges naturals municipals, sense perjudici dels mitjans econòmics que poden aportar altres entitats públiques o privades que puguen tenir interès a coadjuvar al manteniment del paratge natural municipal.

TÍTOL VI
Règim sancionador

Article 93. Règim sancionador

1. La inobservança o infracció de la normativa aplicable al paratge natural municipal serà sancionada de conformitat amb la Llei 11/1994, de 27 de desembre, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana, i amb la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat, sense perjudici del que siga exigible en via penal, civil o de qualsevol altre ordre en què puga incórrer.

2. Els infractors estan obligats, en tot cas, a reparar els danys causats i restituir els llocs i elements alterats a la seua situació inicial.

ción Hidrogràfica del Júcar), y del sector privado, tal como una fundación, un consorcio u otro tipo de figura contemplada en la legislación vigente.

Artículo 91. Consejo de Participación del Paraje Natural Municipal

Como órgano colegiado de carácter consultivo, con la finalidad de colaborar en la gestión y canalizar la participación de los propietarios e intereses sociales y económicos afectados, se crea el Consejo de Participación del Paraje Natural Municipal Barranco la Hoz, según se establece en el artículo 6 de la parte dispositiva del Decreto de declaración del Paraje, ateniéndose de esta manera a lo contemplado en el artículo 7.3 del Decreto 161/2004, de 3 de septiembre, del Consell, de regulación de los parajes naturales municipales.

TÍTULO V
Mecanismo de financiación

Artículo 92. Régimen general

1. La financiación del Paraje Natural Municipal correrá por cuenta del Ayuntamiento de Enguera.

2. El Ayuntamiento de Enguera habilitará en sus presupuestos los créditos necesarios para la correcta gestión del Paraje Natural Municipal.

3. La Conselleria competente en materia de espacios protegidos podrá participar en la financiación del Paraje Natural Municipal, de acuerdo con el artículo 10 del Decreto 161/2004, de 3 de septiembre, del Consell, de regulación de los parajes naturales municipales, sin perjuicio de los medios económicos que pueden aportar otras entidades públicas o privadas que puedan tener interés en coadyuvar al mantenimiento del Paraje Natural Municipal.

TÍTULO VI
Régimen sancionador

Artículo 93. Régimen sancionador

1. La inobservancia o infracción de la normativa aplicable al Paraje Natural Municipal será sancionada de conformidad con la Ley 11/1994, de 27 de diciembre, de Espacios Naturales Protegidos de la Comunitat Valenciana, y con la Ley 42/2007, de 13 de diciembre, del Patrimonio Natural y de la Biodiversidad, sin perjuicio de lo exigible en vía penal, civil o de cualquier otro orden en que pudiera incurrir.

2. Los infractores estarán obligados, en todo caso, a reparar los daños causados y restituir los lugares y elementos alterados a su situación inicial.